

Programmabegroting

2024

1.1 Inleiding.....	7
1.2 Begroting op hoofdlijnen	8
1.3 Financiële beschouwingen	9
1.4 Rijksinfra.....	12
1.5 Energie en klimaat.....	17
1.6 Oekraïne	19
Programmaplannen	21
2. Wonen.....	23
1. Omschrijving.....	23
2. Uitwerking	24
Mutaties Programmabegroting 2024.....	34
2. Leven.....	37
1. Omschrijving.....	37
2. Uitwerking	38
Mutaties Programmabegroting 2024.....	46
2. Meedoen	49
1. Omschrijving.....	49
2. Uitwerking	50
Mutaties Programmabegroting 2024.....	58
2. Besturen.....	63
1. Omschrijving.....	63
2. Uitwerking	64
Mutaties Programmabegroting 2024.....	67
Overhead.....	68
Mutaties Programmabegroting 2024.....	69
Algemene dekkingsmiddelen.....	70
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds.....	72

Lokale heffingen	73
Treasury.....	73
Vennootschapsbelasting (VpB)	74
Overige baten en lasten.....	74
Paragrafen.....	75
3.1 Algemeen.....	75
3.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	77
3.3 Financiering.....	89
3.4 Lokale heffingen.....	93
3.5 Onderhoud kapitaalgoederen	99
3.6 Bedrijfsvoering.....	111
3.7 Openbaarheidsparagraaf.....	117
3.8 Grondbeleid	119
3.9 Verbonden partijen	123
Financiële begroting.....	135
4.1 Meerjarenraming baten en lasten	137
4.2 Meerjarenraming vermogenspositie.....	143
4.3 Meerjarenbegroting balansposities.....	151
Bijlagen.....	152
5.1 Investeringsprogramma.....	152
5.2 Aanpassingen meerjarenbegroting.....	156
5.3 Staat van reserves	159
5.4 Staat van voorzieningen	160
5.5 Baten en lasten landelijke taakvelden	161
5.6 Baten en lasten per programma per taakveld.....	163
5.7 Normen en toetsingskader.....	165
5.8 Verplichte beleidsindicatoren	169
5.9 Afschrijvingstabel.....	171
5.10 Afkortingenlijst.....	172

Aanbieding

Hierbij ontvangt u de Programmabegroting 2024 van de gemeente Vught. Onze gemeente staat voor grote uitdagingen in onzekere tijden. Dat vraagt om verantwoorde keuzes en (financiële) voorzichtigheid, die in Vught gelukkig niet gepaard hoeft te gaan met financiële zorgen. Ook dit jaar zijn we in staat om een structureel sluitende meerjarenbegroting aan te bieden. De aangenomen moties bij de behandeling van de Kadernota 2024-2027 zijn meegenomen, waar mogelijk met inbegrip van benodigde budgetten.

Wij presenteren u een gezond gemeentelijk huishoudboekje. De gemeentebegroting 2024 biedt ruimte om de ambities uit het bestuursakkoord verder vorm en inhoud te geven én gelijktijdig voorbereid te zijn op mogelijke risico's. Te denken valt hierbij zeker aan de renteontwikkelingen in samenhang met de omvang van geplande of verwachte investeringen (zoals Het Kwartier) en de ontwikkelingen op het gebied van jeugdzorg en Wmo.

Vanzelfsprekend staan de doelen uit het vernieuwde coalitieakkoord in deze programmabegroting voorop. De accenten liggen op woningbouw, een ambitieus klimaat- en energiebeleid, verkeersveiligheid, integraliteit in het sociaal domein én structureel gezonde financiën.

Ontwikkelingen die van buitenaf ons takenpakket en dienstverlening fors beïnvloeden pakken we, gesteund door (financiële) hulp vanuit het Rijk, op. We hebben het dan over de opvang van (Oekraïense) vluchtelingen en statushouders, de energiecrisis en de uitvoering van de energietoeslag en ook over de gevolgen van inflatie en loonontwikkelingen.

De uitgebreidere toelichting op de diverse programma's en activiteiten, vindt u in het vervolg van deze programmabegroting.

Op het gebied van *wonen* zetten we in op de realisatie van tijdelijke huisvesting. Samen met ontwikkelaars en corporaties kijken we naar mogelijkheden en kansen voor betaalbare woningen en het bevorderen van de doorstroming.

Voor wat betreft *energie en klimaat* pakken we de verduurzaming van de gemeentelijke gebouwen aan. De investeringslasten bekostigen we uit een gevormde bestemmingsreserve. Op basis van businesscases vullen we die in de toekomst verder aan. Met behulp van de nota Energie en klimaat gaan we aan de slag met concrete activiteiten, met actieve betrokkenheid van onze inwoners. De paragraaf Energie- en Klimaatbeleid informeert u uitgebreid over onze plannen op dat gebied. We maken extra middelen en capaciteit vrij voor de aanplant van bomen.

Ten aanzien van de *leefbaarheid en veiligheid* nemen we de Mobiliteitsvisie als basis voor concrete uitvoeringsmaatregelen en werken we aan verbetering van de verkeersveiligheid. We zetten in op capaciteit van de ambulante jongerenwerker, een jongerenwerker bij JC Elzenburg en een procesregisseur Zorg- en Veiligheid.

Tevens verhogen we de dotatie in de reeds vorig jaar gevormde bestemmingsreserve Huisvestingsplan onderwijs en opvang. Hiermee bereiden we ons financieel voor op de uitdagingen in de onderwijshuisvesting.

In het *sociaal domein* investeren we extra op armoedebeleid, krijgt de Hervormingsagenda Jeugd vorm in een nieuw regionaal beleidsplan Jeugd, implementeren we het Gezond en actief leven akkoord (GALA) en zetten extra middelen in voor het wijkgericht werken. Met een nieuw speel-, beweeg- en sportbeleid zetten we in op meer mensen die jong leren bewegen en gezond opgroeien.

Deze programmabegroting is kaderstellend en geeft een zo goed mogelijk toekomstbeeld. Ze laat zien hoe we er als gemeente op de korte en lange termijn financieel voor staan.

Dat beeld is in deze tijd erg afhankelijk van nationale en internationale ontwikkelingen. Dat zorgt voor de geschetste onzekerheid. Verder is de uitwerking van omvangrijke en complexe dossiers van invloed op het inhoudelijk en financieel toekomstbeeld. Denkt u hierbij aan inflatie- en loonkostenontwikkeling, jeugdzorg, onderwijshuisvesting, energie, klimaat en milieu, Rijksinfra en de verhitte arbeidsmarkt. Tot slot blijven er schommelingen voorkomen in de uitkering gemeentefonds onder andere doordat de opschalingskorting nog niet van tafel is. Ook is er onduidelijkheid over compensatie van het 'ravijnjaar'. Als bezuinigingsoptie voor het Rijk noemt het ministerie van Financiën het intrekken van de toezegging om de gemeenten vanaf 2026 structureel € 1 miljard compensatie voor 'het ravijn' te geven.

Ondanks de onvermijdelijke onzekerheden, bieden de programmabegroting 2024 en de meerjarenbegroting een *goede en gezonde financiële basis*:

- De meicirculaire heeft het financieel beeld aanmerkelijk verbeterd ten opzichte van de Kadernota.
- De meerjarenbegroting laat een structureel sluitende begroting zien.
- De solvabiliteit en schuldpositie zijn veel beter geworden.
- De reserveposities zijn ruim voldoende.
- We realiseren nog steeds structureel ruimte voor verbetering van de algemene reserve en daarmee de financiële kengetallen.

Bij dat alles houden we de lastendruk zo laag mogelijk door een lage inflatiecorrectie toe te passen op de onroerend zaakbelasting (lager dan landelijk gemiddeld). Prijsontwikkelingen op het gebied van de afvalinzameling- en verwerking resulteren door het systeem van 100% kostendekkendheid wel tot een verhoging van de afvalstoffenheffing en rioolheffing.

Kortom: wij zien – naast grote en kleine onzekerheden waarmee we geconfronteerd worden – voldoende reden voor vertrouwen in de toekomst waarin we verder werken aan de ambities uit het (vernieuwde) coalitieakkoord en daarmee aan een nog beter én mooier Vught, Helvoirt en Cromvoirt.

de secretaris

de burgemeester

W.F.F. Keijzers

R.J. van de Mortel

1.1 Inleiding

Waar wordt het geld van de gemeente Vught de komende jaren aan uitgegeven? In de programmabegroting 2024-2027 vindt u alle voornemens voor deze periode.

De Programmabegroting 2024 is uitgewerkt naar de vier programma's: Wonen, Leven, Meedoen en Besturen. De programmabegroting is op de eerste plaats een kaderstellend instrument voor de gemeenteraad.

De volgende onderdelen komen in deze begroting terug:

De begroting op hoofdlijnen

Dit onderdeel bevat een samenvatting van de belangrijkste punten uit de programmabegroting.

Programmaplannen

Elk programma gaat in op de volgende vragen:

- Wat wil Vught bereiken? Geeft inzicht in de gestelde doelen.
- Wat gaat de gemeente daarvoor doen? Geeft een beschrijvingen van de activiteiten die nodig zijn om de doelstellingen te bereiken.
- Hoe gaan we dit meten? Bevat een overzicht van beleidsindicatoren.
- Wat gaat het kosten? Bevat een overzicht van de lasten en baten.

De in het uitvoeringsprogramma geformuleerde doelstellingen en activiteiten hebben een plek gekregen in deze programmabegroting.

Met de auditcommissie is afgesproken om de besluitvorming over (toekomstige) indicatoren mee te nemen bij behandeling van beleidsnota's.

Paragrafen

De paragrafen gaan in op financiële en bedrijfsmatige onderwerpen die meerdere programma's raken. Alle paragrafen zijn wettelijk verplicht.

Financiële begroting

Dit onderdeel bevat een uiteenzetting van de financiële positie van de gemeente Vught. Met onder andere de geprognosticeerde balans in meerjarenperspectief en ook de meerjarige ontwikkeling van het EMU-saldo. Tevens vindt u hier het meerjarig overzicht van baten en lasten. Verder bevat de financiële begroting de investeringsplanning en een overzicht van de reserves en voorzieningen. De meeste overzichten in dit onderdeel zijn wettelijk voorgeschreven.

Bijlagen

De begroting wordt gecompleteerd met enkele bijlagen, waaronder het overzicht van baten en lasten per taakveld.

1.2 Begroting op hoofdlijnen

Per programma zijn onderstaand de belangrijkste activiteiten voor 2024 vermeld:

Wonen

- Opstellen vastgoedbeleid
- Verminderen verkeersoverlast Cromvoirt en Helvoirt
- Vaststellen parkeerbeleid
- Boombeheerplan
- Uitvoeren uitvoeringsplannen geselecteerde pilotwijken
- Uitvoeren beleid grootschalige energie opwek
- Uitwerken project buitengebied
- Onderzoeken Starterslening
- Implementeren Wet Goed Verhuurderschap
- Versnellen en Realiseren woningbouw faciliterende initiatieven

Leven

- Opstellen gebiedsvisies voor de bedrijventerreinen
- Participeren in toeristische trekkers
- Oplossen van het ruimtegebrek bij Integraal Kindcentrum het Kwartier
- Invulling geven aan het speel- beweeg- en sportbeleid
- Onderzoeken van het realiseren van nieuwe gemeentelijke buitensportaccommodaties
- Opstellen nieuwe welstandsnota
- Verdere invulling geven aan de besluitvorming rondom De Speeldoos

Meedoen

- Bewegen van individuele voorzieningen naar collectieve voorzieningen
- Investeren in het voorliggende veld ter versterking van netwerk in de wijk
- Uitvoeren plan van aanpak jongerenparticipatie
- Uitvoeren lokale inclusie agenda en lokale sociale agenda
- Door decentralisatie Beschermd Wonen
- Uitvoeren nieuw armoede- en schuldenbeleid
- Bevorderen verbinding en samenwerking zorgdomein en sociaal domein

Besturen

- Voorleggen nieuw beleid en verordening Participatie.
- Afleggen wijkbezoeken
- Voorbereiden op werkzaamheden PHS

1.3 Financiële beschouwingen

1.3.1 Inleiding

Voor de financiële doorrekening van de Meerjarenbegroting is een aantal uitgangspunten belangrijk geweest. Dit zijn:

- Kadernota 2024-2027.
- Uitvoeringsprogramma van het coalitieakkoord Een Nieuwe Start, inclusief het addendum op het Bestuursakkoord.
- De septembercirculaire is niet verwerkt in deze begroting. Door het late tijdstip waarop de derde dinsdag van september valt, is zelfs met een latere aanlevering een integrale verwerking niet mogelijk.
- Uitkeringen uit het gemeentefonds zijn verwerkt op basis van feitelijke besluitvorming. Dit betekent bijvoorbeeld dat de compensatie voor de jeugdzorg is opgenomen (voor 75%), het ingroeipad voor de herverdeling van het gemeentefonds is verwerkt en rekening is gehouden met de opschalingskorting vanaf 2026.
- Riolering en afval zijn doorgerekend op basis van het uitgangspunt 100% kostendekkendheid.
- Kapitaallasten (rente en afschrijvingen) zijn op basis van het aangepaste investeringsprogramma opnieuw berekend. Hierin zien we mutaties doordat grote investeringsbedragen in de tijd verschuiven. Afschrijvingen starten daardoor op een later moment maar tegelijkertijd ondervinden we de nadelige consequenties van gestegen bouwkosten. De ondertussen gestegen rente heeft een nadrukkelijk nadelige invloed op onze exploitatie.
- Inflatie, renteontwikkelingen en een aangepaste planning voor Rijksinfra zijn verwerkt. Rondom de N65 is de bestaande begroting, in afwachting van de uitkomsten uit de taskforce N65, gehandhaafd.
- Het resterende frictiebudget voor de herindeling is in 2024 voor het laatste jaar gehandhaafd.
- Waar de indexerings, als gevolg van contractuele verplichtingen, hoger is dan het uitgangspunt in de kadernota, is dit verwerkt in de budgetten.

1.3.2 Meerjarenbegroting baten en lasten

Meerjarenbegroting (* € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Saldo Kadernota 2024-2027	319	738	166	-880
Bijstellingen programma's:				
Wonen	152	-210	-108	276
Leven	-363	-319	-311	-493
Meedoen	-1.387	-844	-484	-470
Besturen	-40	-44	-54	-48
Overhead en kostenplaatsen	335	437	244	178
Overige / Algemene dekkingsmiddelen	1.378	1.779	501	3.131
Totaal bijstellingen programma's	75	799	-211	2.574
Programmabegroting 2024-2027	394	1.536	-45	1.694

Structureel begrotingssaldo (* € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Saldo baten en lasten	-5.519	4.001	1.760	2.241
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	5.913	-2.465	-1.805	-547
Begrotingssaldo na bestemming	394	1.536	-45	1.694
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-1.576	-2.504	-998	-968
Structureel begrotingssaldo	1.970	4.040	953	2.662

Het begrotingssaldo gecorrigeerd voor incidentele baten en lasten noemen we het structurele begrotingssaldo. Dit laat zien of onze begroting structureel in evenwicht is en daarmee ook op langere termijn voldoet.

1.3.3 Financiële positie

Bij de financiële positie gaat het om de juiste balans tussen vermogen en exploitatie, rekening houdend met financiële risico's. Het is niet voldoende dat in een jaar de lasten worden gedekt door de baten. Dit moet structureel het geval zijn, in een reeks van jaren. We moeten immers ook in de toekomst in staat zijn om onze publieke taken in te vullen.

In de meerjarenbegroting 2024 beïnvloedt een aantal ontwikkelingen onze financiële positie:

- De grote bijdragen van Vught aan de projecten Rijksinfra, Zuiderbos en de Lichtstraat blijven, maar verschuiven in de tijd. Met de huidige marktontwikkelingen betekent dit extra lasten door indexatie en financieringsrente. Deze zijn verwerkt.
- We reserveerden in de vorige begroting reeds structureel voor toekomstige investeringen vanuit het Huisvestingsplan onderwijs en opvang. Dit is jaarlijks € 500.000. In lijn met de motie is dit verhoogd naar jaarlijks € 650.000. Deze reserve zetten we in voor de toekomstige afschrijvingslasten.
- Voor de verduurzaming van gemeentelijke gebouwen is eerder een aparte bestemmingsreserve gevormd waaruit de afschrijvingslasten van toekomstige investeringen kunnen worden gedekt. Deze is gehandhaafd. Indien nodig zal op basis van toekomstige businesscases de reserve verder worden aangevuld.
- Voor een eventuele ontwikkeling van cultureel centrum de Speeldoos wordt jaarlijks € 200.000 in een bestemmingsreserve gestort. Deze is inzetbaar voor toekomstige afschrijvingslasten. Dit kan alleen worden toegepast indien de eigendomspositie bij de gemeente ligt.
- De ontwikkelingen in de uitkering van het gemeentefonds zorgen voor een positieve invloed door de forse accresontwikkeling. Tegelijkertijd betekent het vastzetten van het accres voor 2026 en het toepassen van de opschalingskorting een nadeel vanaf dat jaar. De herverdeling van het gemeentefonds is verwerkt in deze meerjarenbegroting. Pas na de evaluatie hiervan is duidelijk of hierin nog wijzigingen worden aangebracht.
- De inflatie stijgt substantieel en is toegepast conform de uitgangspunten in de Kadernota 2024-2027. Voor de energielasten, de gemeenschappelijke regelingen en overige contractuele verplichtingen, is een uitzondering gemaakt. Deze stijging is gebaseerd op de daadwerkelijk gemaakte afspraken.
- De rente stijgt, maar lijkt zich te stabiliseren. Voor de rente op langlopende leningen baseren we ons op de uitgangspunten in de kadernota. Grote investeringsprojecten, danwel het achterblijven hiervan, zijn van grotere invloed op onze exploitatie.
Voor de omslagrente is een lager percentage van 1,2% toegepast, hetgeen beter past bij de verwachte rentelasten.
- Ten laste van de begrotingsruimte blijft structureel € 1.000.000 gereserveerd voor de verbetering van onze financiële kengetallen.
- Er zijn diverse onderwerpen die nog nader onderzocht en uitgewerkt moeten worden, maar die in de toekomst een (mogelijke) impact hebben. Omdat we begroten op basis feitelijkheden (besluitvorming) zijn deze financieel nog niet verwerkt in deze begroting. Naast de grote dossiers voor Het Kwartier en sociaal cultureel centrum De Speeldoos denken we hierbij aan wijkmakelaars, tijdelijk wonen, pilot erfpacht en langzaam verkeer in Helvoirt.

We presenteren een sluitende meerjarenbegroting en de financiële kengetallen solvabiliteit en schuldpositie zijn in lijn met het coalitieakkoord. Ook de reserveposities zijn voldoende.

Indien de inzet van een aantal bestemmingsreserves duidelijk is, wordt deze verwerkt. Dit zal de positieve ontwikkeling afvlakken.

Wij blijven de totale financiële positie kritisch volgen. Een goede balans tussen de aanwezige risico's, uitvoering van onze publieke taken en een financieel gezonde en zelfstandige gemeente Vught blijft het uitgangspunt.

De paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing bevat een nadere toelichting op de ontwikkeling van de financiële kengetallen en op de risico's die we onderkennen.

1.4 Rijksinfra

In deze paragraaf geven we de stand van zaken en de belangrijkste financiële ontwikkelingen weer op het programma Rijksinfra, dat bestaat uit de projecten N65 Vught – Haaren, Programma Hoogfrequent Spoor (PHS) en De Vughtse Regeling (DVR).

1.4.1 Stand van zaken en ontwikkelingen

N65 Vught - Haaren

Op 21 december 2022 heeft de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State de bestemmingsplannen N65 Vught en Helvoirt vernietigd, waarbij stikstof het grote struikelblok was. De stuurgroep N65 heeft vervolgens een taskforce ingesteld met de opdracht de haalbaarheid van een vervolg op de plannen van de reconstructie van de N65 te onderzoeken en hierover te adviseren. Hierover is de gemeenteraad op 9 maart 2023 geïnformeerd en is aangegeven dat na de zomer een advies beschikbaar is en dat vervolgens besluitvorming plaatsvindt. Gezien de complexiteit wordt op zijn vroegst in oktober besluitvorming in de stuurgroep verwacht, vervolgens zal dit aan de gemeenteraad voorgelegd worden.

PHS

Door de positieve uitspraak van Raad van State inzake het Tracébesluit Meteren-Boxtel is het project gestart met de uitvoering. Het contract tijdelijk spoor is aanbesteed en de uitvoering zal starten na afronding van de conditionerende werkzaamheden in 2024. De aanbesteding van het contract verdiepte ligging zal in 2024 worden afgerond, de uitvoering start na in dienst neming van het tijdelijke spoor.

Bij de werkzaamheden van deze contracten zijn met name de trein vrije periodes in de planning cruciaal. Voor de conditionering en klimaatadaptatie zijn de werkzaamheden grotendeels aanbesteed en in uitvoering. De maatregelen bij de Reutseplas worden in 2023 aanbesteed.

De grondverwerving voor het project is een nog lopend proces tot aan de start van de realisatie. In een aantal dossiers is vooruitgang geboekt en zullen in 2023 afgerond zijn. Een koninklijke Besluit inzake onteigening is ontvangen, hierdoor is de mogelijkheid tot onteigening verkregen. Het komen tot een minnelijke schikking is echter altijd het uitgangspunt.

Eind 2023 wordt de uitspraak van Raad van State verwacht inzake het onderstation nabij het Rembrandterf. Het bezwaar is bij de tussen uitspraak over het Tracébesluit PHS Meteren-Boxtel gegrond verklaart. Raad van State heeft hiervoor een bestuurlijke lus ingesteld.

ProRail stelt een plan van aanpak Omgeving en Communicatie op, daarnaast zal de aannemer van het tijdelijk spoor ook een communicatieplan opstellen. De klankbordgroep zal hierin worden meegenomen. Daarnaast is er ook afstemming over diverse onderwerpen. Onder meer de bouwlogistiek plannen en bomeninventarisaties. In 2024 zal voor de omgeving een informatiecentrum geopend worden.

De oplevering van het project is in 2030 voorzien, bepalend hierbij zijn de al eerder genoemde treinvrije periodes. De inrichting van de openbare ruimte wordt opgepakt door de gemeente zodra het werk het mogelijk maakt.

De Vughtse Regeling

Het toepassingsgebied is door de vernietiging van het bestemmingsplan N65 gewijzigd en heeft nu alleen betrekking op de spoorwerkzaamheden van PHS. Om bewoners langer een ‘vangnet’ te kunnen bieden is de regeling verlengd tot 1 januari 2028.

1.4.2 Projectkosten en dekkingsplan

De totale uitgaven voor het project Rijksinfra zijn geprognosticeerd op ruim € 61,4 miljoen. Een deel van de uitgaven resulteert in eigendommen van de gemeente en wordt daarom geactiveerd (€ 14,5 miljoen), een deel betreft projectkosten die we dekken uit de gevormde bestemmingsreserve Rijksinfra (€ 45,3 miljoen) en een deel betreft projectkosten die we dekken binnen de bestaande exploitatiebudgetten (€ 1,5 miljoen). In de begroting actualiseren we jaarlijks de verwachte uitgaven en de financiële dekking. In onderstaand overzicht treft u deze actualisatie aan.

Activering deel Vught	Raming	Raming	Verschil
	2023	nieuw	
PHS (onderdoorgang Wolfkamerweg)	5.535.485	5.535.484,56	0
N65 (kruisende wegen VKA+)	7.498.826	7.498.826,00	0
Rijksinfra	1.500.000	1.500.000,28	0
Totaal activering	14.534.310	14.534.310,84	0

Projectkosten tlv reserve Rijksinfra	Raming	Raming	Verschil
	2023	nieuw	
N65	14.293.369	14.257.490	35.879
PHS (verdiepte ligging)	15.281.630	15.291.166	-9.536
De Vughtse regeling	577.045	577.045	0
Programmaorganisatie Rijksinfra	5.218.248	4.831.685	386.563
Financiering	4.919.056	6.276.788	-1.357.732
Afschrijvingslasten v.a. 2024 VKA +	1.733.100	899.883	833.217
Risicoreserveringen	3.152.390	3.212.390	-60.000
Totaal exploitatielasten tlv reserve	45.174.838	45.346.447	-171.609

Projectkosten ten laste van exploitatie	Raming	Raming	Vershil
	2023	nieuw	
Kosten lijnorganisatie	1.329.039	1.525.133	-196.094
Totaal tlv reguliere exploitatie	1.329.039	1.525.133	-196.094
Totaal uitgaven Rijksinfra	61.038.187	61.405.891	-367.703

Dekking Rijksinfra	Raming	Raming	Vershil
	2023	nieuw	
Reserve t.b.v. Rijksinfra 1-1	4.849.000	4.849.000	0
ISV subsidie	881.712	881.712	0
Bijdrage reserve grondexploitatie	7.945.000	7.945.000	0
Bijdrage algemene reserve	6.711.000	6.711.000	0
Bijdrage reserve SHP	4.989.198	4.989.198	0
Fonds bovenwijkse voorzieningen	1.200.000	1.200.000	0
Winst verkoop vastgoed	7.378.591	7.378.591	0
Jaarlijkse dotatie tlv exploitatie	10.276.000	10.276.000	0
Aanvulling vanuit de Algemene reserve	2.000.000	2.000.000	0
Totaal dekking Rijksinfra	46.230.501	46.230.501	0

Totaal exploitatielasten tlv reserve	45.174.838	45.346.447	-171.609
Bijdrage turborotonde	37.500	37.500	0
Totaal dekking Rijksinfra tgv reserve	46.230.501	46.230.501	394.311
Totaal reserve Rijksinfra	1.018.163	846.554	171.609

Activering deel Helvoirt	Raming	Raming	Vershil
	2023	nieuw	
Bijdrage investering parallel en kruisende wegen VKA+ Helvoirt	5.556.000	5.556.000	0
Totaal activering	5.555.999	5.556.000	0

Projectkosten	Raming	Raming	Vershil
	2023	nieuw	
Afschrijvingslasten N65 deel Helvoirt	1.111.200	1.111.200	0
Totaal exploitatielasten tlv reserve	1.111.199	1.111.200	0

Dekking N65 Helvoirt	Raming	Raming	Vershil
	2023	nieuw	
Totaal dekking tlv bestemmingsreserve N65 Helvoirt	1.111.200	1.111.200	0
Totaal reserve Rijksinfra	1.111.199	1.111.200	0

Financiële toelichting

In deze begroting zijn de consequenties van het besluit op het bestemmingsplan N65 opgenomen. Vooralsnog hebben deze betrekking op aangepaste inzet en latere afschrijvingslasten. De bijdrage PHS wordt voldaan in 2023 en 2024. De markt -en prijsontwikkelingen vormen nog steeds een exogeen risico, de hoogte van de post onvoorzien wordt als dekking gehandhaafd.

In bovenstaande overzichten is ook de bijdrage VKA+ Helvoirt opgenomen. Deze is geen onderdeel van de bestemmingsreserve Rijksinfra, hiervoor is een separate bestemmingsreserve overgedragen bij de herindeling van de gemeente Haaren.

Projectkosten ten laste van de reserve Rijksinfra

Onderdeel	mutatie
N65	35.876
De werkzaamheden conditionering N65 zijn beperkt door het besluit van Raad van State voor het bestemmingsplan N65.	
PHS	-9.536
Overdracht uitvoering conditionering naar IOR en indexering MJPG Vught-Zuid	
Programmaorganisatie Rijksinfra	386.563
De kosten van de programmaorganisatie zijn bijgesteld door het besluit van de Raad van State voor het bestemmingsplan N65. De uitvoering van de conditionering PHS is overgedragen aan IOR. Een deel van de werkzaamheden wordt uitgevoerd in de lijnorganisatie.	
Financiering	-1.357.732
De omslagrente kadernota 2024 is meerjarig toegepast en berekend over het totale vermogensbeslag door de Rijksinfraprojecten. De financieringslasten worden gedurende de looptijd van het project ten laste van de bestemmingsreserve gebracht.	
Afschrijvingslasten	833.217
De afschrijvingslasten worden toegerekend na realisatie van de projecten. Door het besluit inzake het bestemmingsplan N65 zal eventuele realisatie naar achteren schuiven in de tijd.	
Risicoreservering	-60.000
De ontwikkelingen in Oekraïne en de huidige marktontwikkelingen voor zowel grondstoffen als personeel kunnen grote impact hebben op de benodigde budgetten. Als beheersmaatregel voor dit risico is een substantieel bedrag toegevoegd aan onvoorzien.	
Kosten lijnorganisatie	-196.094
Bijgesteld door besluitvorming voor het bestemmingsplan N65 en de overdracht van de conditionering naar IOR. De kosten waren geen onderdeel van de bestemmingsreserve.	

Conditionering en klimaatadaptatie

De uitvoering van de conditionering PHS is gestart, de uitvoering is overgedragen aan IOR. De werkzaamheden worden uitgevoerd in opdracht van ProRail en worden doorbelast aan het project. De klimaatadaptieve werkzaamheden vormen onderdeel van de bijdrage van Vught en kunnen worden gerealiseerd binnen de vastgestelde bijdrage.

Dekkingsplan

In het huidige dekkingsplan houden we rekening met een omvang van de bestemmingsreserve van € 45,8 miljoen. Hiervan is tot en met 2022 € 39,1 miljoen gerealiseerd. Hiermee zitten we op schema.

Risicoreservering

Binnen het programma Rijksinfra houden we rekening met de risico's van het programma voor de gemeente Vught. Deze risico's kunnen zich voordoen binnen de projecten, waarvoor meerdere opdrachtgevers verantwoordelijk zijn. Maar risico's kunnen ook leiden tot gevolgkosten waarvoor de gemeente Vught zelf verantwoordelijk is. Periodiek stellen wij een risicoanalyse inclusief beheersmaatregelen op om de risico's te beheersen en om er financieel rekening mee te kunnen houden. Voor deze risico's is een bedrag van € 3,5 mln. gereserveerd in het weerstandsvermogen binnen de begroting.

Vergunningverlening

In 2023 en 2024 verwachten we dat de omgevingsvergunningen worden aangevraagd voor de project PHS Vught. Voor de omgevingsvergunningen worden leges berekend aan de hand van de bouwkosten, overeenkomstig de legesverordening.

1.5 Energie en klimaat

Algemeen

Op het gebied van energie en klimaat wordt gewerkt met de Nota Energie en Klimaat Vught 2022-2030. In deze paragraaf wordt de stand van zaken uiteengezet van de concrete acties die in het uitvoeringsplan 2024 van de Nota zijn opgenomen.

Beleid grootschalige energie opwek

In 2023 is het PlanMER uitgevoerd. De zoekgebieden voor zon- en windenergie zijn onderzocht naar potentie en haalbaarheid voor de opwek van grootschalige energie. Hieruit zijn ontwikkellocaties gekomen binnen de zoekgebieden. De gemeenteraad maakt begin 2024 een keuze over welke locatie(s) in 2024 word(t)(en) opengesteld voor ontwikkeling. Daarna wordt dan ook toegewerkt naar ontwikkeling van deze locatie(s). Door ontwikkeling hiervan, wordt bijgedragen aan de doelstelling om in 2030 0,05TWh op te wekken in Vught, als onderdeel van de RES opgave in Noordoost-Brabant. De ambitie is om zoveel mogelijk zon op dak te leggen en zo min mogelijk op land. Indien geschikt, worden grote (bedrijfs)daken belegd met zonnepanelen voor de opwek van grootschalige energie. In 2023 is een technisch onderzoek gedaan naar de potentie voor zon op grote daken. In 2024 wordt met eigenaren van grote daken het gesprek aangegaan. Indien technisch mogelijk en bij toestemming wordt het dak belegd met zonnepanelen. Bij de ontwikkeling en exploitatie van grootschalige energie opwek, wordt gestreefd naar zoveel mogelijk lokaal eigendom.

Regionale Energiestrategie

Vught werkt aan beleid voor grootschalige energie opwek. Dit doen we ook om bij te dragen aan de regionale RES opgave van regio Noordoost-Brabant. Ook werkt gemeente Vught actief mee aan de RES NOB door deelname aan het programmteam en de samenwerking binnen het regionale uitvoeringsplatform.

Warmte Transitievisie

In 2024 wordt gestart met het uitvoeren van de uitvoeringsplannen Loyola e.o. en Helvoirt. Ook worden voor twee wijken uitvoeringsplannen opgesteld en wordt gestart met een plan voor een derde wijk. Hiervoor worden op moment van schrijven gesprekken gevoerd met de energicoöperaties en woningcorporaties. Om deze plannen op te stellen en de uitvoeringsplannen van Loyola e.o. en Helvoirt uit te voeren wordt gebruik gemaakt van het in 2022 beschikbaar gestelde jaarlijkse budget van de raad en CDOKE (Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid)

gelden die door het Rijk beschikbaar zijn gesteld. Er worden twee gemeentelijke gebouwen verduurzaamd: de Milieustraat/Kringloopwinkel en JC Elzenburg. Hiervoor worden de CDOKE gelden ingezet die we

van het Rijk hebben ontvangen. In 2022 en 2023 hebben we drie keer Rijksgeld ontvangen met een SPUK regeling voor energiearmoede. Ook in 2024 worden inwoners met energiearmoede geholpen met deze middelen.

Klimaatadaptatie

In 2024 wordt het aantal bomen binnen de gemeente vergroot. Dat is het gevolg van de moties 'Meer bomen in de openbare ruimte' en 'Boomaanplant in het buitengebied'. De motie meer bomen in de openbare ruimte versnelt de actie om zoveel mogelijk nieuwe bomen te planten. Voor uitvoering van de motie voor meer bomen in het buitengebied zijn vijf mogelijke locaties voor de realisatie van bomenaanplant. We stellen een bomenkansenkaart op voor de drie kernen uit het uitvoeringsprogramma. Verder gaan we aan de slag met de acties omschreven in de Groenvisie en het omvormen naar een klimaatadaptieve wijze van het beheren van het openbaar groen.

Energie- en klimaat loket

Inwoners kunnen ook in 2024 naast het digitale energieloket, terecht bij het fysieke energie- en klimaatloket aan het Moleneindplein. Hier kunnen zij terecht voor vragen en ondersteuning met betrekking tot energiebesparing en het vergroenen van hun tuin en (woon)perceel. Bedrijven kunnen op dit moment terecht bij het zakelijk digitale energieloket voor advies over energiebesparing, subsidies, leningen en leveranciers voor producten of diensten om hun bedrijfspand te verbouwen. Daarnaast wordt gekeken hoe het fysieke energieloket aan het Moleneindplein ook voor vragen vanuit bedrijven ingezet kan worden.

Losse activiteiten

Naast dat er themagericht wordt gewerkt, zijn er ook projecten en andere activiteiten waarmee we bijdragen aan doelstellingen uit het coalitieakkoord. Zo kunnen de energiecoöperaties elk jaar subsidie aanvragen om de bedrijfsvoering voort te zetten en om inwoners te helpen met energiebesparing. Het jaarlijks terugkerende festival Futura financiert de gemeente ook mee. De gemeente neemt actief deel aan dit festival.

1.6 Oekraïne

Vanaf februari 2022 zorgt de oorlog in Oekraïne voor een grote instroom van Oekraïners in Nederland. Voor de opvang van Oekraïners is de nationale crisisstructuur opgestart. In maart 2022 hebben de veiligheidsregio's van het kabinet de opdracht gekregen om de coördinatie en opvang voor Oekraïners te organiseren. Sinds 1 april 2022 hebben burgemeesters de wettelijke taak gekregen om te voorzien in de opvang van ontheemden uit Oekraïne. Dat doen zij op basis van het staatsnoodrecht. Burgemeesters moeten vanwege deze wettelijke taak in hun gemeente onder andere zorgen voor gepaste huisvesting, registratie in de Basisregistratie Personen, leefgeld, onderwijs en zorg.

Aanvullend op de gemeentelijke opvangcapaciteit bij Huize Bergen en landgoed Bleijendijk en de voorgenomen plannen bij Emmaus waar gedurende drie jaar 200 opvangplekken voor Oekraïners worden gerealiseerd doen we dit ook op de locatie Zorgpark Voorburg. Vught ontlast hiermee de regio, omdat wij dan ruim boven onze gemeentelijke taakstelling invulling geven aan deze opvangopgave. We verwachten eind 2023 in totaal bijna 340 opvangplekken (de taakstelling is 174) voor Oekraïense ontheemden te realiseren.

Concreet betekent dit dat we klaar staan om twee grote opvanglocaties te realiseren voor de meerjarige opvang van Oekraïense ontheemden, één op Zorgpark Voorburg en één bij Emmaus.

De opvang van vluchtelingen uit Oekraïne heeft duidelijke impact op diverse onderdelen van de bedrijfsvoering. Denk hierbij aan Burgerzaken voor de basisregistratie, Wegwijs voor de verstrekking van zak- en leefgeld, zorg voor onderwijs en het vervoer er naartoe, inzet van GGD en de inrichting en exploitatie van een drietal zorglocaties. Met gezamenlijke inspanningen is dit gerealiseerd.

De verantwoording van alle kosten is verspreid over de programma's en taakvelden. De kosten van publieke taken die door de opvang geïntensiveerd zijn, worden op de reguliere taakvelden verantwoord. Dit is conform de verslagleggingsvereisten uit BBV. Zo worden bijvoorbeeld de kosten voor leerlingenvervoer verantwoord op het taakveld Onderwijsbeleid en de kosten voor verstrekte zak- en leefgelden verantwoord op het taakveld Meedoen en economisch zelfstandig zijn.

Het grootste deel van de kosten betreft geen reguliere publieke taak. Deze verantwoorden we op het programma Besturen.

Bij zowel de businesscase Zorgpark Voorburg als Emmaus is gerekend op basis van de gesloten huurovereenkomsten. Voor de overige exploitatielasten is gerekend met de normbedragen uit het rekenmodel van het Rijk. Op basis van de ervaringscijfers 2022 is dit toereikend voor de werkelijke uitgaven, inclusief de bekostiging van het opgerichte projectteam.

Voor de opbrengsten is gerekend met de huidige normvergoedingen van het Rijk. Afhankelijk van de duur van de oorlog kan de opbrengst verschillen. Zowel de hoogte van de normvergoeding als duur van de opvang zijn risicofactoren in de exploitatie. Door de garanties van het Rijk zal in alle gevallen een kostendeekkende exploitatie ontstaan.

Voor de rechtmatigheid van de forse uitgaven die op korte termijn gedaan worden, is het noodzakelijk de budgetten ter vaststelling in de begroting op te nemen.

Wij gaan voor de jaarlijkse lasten en baten, voor beide opvanglocaties, uit van de genoemde veronderstelde startdatum. Wij verwerken deze budgettair neutraal in onze meerjarenbegroting. Voor de locatie Zorgpark Voorburg is voor 2024 een budget van € 3.635.400 opgenomen en voor de locatie Emmaus een budget van € 6.059.000. Deze bedragen zijn gebaseerd op de bekostigingsregeling van het Rijk.

Programmaplannen

2. Wonen

1. Omschrijving

Taakvelden

- Beheer overige gebouwen en gronden
- Verkeer en vervoer
- Rijksinfra
- Openbaar groen en (openlucht) recreatie
- Riolering
- Afval
- Energie, klimaat en milieu
- Begraafplaatsen en crematoria
- Ruimtelijke ordening
- Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)
- Wonen en bouwen

2. Uitwerking

2.1.1 Beheer overige gebouwen en gronden

Wat willen we bereiken?

- Optimaal beheren van het vastgoed en de (pacht)gronden.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Verduurzamen gemeentelijke gebouwen.	We gaan verder met het verduurzamen van de gemeentelijke gebouwen, met als doel nul op de meter. Op basis van het plan van aanpak start de uitvoering van de eerste twee gemeentelijke gebouwen in Q1. Hiernaast starten we met de aanbesteding van de overige gemeentelijke gebouwen. Hiervoor wordt de raad een voorstel voorgelegd in Q3.	Continu
Inventariseren van de behoefte aan maatschappelijk vastgoed.	Met deze inventarisatie beogen we vraag en aanbod van ruimtes en gronden binnen de organisaties goed af te stemmen.	Q4
Opstellen vastgoedbeleid.	Het opstellen van het beleid voor verkoop en verhuur/gebruik van gemeentelijk vastgoed (met inachtneming van het Didam arrest).	Q2
Herstructureren van de woonwagenlocatie Olmenlaan.	De renovatie is aangehouden tot het moment dat de locatie in totaal is geïnventariseerd en geherstructureerd kan worden. We stellen een plan van aanpak op en nemen de renovatie daarin mee voor zover nog van toepassing.	Q2
Overdragen van sociale huur objecten aan een corporatie.	De verhuur van sociale woningen is geen gemeentelijke taak maar behoort bij een woningcorporatie.	Continu

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2021	2022	2023	2024
Aantal hectare landbouwgrond, uitgegeven in reguliere pacht	242	239	225	214
Aantal hectare landbouwgrond, uitgegeven in geliberaliseerde pacht	77	80	94	102

2.1.2 Verkeer en vervoer

Wat willen we bereiken?

- De verkeersveiligheid en leefbaarheid binnen onze gemeente blijven waarborgen.
- Goede wegen door effectief, doelmatig en milieuvriendelijk wegbeheer.
- Goede openbare verlichting, betrouwbaar met een laag energieverbruik.
- Een veilig gebruik van de civieltechnische kunstwerken.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Versnelling Mobiliteitsvisie - verkeersonveilige locaties.	We voeren met prioriteit onderzoek uit naar hoe we verkeersonveilige locaties uit de Mobiliteitsvisie kunnen verbeteren en stellen hiervoor een investeringsvoorstel op. Het gaat hierbij om de Laagstraat en Esscheweg, waarbij de situatie voetganger en fietser leidend is. De veiligheid van het langzaam verkeer staat ook op de eerste plaats bij de aanpak van de Dr. Hillenlaan, deze wordt eind 2023, begin 2024 gerealiseerd.	Q2
Verminderen verkeersoverlast Cromvoirt en Helvoirt.	Aansluitend op het eerder uitgevoerde onderzoek naar alternatieve routes wordt een nader onderzoek uitgevoerd naar het verminderen van de verkeersoverlast in Cromvoirt en Helvoirt. Aan de raad wordt hierover een rapport met passende verkeersmaatregelen voorgelegd.	Q4
Voorleggen beleidsplan zand- en halfverharde wegen.	We leggen een beleidsplan voor aan de raad waarin beschreven wordt hoe we om willen gaan met het beheer en onderhoud van dit areaal.	Q2
Voorleggen parkeerbeleid.	In 2024 wordt het Parkeerbeleid aan de gemeenteraad voorgelegd.	Q2
Verkeersonderzoeken naar de wegenstructuur.	Het goed en verkeersveilig functioneren van de ringstructuur van Vught toetsen we met het verkeersmodel. Daar waar nodig benoemen we vanuit dat onderzoek maatregelen om de verkeersveiligheid te waarborgen.	Q4
Onderzoeken en opstellen verbeterplan rotondes.	We voeren een onderzoek uit naar de huidige inrichting van de rotondes binnen de bebouwde kom en toetsen of deze voldoen aan de richtlijnen van CROW. We stellen een plan op hoe indien nodig de rotondes verbeterd kunnen worden.	Q4
Onderzoeken ontsluiting Den Hoek.	Onderzoek naar een tweede langzaam verkeer ontsluiting bij Den Hoek. Afhankelijk van de uitkomst komt er mogelijk een vervolg.	Q4

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2021	2022	2023	2024
Aantal nieuwe laadpalen	17	15	30	20
Het aantal lichtmasten dat is omgebouwd c.q. vervangen door LED verlichting (% van het totale areaal)	34%	43%	47%	72%**
Energieverbruik openbare verlichting (kWh x 1.000)	1.015	838	869*	785

* Jaarverbruik conform voorspelling energiebeheerssoftware

** Versnelling vanwege aangenomen motie 'Vught gaat versneld over op LED-verlichting'

2.1.3 Rijksinfra

Wat willen we bereiken?

- Verbeteren van de leefbaarheid met het realiseren van de rijksinfraprojecten.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Werken aan activiteiten PHS:	Uitvoeren van de rioleringswerkzaamheden en klimaatadaptatie	Q1 - Q4
	Doorlopen aanbesteding verdiepte ligging	Q1 - Q2
	Vergunningverlening tijdelijk spoor	Q1 - Q4
	Herplant bomen	Q1 - Q4
	Uitvoering tijdelijk spoor	Q2 - Q4
	Grondverwerving	Q1 - Q4
Werken aan de N65	Faciliteren en ondersteunen werkzaamheden Rijksinfra	Continu

2.1.4 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Wat willen we bereiken?

- Een schone, gezonde en groene leefomgeving waar het prettig verblijven is.
- Goed onderhouden groenvoorzieningen door effectief en doelmatig te werken.
- Voortzetting duurzame onkruidbestrijding waarbij we het milieu zo min mogelijk belasten.
- Veilige speelplekken die passen bij de wensen van onze burgers.
- De openbare ruimte richten we in met meer aandacht voor biodiversiteit.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Voorleggen boombeheerplan.	Er wordt een Boombeheerplan voorgelegd aan de gemeenteraad. Hierin wordt inzichtelijk gemaakt wat het huidige en gewenste kwaliteitsniveau van de bomen in Vught is en welke financiële middelen er nodig zijn om dit kwaliteitsniveau te bereiken en handhaven.	Q2

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2021	2022	2023	2024
Aantal meldingen op openbaar groen	1.085	350	1.000	1.000
Aantal meldingen op speelmogelijkheden	36	60	20	20

2.1.5 Riolering

Wat willen we bereiken?

Beschermen van de volksgezondheid en het milieu door een juist functionerend rioleringsstelsel in samenhang met het systeem van grond- en oppervlaktewater. De hieruit afgeleide doelstellingen zijn:

- Doelmatig inzamelen en transporteren van stedelijk afval- en hemelwater;
- Voorkomen van water- en grondwateroverlast.
- Het klimaatadaptief inrichten van de leefomgeving.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Uitvoeren integrale projecten.	Zie de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen voor een meerjarenoverzicht van onze herinrichtingsprojecten. Voor 2024 wordt gewerkt op de volgende locaties: Emmasingel e.o., Kampdijklaan, Loonsebaan-Postweg, Kolonel Thomsonlaan e.o., Wildpad en Helvoirtsestraat.	Continu

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2021	2022	2023	2024
Aantal vierkante meters afgekoppeld oppervlak.	4.800	3.500	8.000	8.000
Aantal klachten wateroverlast.	45	40	60	55

2.1.6 Afval

Wat willen we bereiken?

Het doel is om de hoeveelheid restafval te verminderen, maar niet ten koste van de kwaliteit van de herbruikbare grondstoffen. Er moet een juiste balans worden gevonden tussen kosten, service en milieurendement. Het principe 'de vervuiler betaalt' blijft hierbij gelden.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Monitoren afvalbeleid.	We monitoren de effectiviteit van de recent ingevoerde wijzigingen in ons afvalbeleid en uitvoeringsplan.	Continu

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2021	2022	2023	2024
Kilogram restafval per inwoner per jaar	97,8	91,0	75,0	75,0

2.1.7 Energie, klimaat en milieu

Wat willen we bereiken?

- We voeren onze ambities uit op het gebied van energie, klimaat en groen.
- We geven als gemeente het goede voorbeeld op het gebied van energie, klimaat en groen.
- We stimuleren inwoners en ondernemers tot het uitvoeren van klimaatmaatregelen.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Deelnemen in de Regionale Energie Strategie (RES).	We werken actief mee aan de RES door deelname aan het programmteam en het treffen van voorbereidingen om een bijdrage te leveren aan de energie- en warmtetransitie.	Continu
Opstellen uitvoeringsplannen wijken.	Uitwerken uitvoeringsplannen voor drie wijken.	Q4
Uitvoeren uitvoeringsplannen geselecteerde pilotwijken.	Uitvoeren uitvoeringsplannen Loyola e.o. en Helvoirt (verwachte doorlooptijd van zes jaar).	Continu
Uitvoeren beleid grootschalige energie opwek.	Door de raad aangewezen voorkeurslocaties voor de ontwikkeling van energieprojecten, worden opengesteld voor ontwikkeling. Indien geschikt, worden grote (bedrijfs)daken belegd met zonnepanelen voor de opwek van grootschalige energie.	Continu
Opstellen uitvoeringsplan Nota Energie en Klimaat Vught 2025.	Ieder jaar stellen we een uitvoeringsplan op voor de realisatie van de Nota Energie en Klimaat.	Q4
Burgerberaad G1000 Helvoirt.	De voorstellen vanuit het Burgerakkoord met betrekking op Energie & Klimaat worden opgepakt samen met de Initiatiefgroep uit Helvoirt.	Q2

2.1.8 Begraafplaatsen en crematoria

Wat willen we bereiken?

- Een kwalitatief goede begraafplaats met voldoende capaciteit en keuzevrijheid, waarin er ruimte is voor begravingen en bijzettingen van urnen.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Beoordelen van de status van de KNIL graven.	Er is een werkgroep gevormd en gezamenlijk wordt gekeken of de KNIL graven een bijzondere status krijgen en op welke manier dat tot uiting wordt gebracht.	Q1

2.1.9 Ruimtelijke ordening

Wat willen we bereiken?

- Een gezond en leefbaar buitengebied.
- Een goed woon- en leefklimaat voor onze inwoners.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Ontwikkelen Hart van de Baarzen.	Start bouw woningen Charlotte van Beuningen.	Q1/Q2
Ontwikkelen Isabellaveld fase2.	De aanbesteding wordt afgerond, de vergunning aangevraagd en aansluitend start de bouw.	Q3
Voorbereiden Voorburg.	Werken aan het omgevings- en beeldkwaliteitsplan.	Continu
Starten procedure Van der Valk.	De verwachting is dat wordt gestart met de ruimtelijke procedure.	Q1
Uitwerken en uitvoeren project Buitengebied.	Uitwerking en uitvoering van integrale gebiedsgerichte uitvoeringsprogramma's. Dit zijn ambities, opgaven en projecten op het terrein van water, energie, landbouw, natuur en landschap in het buitengebied, die in samenhang worden opgepakt zodat er koppelkansen ontstaan. Dit betreft een langjarige ontwikkeling.	Continu

2.1.10 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)

Wat willen we bereiken?

De grondexploitatie is in haar doelstelling ondersteunend aan de taakvelden "wonen en bouwen" en "ruimtelijke ordening". En hiermee ook aan de doelstellingen uit onder andere de woonvisie, structuurvisies, bestemmingsplannen en het bestuursakkoord.

De focus ligt op het fysiek mogelijk maken van de maatschappelijk gewenste (ruimtelijke) ontwikkelingen. Ook de bewaking van de financiële positie van (de grondexploitatie van) de gemeente Vught is een belangrijk onderdeel, waarbij ook aandacht is voor een verdere verbetering.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Uitvoeren grondexploitatie.	Zie de paragraaf Grondbeleid.	Continu

2.1.11 Wonen en bouwen

Wat willen we bereiken?

- Bouwen voor en naar de lokale en regionale woningbehoefte.
- De toe te voegen woningen dragen bij aan de evenwichtige wijkopbouw.
- De bestaande woningen maken onderdeel uit van de woningbouwopgave, denk aan splitsing van bestaande woningen.
- Meer woningen bouwen voor jongeren, starters en ouderen in het betaalbare en middeldure segment.
- We voorkomen speculatie op de Vughtse woningmarkt en houden woningen betaalbaar.
- We voldoen aan de wettelijke opgave voor speciale doelgroepen.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Versnellen woningbouw.	Om de realisatie van woningbouw verder te versnellen moet focus en prioriteit worden aangebracht door de realisatie van elf projecten (zowel gemeentelijke als faciliterende projecten) zoals genoemd in het addendum van het coalitieakkoord. Daarnaast gaan wij aan de slag met het oppakken van de uitleggebieden zoals opgenomen in de visie wonen in het buitengebied.	Continu
Realiseren woningbouw gemeentelijke gronden.	We realiseren minstens 200 woningen in het betaalbare en middeldure segment op gemeentelijke gronden, o.a. bij: • Den Hoek (fase 3 en 4) • Hart van De Baarzen • De Wicken • Martinilaan • Isabellaveld fase 2	Continu
Realiseren woningbouw faciliterende initiatieven.	We faciliteren maximaal (passend en binnen kaders en beleid) de woningbouwprojecten van derden, zoals Zusters JMJ, Oude Landmanschool en Wolfskamerweg 20-22	Continu
Realiseren tijdelijke woningen.	In de periode 2023-2025 worden tussen de 50 en 100 woningen gerealiseerd. De plaatsing gaat niet ten koste van speeltuinen en waardevolle bomen.	Continu
Herijken Woonvisie.	Zoals gepland herijken we de woonvisie en verwerken we nieuwe inzichten vanuit de praktijk, politiek en samenleving in een herijkte Woonvisie.	Q2
Onderzoeken Startersleningen.	We onderzoeken de toegevoegde waarde van het (financieel) uitbreiden van de starterslening-regeling, met als doel om de slagingskansen van starters op de woningmarkt te vergroten.	Q1
Faciliteren nieuwe woonvormen.	We geven ruimte en werken mee aan experimenten met nieuwe woonvormen. Er wordt een beleidskader CPO opgesteld.	Q3
Implementeren Wet Goed Verhuurderschap.	Inrichten meldpunt en evt. handhaving klachten waar nodig.	Continu
Controleren anti-speculatiebeding.	Controle op naleving bij alle nieuwbouwwoningen.	Continu
Opstellen Woonzorgvisie.	Opstellen Woonzorgvisie en uitvoeringsagenda met partners	Q4
Variëren in woningaanbod.	Bij nieuwe ontwikkeling is de woonvisie leidend. In overeenkomsten wordt de prijsdifferentiatie opgenomen.	Continu
Uitvoeren van de Nationale Woon-bouwagenda.	In de Nationale Woon-en Bouwagenda worden de doelstellingen en de programmatische aanpak voor de komende jaren geschetst. De meer concrete uitvoering van het programma	Continu

	komt aan de orde in de uitvoering van de Regionale Woondeal alsmede in de lokale afspraken.	
Uitvoeren regionale Woondeal.	Uitvoeren van gemaakte afspraken en deelname aan bijbehorende werkgroepen	Continu

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2021	2022	2023	2024
Aantal toevoegingen van nieuwe betaalbare woningen	172	0	44	92
Aantal toevoegingen van nieuwe middeldure woningen	7	33	45	53
Aantal toevoegingen van nieuwe dure woningen	26	16	38	75
Percentage gegronde bezwaarschriften	-	12%	-	10%
Percentage vergunningen binnen 4 weken verleend	-	23%	-	31%
Percentage APV vergunningen binnen 1 dag verleend	-	21%	-	25%
Percentage gerealiseerde huisvestingstaakstelling statushouders	-	100%	100%	100%

Wat mag het kosten?

Wonen		Realisatie	Begroting	Meerjarenbegroting			
<i>bedragen x €1.000</i>		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Beheer overige gebouwen en gronden	Lasten	997	1.848	2.230	1.049	1.036	953
	Baten	-835	-1.673	-924	-975	-1.252	-827
	Saldo	162	175	1.306	74	-216	126
Verkeer en vervoer	Lasten	3.450	3.685	4.130	4.318	4.442	4.585
	Baten	-379	-246	-404	-412	-424	-429
	Saldo	3.071	3.439	3.726	3.906	4.018	4.156
Rijksinfra	Lasten	994	10.150	8.023	1.338	804	1.664
	Baten	-49	-199	0	0	0	0
	Saldo	945	9.951	8.023	1.338	804	1.664
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Lasten	77	64	2	2	2	2
	Baten	-77	-62	0	0	0	0
	Saldo	0	2	2	2	2	2
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Lasten	3.084	4.508	3.615	3.756	3.902	4.007
	Baten	-110	-737	-121	-123	-126	-127
	Saldo	2.974	3.772	3.494	3.633	3.776	3.880
Riolering	Lasten	3.271	3.845	3.957	3.952	4.087	4.212
	Baten	-4.129	-4.786	-4.717	-4.730	-4.884	-5.019
	Saldo	-858	-941	-760	-778	-797	-807
Afval	Lasten	3.190	3.174	3.489	3.710	3.819	3.869
	Baten	-3.998	-3.884	-4.306	-4.555	-4.693	-4.758
	Saldo	-807	-710	-817	-845	-874	-890
Milieubeheer	Lasten	988	2.108	1.879	1.916	1.826	1.922
	Baten	-56	-792	-587	-586	-585	-585
	Saldo	932	1.316	1.292	1.330	1.241	1.338
Begraafplaatsen en crematoria	Lasten	26	20	20	21	21	22
	Baten	-23	-19	-20	-21	-21	-22
	Saldo	3	0	0	0	0	0
Ruimtelijke ordening	Lasten	1.865	2.663	1.777	1.807	1.831	1.872
	Baten	-507	-1.267	-361	-321	-332	-339
	Saldo	1.357	1.397	1.416	1.486	1.500	1.533
Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	Lasten	2.067	5.818	33	56	62	44
	Baten	-2.111	-6.488	-196	0	0	0
	Saldo	-44	-670	-163	56	62	44

Wonen en bouwen	Lasten	1.955	2.485	2.521	2.459	2.555	2.503
	Baten	-1.495	-1.833	-2.257	-1.509	-1.563	-1.491
	Saldo	460	652	263	949	993	1.012
Totaal programma	Lasten	21.963	40.368	31.674	24.383	24.389	25.656
	Baten	-13.769	-21.986	-13.894	-13.231	-13.879	-13.597
	Saldo	8.194	18.382	17.781	11.152	10.510	12.058
Verrekening met reserves	Lasten	966	2.020	976	906	1.214	780
	Baten	-1.247	-10.528	-8.076	-1.689	-1.158	-1.981
	Saldo	-281	-8.508	-7.100	-783	56	-1.201
Na verrekening met reserves	Lasten	22.929	42.387	32.650	25.289	25.603	26.436
	Baten	-15.016	-32.514	-21.970	-14.920	-15.037	-15.579
	Saldo	7.913	9.874	10.681	10.369	10.566	10.857

Ná de Kadernota zijn de volgende mutaties doorgevoerd op het programma Wonen:

Aanpassingen Programmabegroting	2024	2025	2026	2027
Wonen				
Pachtopbrengsten	29	0	0	0
Huur Prorail	75	76	77	77
Sloop voormalige Hertog van Brabantschool	0	25	0	0
Electriciteitsverbruik vm sportzaal Lidwina	14	14	14	14
Gasverbruik De Kwebben	16	16	16	16
Energie vm St. Willibrordusschool	26	0	0	0
Onderhoudsvoorziening D'n Inbreng	8	8	8	8
Inhuur gebouwenbeheer	-94	-96	-99	0
Exploatiekosten diverse gebouwen	-6	-9	-5	-7
Rijksinfra	307	-215	-129	30
Privatisering volkstuinencomplex Bergenshuizen	-2	-2	-2	-2
Afval	-213	-221	-229	-233
Afvalstoffenheffing	346	453	443	440
Verduurzaming milieustraat, kringloopwinkel	15	15	15	15
Vrijval reserve verduurzaming	0	49	49	49
Beheer riolering	-90	-90	-90	-90
Rioolheffing	-125	143	424	583
Egalisatievoorziening riolering	-125	-366	-591	-615
Subsidie stichting Duinboeren en Maatschappij	-6	-6	-6	-6
Woonvisie	-20	0	0	0
Overdracht woonwagenlocatie Driesedam	19	19	20	20
ICT vergunningverlening	-20	-21	-21	-22
Totaal programma Wonen	172	-210	-108	276

Mutaties Programmabegroting 2024

Beheer overige gebouwen en gronden

Pachtopbrengsten

De reguliere pachtprizen gaan landelijk met 22 % omhoog in het Rivierengebied (Gement) en in het Zuidelijk Veehouderijgebied (Helvoirt) gaan de reguliere pachtprizen met 40,5% (landelijk 42%) omhoog. In totaal leidt dit in 2024 tot een hogere pachtopbrengsten van € 28.500.

Huur ProRail

Voor het realiseren van het spoorproject PHS Meteren-Boxtel huurt ProRail gronden van ons voor € 74.500 per jaar, voor de duur van 7,5 jaar.

Sloop voormalige Hertog van Brabantschool

De sloop van de voormalige Hertog van Brabantschool wordt een halfjaar uitgesteld en vindt pas halverwege 2025 plaats. Voor een halfjaar worden er ramingen opgenomen, € 30.000 aan kosten en € 55.000 aan huuropbrengsten.

Elektriciteitsverbruik vm. sportzaal Lidwina

Voormalige sportzaal Lidwina wordt in 2023 verkocht, hierdoor wordt de structurele elektriciteitsraming met € 14.000 afgeraamd.

Gasverbruik De Kwebben

Het pand De Kwebben wordt in 2023 gesloopt, hierdoor worden de begrote kosten voor gasverbruik van € 16.000 afgeraamd.

Energie vm. St. Willibrordus school

De voormalige St. Willibrordus school wordt in 2023 verkocht, hierdoor zijn de ramingen voor gas € 19.000 en elektra € 7.000 volledig afgeraamd.

Onderhoudsvoorziening D'n Inbreng

Het meerjarenonderhoudsplan voor D'n Inbreng is opgesteld en dit resulteert in een jaarlijkse dotatie van € 15.000. De huidige dotatie aan de onderhoudsvoorziening bedraagt € 23.000, dit leidt tot een structurele lagere dotatie van € 8.000.

Inhuur gebouwenbeheer

In de Kadernota is medegedeeld dat de complexiteit en diversiteit van de werkzaamheden flink is toegenomen. Hierdoor is extra ondersteuning nodig. We kiezen vooralsnog voor tijdelijke inhuur om het werk goed weg te kunnen blijven zetten. Denk hierbij aan ondersteuning bij het oppakken van groot onderhoud uit het MJOP en ondersteuning bij het verduurzamingstraject van onze gemeentelijke gebouwen. Tot en met 2026 is er € 94.000 per jaar nodig om het werk uit te kunnen voeren. Voor na 2026 wordt gekeken of dit structureel ingevuld dient te worden.

Exploitatiekosten diverse gebouwen

Op basis de ervaringscijfers uit voorgaande jaren zijn de exploitatiekosten van diverse gebouwen geactualiseerd.

Rijksinfra

Het project Rijksinfra is opnieuw doorgerekend. De mutaties zijn in deze programmabegroting verwerkt. Dit geeft een jaarlijkse mutatie in de periode van deze meerjarenbegroting van € 307.000 in 2024 tot een voordeel van € 30.000 in 2027. Het project kent continu nieuwe ontwikkelingen die bijvoorbeeld de personele inzet beïnvloeden. Daarnaast speelt met name de inflatie en renteontwikkeling een belangrijke rol in de kostenontwikkeling.

Openbaar groen en (openlucht)recreatie

Privatisering volkstuinencomplex Bergenshuizen

Volkstuinencomplex Bergenshuizen is per 2024 geprivatiseerd. Deze privatisering gaat gepaard met € 6.500 lagere huuropbrengsten en € 4.500 lagere onderhoudskosten.

Afval

Kosten en opbrengsten inzameling afval

De kosten en opbrengsten voor de inzameling van afval zijn aangepast, de voornaamste onderdelen zijn:

- Er is rekening gehouden met de aangekondigde indexering van 9,6% voor de inzameling, transport en huur van containers.
- De opbrengst voor oud papier daalt.
- De kosten voor milieustraat Haaren zijn toegenomen, vooral vanwege hogere kosten voor de inzameling, transport en huur van containers.

Afvalstoffenheffing

Op basis van een 100% kostendeckendheid van de afvalinzameling is de totale opbrengst van de afvalstoffenheffing aangepast aan de gestegen kosten.

Verduurzaming milieustraat

Door uitvoering van duurzaamheidsmaatregelen is een daling van de energielasten voorzien.

Vrijval reserve verduurzaming

De afschrijvingslasten voortvloeiend uit de investering in duurzaamheidsmaatregelen op de Milieustraat en Kringloopwinkel dekken we vanaf 2025 uit de reserve Verduurzaming gemeentelijke gebouwen.

Riolering

Beheer riolering

Het reinigen van kolken is opnieuw aanbesteedt en de kosten vallen € 50.000 hoger uit dan het bedrag dat hiervoor in de begroting is opgenomen. Voor onderhoud van pompen is € 30.000 meer budget nodig en voor risicogestuurd reinigen en inspecteren € 10.000.

Rioolheffing

Zoals in de Kadernota 2024 al was aangekondigd is het kostendeckingsplan opnieuw berekend. Hierin zijn de volgende onderdelen aangepast:

1. Hogere indexering van de kosten dan waar in het PWR van uit is gegaan.
2. Hogere kosten voor investeringen, zowel voor de uitvoeringskosten als voor de rente die wordt toegerekend aan de investeringen. De verhoging voor de uitvoeringskosten is meegenomen in het investeringsprogramma.
3. De overheadkosten zijn in per abuis niet meegenomen in het PWR bij de berekening van de kostendeckendheid, dit is gecorrigeerd.

Op basis van een 100% kostendeckendheid van het onderhoud van de riolering is de totale opbrengst van de rioolheffing aangepast aan de gestegen kosten.

Egalisatievoorziening riolering

Voor het taakveld riolering geldt een sluitend systeem van 100% kostendekkendheid. Mutaties in de exploitatie (inclusief personele inzet, kapitaallasten en BTW) worden hierin meegenomen.

Ruimtelijke ordening

Subsidie stichting Duinboeren en Maatschappij

Voor stichting Duinboeren en Maatschappij wordt voor de jaren 2024 tot en met 2027 een subsidiebijdrage opgenomen van € 6.250 per jaar.

Wonen en bouwen

Woonvisie

Voor het herijken van de Woonvisie in 2024 is incidenteel een extra budget van € 20.000 benodigd.

Overdracht woonwagenlocatie Driesedam

Door een technische correctie, in verband met de overdracht van woonwagenlocatie Driesedam aan de woningcorporatie, worden de meerjarenbudgetten voor de huuropbrengst en exploitatie aangepast. Deze technische correctie geeft per saldo een voordeel van € 19.000.

ICT vergunningverlening

De jaarlijkse kosten voor gebruik van VTH software bedragen vanaf 2024 jaarlijks € 20.000 meer dan begroot. Redenen hiervoor zijn dat in kader van de omgevingswet meer gebruikerslicenties voor de software nodig zijn en extra modules inzake rapportages en uitwisselen van data.

2. Leven

1. Omschrijving

Taakvelden

- Economie
- Toerisme
- Onderwijshuisvesting
- Onderwijs
- Sportbeleid en bewegen
- Sportaccommodaties
- Cultuur
- Musea
- Cultureel erfgoed
- Media

2. Uitwerking

2.2.1 Economie

Wat willen we bereiken?

- Optimaliseren van afstemming tussen gemeente en ondernemers.
- Stimuleren van de lokale economie.
- De gemeente Vught heeft een goed ondernemersklimaat en staat open voor kansrijke initiatieven.
- Het klimaatbestendig maken van onze bedrijfsterrinen.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Onderhouden van contact met het bedrijfsleven.	Actief accountmanagement bij bedrijven en het signaleren en stimuleren van ontwikkelingen. Deelname aan structurele ondernemersoverleggen en organiseren wij informatiebijeenkomsten.	Continu
Opstellen visie toekomstbestendige werklocaties.	Het doel van deze visie is het inventariseren van de toekomstbestendigheid van de huidige bedrijventerreinen en de eventuele benodigde ruimte voor werklocaties in kaart brengen voor Vught op lange termijn.	Q4
Actualiseren van standplaatsenbeleid.	Het standplaatsenbeleid wordt geëvalueerd en geactualiseerd.	Q2

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2021	2022	2023	2024
Aantal contacten voor bedrijfscontactfunctionaris	130	192	240	240

2.2.2 Toerisme

Wat willen we bereiken?

- We zetten in op kwalitatieve en kleinschalige dagrecreatie en verhogen het toeristisch aanbod.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Participeren in toeristische trekkers.	We participeren in toeristische trekkers zoals Van Gogh Nationaal Park, Zuiderwaterlinie, Linie 1629 en herdenkingsjaar 2029.	Continu
Verbinden van de recreatieve sector.	We onderhouden continu contacten met organisaties uit de recreatieve sector en organiseren jaarlijks een informatiebijeenkomst met als doel de sector te verbinden.	Continu
Opstellen toeristisch gebiedsplan.	Een gebiedsplan opstellen met als doel kaders te stellen voor uniforme en correcte bewegwijzering.	Q4
Inrichten evenementenlocatie Reeburgpark.	We richten het Reeburgpark in als evenementenlocatie.	Q1
Vergroten vindbaarheid toeristische informatie.	De nieuwe huisstijl van visitvught.nl implementeren wij bij de fysieke toeristische informatiepunten.	Q2

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2021	2022	2023	2024
Aantal bezoekers VisitVught.nl	63.860	85.365	60.000	65.000

2.2.3 Onderwijshuisvesting

Wat willen we bereiken?

- We realiseren voldoende onderwijshuisvesting en laten zoveel mogelijk basisscholen uitgroeien tot integrale kindcentra.
- We spannen ons in voor voldoende kinderopvang capaciteit.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Zorgen voor voldoende capaciteit kinderopvang.	We onderzoeken, in geval van leegstand bij scholen, of hergebruik door onderwijs of kinderopvang mogelijk is.	Continu
Oplossen van het permanente ruimtegebrek bij het Kwartier.	We realiseren een structurele oplossing voor het ruimtegebrek bij Het Kwartier.	Q4
Aanpassen van het klimaatsysteem in het Kwartier.	We maken afspraken met de scholen om te zorgen voor een goede luchtkwaliteit.	Q3
Realiseren tijdelijke huisvesting het Kwartier.	We realiseren een tijdelijke oplossing voor het ruimtegebrek bij het Kwartier indien dit nodig blijkt te zijn voor de periode tot de realisatie van de nieuwbouw.	Q3
Zoeken naar een oplossing voor de verkeersproblematiek rondom het Kwartier.	Samen met de scholen realiseren we een oplossing voor de verkeersproblematiek bij het Kwartier door het nemen van maatregelen zoals bijvoorbeeld de spreiding van de schooltijden.	Q3
Uitbreiden van BS de Schalm.	We realiseren een extra lokaal voor de Schalm zoals opgenomen in het IHP.	Q3
Huisvesten (eventueel) en eerste inrichting Misha de Vries.	Samen met de school moet een businesscase worden opgesteld voor de (eventuele) permanente huisvesting van de school.	Q3

2.2.4 Onderwijs

Wat willen we bereiken?

- Elke school biedt een optimale digitale omgeving.
- Ieder kind in Vught volgt onderwijs.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Uitvoeren Lokaal Educatieve Agenda (LEA).	In de LEA zijn ambities, speerpunten en daaruit volgende acties op het gebied van onderwijs, kinderopvang, (talent)ontwikkeling, samenwerking, gelijke kansen en de doorlopende leerlijn geformuleerd	Continu
Uitvoeren ontwikkelagenda inclusiever onderwijs in de regio De Meierij.	In de ontwikkelagenda zijn ambities op het gebied van inclusief onderwijs geformuleerd.	Continu
Toekomstbestendig aanbod voorschoolse educatie en peuteropvang.	We werken samen met de kinderopvang aan een toekomstbestendig en toereikend aanbod aan voorschoolse educatie en peuteropvang.	Continu

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2021	2022	2023	2024
Percentage jongeren zonder startkwalificatie dat in beeld is.	100%	100%	100%	100%

2.2.5 Sportbeleid en bewegen

Wat willen we bereiken?

- Een gezond sport- en verenigingsleven.
- Een gevarieerd aanbod van kwalitatief goede sportvoorzieningen gericht op breedtesport. Specifieke aandacht voor jongeren, ouderen en mensen met een beperking en voor inwoners die financieel onvoldoende in staat zijn om aan sport te kunnen doen.
- Accommodaties die toegankelijk zijn en hun oorsprong vinden in een uniform tarifieringsstelsel.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Zorgdragen voor voldoende beweegmogelijkheden.	Het trapveldje op het Bisschop Zwijsenplein wordt een kunstgrasveld zodat hierop intensief gespeeld en gesport kan worden.	Q2
Invulling geven aan het speel- beweeg- en sportbeleid.	Opstellen uitvoeringsplan voortvloeiend uit het nieuwe speel- beweeg- en sportbeleid.	Q3

2.2.6 Sportaccommodaties

Wat willen we bereiken?

- Voldoende en kwalitatief goed uitgeruste sportaccommodaties.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Accommodaties voorzien van digitale sloten.	Dit bevordert de verhuurbaarheid en zorgt voor een efficiënter beheer. Het sleutelbeheer en de borggelden komen dan te vervallen.	Q2
Onderzoeken van het realiseren van nieuwe gemeentelijke buitensportaccommodaties.	Via een extern onderzoeksbureau verkennen wij de vraag van VV Helvoirt en Real Lunet naar de sportgerelateerde voorziening van de verenigingen.	Q4

2.2.7 Cultuur

Wat willen we bereiken?

- Bruisende gemeentelijke accommodaties, waardoor inwoners in staat zijn mee te blijven doen aan het sociale leven. Ontmoeting, ontspanning en ontwikkeling staan centraal.
- Een bruisend cultureel leven in onze kernen, waar alle inwoners kunnen deelnemen, waar talent zich kan ontwikkelen

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Uitvoeren van het nieuwe cultuurbeleid.	We geven uitvoering aan het uitvoeringsprogramma cultuur 2024-2027.	Continu

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2021	2022	2023	2024
Aantal deelnemers aan cursussen cultuureducatie	994	1.186	1.000	1.150
Aantal bezoekers DePetrus	99.146	184.599	150.000	180.000

2.2.8 Musea

Wat willen we bereiken?

- Volwassenen en kinderen bewust maken van de geschiedenis van Vught, hun eigen leefomgeving.

Wat gaan we doen?

Voor dit taakveld zijn geen activiteiten benoemd.

2.2.9 Cultureel erfgoed

Wat willen we bereiken?

- We beschermen ons erfgoed en maken het beter zichtbaar en beleefbaar.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Vergroten van de zichtbaarheid en het beleven van de Linie 1629 en de Zuiderwaterlinie.	We werken regionaal en lokaal samen aan het beleven van de Linie 1629 en het herdenkingsjaar 2029 door middel van aansprekende projecten. We participeren in de lokale werkgroep 1629.	Continu
Actualiseren en uitbreiden van de cultuurhistorische waardenkaart.	Beleidsdocument en toetsingskader voor ruimtelijke ontwikkelingen. De huidige kaart uitbreiden met Helvoirt en toevoegen van nieuwe kaartlagen, zoals immaterieel een landschappelijk erfgoed. Alles in samenwerking met de lokale erfgoedinstellingen.	Q4
Verbeteren van de (digitale) zichtbaarheid van ons erfgoed.	Het verbeteren van de informatievoorziening en zichtbaarheid erfgoed, dit d.m.v. een landingspagina erfgoed op visitvught.nl .	Q4
Actualiseren en uitbreiden van de monumentenlijst.	De aanwijspprocedure voor de geselecteerde potentiële monumenten, op basis van een groslijst opgesteld in samenwerking met de lokale erfgoedinstellingen, afronden	Q3
Opstellen nieuwe welstandsnota.	Opstellen van één gebiedsdekkende welstandsnota met borging erfgoed.	Q4

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2021	2022	2023	2024
Aantal bezoekers Open Monumentendag.	1.019	3.250	6.500	6.500

2.2.10 Media

Wat willen we bereiken?

- Inwoners zijn geletterd en in staat zelfstandig te participeren in de (digitale) maatschappij waardoor zij zichzelf verder kunnen ontwikkelen.
- Inwoners worden geïnformeerd over lokale gebeurtenissen en evenementen door een onafhankelijke lokale zendgemachtigde.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Verbeteren van de basisvaardigheden van laaggeletterden en digitaal minder vaardige inwoners.	We voeren het plan van aanpak Taalhuis Vught "Het verbeteren van de basisvaardigheden in Vught" uit.	Q4

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2021	2022	2023	2024
Aantal leden bibliotheek	6.242	6.385	6.300	6.400
Aantal leden bibliotheek jonger dan 18 jaar	4.317	4.362	4.400	4.400

Wat mag het kosten?

Leven		Realisatie	Begroting	Meerjarenbegroting			
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
<i>bedragen x €1.000</i>							
Economische ontwikkeling	Lasten	204	185	238	194	199	201
	Baten	0	0	0	0	0	0
	Saldo	204	185	238	194	199	201
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Lasten	65	65	21	21	22	22
	Baten	-17	-20	-21	-21	-22	-23
	Saldo	48	45	0	0	0	0
Recreatie en toerisme	Lasten	196	211	183	194	197	199
	Baten	-630	-480	-493	-511	-529	-538
	Saldo	-435	-269	-310	-317	-333	-339
Openbaar basisonderwijs	Lasten	37	47	49	50	52	53
	Baten	0	0	0	0	0	0
	Saldo	37	47	49	50	52	53
Onderwijshuisvesting	Lasten	2.987	3.012	3.346	3.232	3.258	3.249
	Baten	-315	-333	-343	-430	-474	-480
	Saldo	2.672	2.679	3.003	2.802	2.783	2.769
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Lasten	867	1.005	1.104	1.068	1.068	1.084
	Baten	-157	-374	-359	-206	-64	-64
	Saldo	710	631	745	863	1.004	1.020
Sportbeleid en activering	Lasten	650	667	752	715	732	745
	Baten	-99	-17	-127	-128	-124	-124
	Saldo	551	650	625	588	608	621
Sportaccommodaties	Lasten	1.705	1.823	1.877	1.974	2.029	2.049
	Baten	-561	-566	-567	-604	-615	-626
	Saldo	1.143	1.257	1.309	1.370	1.414	1.424
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	Lasten	1.259	1.515	1.515	1.567	1.615	1.639
	Baten	-19	-19	-65	-66	-62	-62
	Saldo	1.240	1.496	1.449	1.501	1.553	1.577
Musea	Lasten	78	74	77	80	82	84
	Baten	-5	0	0	0	0	0
	Saldo	73	74	77	80	82	84
Cultureel erfgoed	Lasten	245	181	166	103	106	103
	Baten	0	0	0	0	0	0
	Saldo	245	181	166	103	106	103

Media	Lasten	704	809	810	835	803	816
	Baten	0	-29	-30	-31	-32	-33
	Saldo	704	779	780	804	770	783
Totaal programma	Lasten	8.997	9.595	10.137	10.034	10.162	10.244
	Baten	-1.803	-1.837	-2.006	-1.997	-1.923	-1.950
	Saldo	7.192	7.758	8.131	8.037	8.239	8.295
Verrekening met reserves	Lasten	0	500	850	850	850	850
	Baten	-512	-242	-543	-63	-63	-63
	Saldo	-512	258	307	787	787	787
Na verrekening met reserves	Lasten	8.997	10.095	10.987	10.884	11.012	11.094
	Baten	-2.315	-2.079	-2.549	-2.060	-1.986	-2.013
	Saldo	6.680	8.016	8.439	8.824	9.026	9.081

Ná de Kadernota zijn de volgende mutaties doorgevoerd op het programma Leven:

Aanpassingen Programmabegroting	2024	2025	2026	2027
Leven				
Opstellen visie toekomstige werklocaties	-50	0	0	0
Van Gogh nationaal park	-13	-13	-13	-14
Reservering Huisvestingsplan Onderwijs en opvang	-150	-150	-150	-150
Reserve IHP	36	0	0	0
Nieuwbouw de Lichtstraat	-38	-20	0	0
Leerplicht en RMC	-24	-25	-26	-26
Voorschoolse educatie en peuteropvang	-70	-54	-56	-57
Nationaal Programma onderwijs	70	0	0	0
Sportstimulering	-5	-5	-5	-5
Lokaal beweeg- en sportonderzoek	-5	0	0	0
Lokaal sportakkoord en combinatiefunctionaris sport	90	90	90	90
Gymzaal Hertog van Brabant	0	5	0	0
Verkennen buitensportaccommodaties	-40	0	0	0
SDE-subsidies	-21	-22	-22	-23
Exploitatiekosten diverse accommodaties	-10	-14	-17	-21
Cultuur stimulering	-5	-5	-5	-5
Combinatiefunctionaris cultuur	40	40	36	36
Stichting Ontmoetingscentrum DePetrus	-18	-19	-19	-20
Reservering Cultureel centrum De Speeldoos	-200	-200	-200	-200
Subsidies	42	48	55	-122
Linie 1629 en Zuidwaterlinie	-15	0	0	0
Bibliotheek	22	23	24	24
Totaal programma Leven	-363	-319	-311	-493

Mutaties Programmabegroting 2024

Economie

Opstellen visie toekomstige werklocaties

Voor het inventariseren van de toekomstbestendigheid van de huidige bedrijventerreinen en de eventuele benodigde ruimte voor werklocaties is een eenmalig budget van € 50.000 benodigd.

Toerisme

Van Gogh nationaal park

De samenwerking Van Gogh Nationaal Park wordt voortgezet van 2024 tot en met 2028. De bijdrage hiervoor is structureel € 12.500.

Onderwijshuisvesting

Reserve huisvestingsplan Onderwijs en opvang

In 2023 is de reserve Huisvestingsplan Onderwijs en opvang gevormd waarin we al jaarlijks € 500.000 doteren. In lijn met de motie van de raad gaan we jaarlijks € 150.000 extra reserveren. De reserve is bedoeld om de afschrijvingslasten van toekomstige investeringen in onderwijslocaties te dekken. Hoeveel uiteindelijk benodigd is, is afhankelijk van de uitkomsten van de businesscases.

Reserve IHP

De onttrekking uit de reserve IHP "oud" is aangepast aan de verwachte exploitatiekosten.

Nieuwbouw De Lichtstraat

De bouw van IKC De Lichtstraat is uitgesteld en de verwachting is dat deze halverwege 2025 wordt opgeleverd. Voor begrotingsjaar 2024 en verder zijn binnen de huidige meerjarenbegroting ramingen opgenomen ten behoeve van deze nieuwe locatie. Door de latere oplevering dienen deze gecorrigeerd te worden. De huuropbrengsten worden verlaagd met € 56.679 en de kostenramingen worden verlaagd met € 18.464.

Onderwijsbeleid

Leerplicht en RMC (Regionale Meld- en Coördinatiepunt)

Het RMC krijgt een uitbreiding van de wettelijke taak naar jongeren in de leeftijd van 18 tot 27 jaar. Bij deze uitbreiding stijgen de signalen en aanvragen en het team leerplicht is hier op dit moment niet op ingesteld. Dit maakt dat het aantal FTE voor RMC moet worden opgehoogd met 0,8 FTE (te verdelen over de deelnemende gemeentes Sint-Michielsgestel, Boxtel en Vught). Het structurele nadeel voor onze gemeente is € 24.000.

Voorschoolse educatie en peuteropvang

De gemeente heeft een kostprijsonderzoek uit laten voeren voor de voorschoolse educatie en peuteropvang. Hierbij is ook de toekomstbestendigheid van het totale peuteraanbod in beeld gebracht. Dit rapport komt eind 2023 naar uw gemeenteraad toe. Het advies is dat er structureel € 54.000 meer nodig is om een passend aanbod aan voorschoolse educatie en peuteropvang te realiseren. Dit komt door hogere tarieven en meer kinderen.

Zonder dit bedrag is de kans groot dat aanbieders zich terug trekken en dat er geen aanbod is voor kinderen die het nodig hebben, waardoor wij niet meer aan de wettelijke verantwoordelijkheden voldoen. Voor 2024 kunnen we de extra kosten eenmalig dekken uit de NPO gelden.

Nationaal programma onderwijs (NPO)

Tot en met juli 2023 zijn middelen ontvangen vanuit het NPO. De uitvoering van de Lokaal Educatieve Agenda (LEA) wordt vanuit deze middelen gefinancierd. De ontvangen middelen zijn verdeeld over de jaren waarin de uitgaven worden verwacht 2023-2025. Per saldo is het dus budgettair neutraal. Een deel van de in 2023 geraamde uitgaven zullen pas in 2024 plaats vinden.

Sportbeleid en bewegen

Sportstimulering

Eind 2022 is, met tijdelijke rijksgelden, gestart met een pilot voor een activiteitengids sport- en cultuurstimulering voor senioren. De resultaten zijn dusdanig positief, dat we deze interventie structureel willen bestendigen. Hiervoor reserveren we voor sport structureel € 5.000.

Lokaal beweeg- en sportonderzoek

Het lokaal beweeg- en sportonderzoek is inhoudelijk uitgebreid en dit resulteert incidenteel in € 5.000 meer onderzoekskosten.

Lokaal sportakkoord en combinatiefunctionarissen

Vanuit het Rijk zijn we gekort op de algemene uitkering voor het Lokaal sportakkoord en de Brede regeling Combinatiefunctionarissen. In plaats hiervan is een structurele Specifieke Uitkering verstrekt van afgerond € 90.000. Door de mutatie op de Algemene uitkering is deze per saldo budgettair neutraal verwerkt in de begroting.

Sportaccommodaties

Gymzaal Hertog van Brabant

De sloop van de gymzaal Hertog van Brabant wordt een halfjaar uitgesteld en vindt pas halverwege 2025 plaats. Voor dit extra halfjaar wordt voor € 8.000 aan kosten en voor € 13.000 aan huuropbrengsten geraamd.

Verkennen buitensportaccommodaties

Incidenteel budget van € 40.000 voor onderzoek naar de kosten voor het realiseren van nieuwe buitensportaccommodaties (VV Helvoirt en Real Lunet).

SDE-subsidie

Door de gestegen energielasten en de verwachting dat deze de komende jaren niet meer terug zullen keren op het oude niveau, komen we niet meer in aanmerking voor de SDE-subsidie. Dit betreft de gebouwen Martinihal en sportzaal Elzenburg. Door de gestegen energiekosten zijn zonnepanelen rendabeler geworden en maakt de gemeente geen aanspraak meer op deze subsidie ter waarde van € 21.000.

Exploitatiekosten diverse accommodaties

Op basis de ervaringscijfers uit voorgaande jaren zijn de exploitatiekosten van diverse gebouwen geactualiseerd.

Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Cultuur stimulering

Eind 2022 is op basis van tijdelijke rijksgelden gestart met een pilot met een activiteitengids sport- en cultuurstimulering voor senioren. De resultaten zijn dusdanig positief, dat we deze interventie structureel willen bestendigen. Hiervoor reserveren we voor cultuur structureel € 5.000.

Combinatiefunctionaris cultuur

Vanuit het Rijk zijn we gekort op de algemene uitkering voor de Brede regeling combinatiefunctionarissen en in plaats hiervan is een Specifieke Uitkering verstrekt van structureel € 45.000 voor de

combinatiefunctionaris cultuur. Door de mutatie op de Algemene uitkering is deze per saldo budgettair neutraal verwerkt in de begroting. Op de uitgaven budgetten heeft een aanpassing van € 5.000 plaatsgevonden.

Stichting ontmoetingscentrum DePetrus

In 2022 is besloten over de gemeentelijke bijdrage voor DePetrus tot augustus 2036. Deze bijdrage wordt jaarlijks met de index uit de kadernota verhoogd. Vanwege gestegen energielasten, gestegen lonen en hoge inflatie als gevolg van o.a. de oorlog in Oekraïne, is de stichting in 2023 geconfronteerd met een huurverhoging van 14,5%, € 17.952. Deze indexering is conform het huurcontract met DePetrus B.V., maar wijkt sterk af van de indexatie die in de kadernota is gehanteerd. Dit was niet vooraf te voorzien. Bij andere partijen is deze onvoorziene inflatie onderbouwd deels gecorrigeerd in Burap-I. Voorstel is om dat ook te doen voor de Stichting Ontmoetingscentrum DePetrus. De stichting heeft nog steeds de verplichting zelf extra inkomsten te genereren uit verhuur zoals afgesproken in 2022. Daarnaast is ingezet op energiebesparende maatregelen door de stichting.

Reservering Cultureel centrum De Speeldoos

We anticiperen, in lijn met de aangenomen motie van 13 juli, op toekomstige uitgaven voor het toekomstige Sociaal Cultureel Centrum de Speeldoos. Hiervoor doteren we jaarlijks € 200.000 in een nieuwe bestemmingsreserve ter dekking van toekomstige afschrijvingslasten. Het reserveren en inzetten van deze reserve is, als gevolg van de verslagleggingsregels BBV, alleen mogelijk indien het toekomstig eigendom bij de gemeente ligt.

Bij het opstellen van de programmabegroting zijn we volop bezig met het uitwerken van de businesscase voor Sociaal Cultureel Centrum De Speeldoos. Doordat Stichting Theater De Speeldoos de afgelopen 4 jaar een incidentele subsidie heeft ontvangen, is het juridisch niet meer mogelijk om een incidentele subsidie toe te kennen. De bijdrage is wel toegestaan door het specifiek te benoemen in deze begroting. Voor 2024 is een bijdrage aan de Speeldoos begroot van € 256.235 (gebaseerd op 2022 inclusief indexaties 2023 en 2024). Afhankelijk van besluitvorming door de raad in november 2023 kennen we deze gelden toe. Deze lasten worden gedekt uit het bestaande budget Accommodaties voor kunst en cultuur.

Subsidies

Dit betreft een administratieve aanpassing: Een beter inzicht in de te verwachten subsidies, een verschuiving tussen programma Leven en Programma Meedoen en een correctie van een dubbel opgevoerde index bij de kadernota.

Cultureel erfgoed

Linie 1629 en Zuiderwaterlinie

In samenwerking met de regionale partners en de werkgroep 1629 zetten we projecten op en dragen we hier financieel aan bij. Onder andere een sportief evenement rond de Hollandse Dijk en Linie 1629 en het capitulatie-evenement op kasteel Maurick vinden plaats in 2024. Hiervoor reserveren we € 15.000.

Media

Bibliotheek

In de Programmabegroting 2023 is afgerond € 22.000 opgenomen voor het Informatiepunt Digitale Overheden in de veronderstelling dat tegenover deze middelen de Algemene uitkering van het gemeentefonds staat. Achteraf is de financiering via een Specifieke Uitkering gelopen en verwerkt in Burap I 2023. Hierdoor zijn de middelen dubbel geraamd en dit corrigeren we.

2. Meedoen

1. Omschrijving

Taakvelden

- Algemene welzijnsvoorzieningen
- Inburgering
- Jongerenwerk en toezicht kinderopvang
- WMO en jeugdzorg
- Armoedebeleid en schuldhulpverlening
- Inkomensregelingen, re-integratie en Wsw
- Gezondheidsbeleid
- Loketvoorzieningen sociaal domein

2. Uitwerking

2.3.1 Algemene welzijnsvoorzieningen

Wat willen we bereiken?

- Inwoners zijn zelfredzaam en kunnen prettig zelfstandig (blijven) wonen.
- De voorzieningen en woonomgeving dragen bij aan het vergroten van zelfredzaamheid en zijn toegankelijk voor iedereen.
- Mantelzorgers worden ondersteund.
- Inwoners hebben een vitaal sociaal netwerk dat bijdraagt aan zelfredzaamheid, zingeving en het voorkomen van eenzaamheid.
- Inwoners kunnen, ongeacht een beperking, handicap of chronische ziekte deelnemen aan de (lokale) samenleving.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Uitvoeren Lokale Inclusie Agenda (LIA) en opstellen Uitvoeringsagenda 2025-2026.	Dit betreft onder meer: Verder versterken Testteam Toegankelijkheid; Participatieonderzoek; Start proef Uniek Actief voor vrijetijdsbesteding met een beperking; Realisatie natuurtoilet; Opstellen uitvoeringsagenda 2025-2026.	Continu
Bewegen van individuele naar collectieve voorzieningen.	Ontwikkelen collectieve voorzieningen: twee pilots op het gebied van dagbesteding/huiskamers, laagdrempelige activiteiten, samen eten; Versterking van de wijkpunten: uitvoering impuls inclusief coördinatie en ondersteuning (onder meer door subsidie); Maatregelen om eenzaamheid tegen te gaan.	Continu
Investeren in het voorliggende veld om het netwerk in de wijk te versterken.	We maken afspraken met het welzijnswerk, de sociaal-culturele accommodaties en de wijkpunten over hun bijdrage aan het versterken van de sociale basis.	Continu
Uitvoeren Lokale Sociale Agenda.	Samen met partners in zorg, welzijn en wonen (Samen Sterk in de Wijk) de doelen op het gebied van Anders kijken, anders doen uitwerken tot concrete acties.	Continu
Aanschaffen VR-brillen dementie.	Met betrokken partijen afspraken maken over de inzet en gebruik hiervan.	Q1
Voorleggen Notitie mantelzorgondersteuning.	Aan de raad voorleggen van de notitie mantelzorgondersteuning en uitvoeren van de daaruit voortvloeiende acties.	Q1 vanaf Q2
Bestendigen onafhankelijke cliëntondersteuning.	Op basis van het in 2023 uitgevoerde onderzoek passen we het plan van aanpak aan.	Continu
Ondersteunen vrijwillige inzet.		Continu

2.3.2 Inburgering

Wat willen we bereiken?

- Statushouders beheersen de Nederlandse taal voldoende, hebben kennis van de Nederlandse cultuur en zijn economisch zelfstandig.
- Statushouders hebben een vitaal netwerk dat bijdraagt aan zelfredzaamheid.
- We hebben meer regie om nieuwkomers snel te laten meedoen in onze samenleving.
- We maken hierbij de verbinding met het maatschappelijk middenveld.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Evalueren en doorontwikkelen uitvoeringsplan inburgering.	We evalueren het in januari 2022 vastgestelde plan van aanpak 'uitvoeringsplan inburgering' en optimaliseren dit waar nodig.	Q2
Onderhouden samenwerking maatschappelijke organisaties voor integratie statushouders.	Tactisch/operationeel overleg tussen woonstichtingen, gemeente en Welzijn Vught over integratie in Vught.	Continu

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie-		Begroot	
	2021	2022	2023	2024
Klanttevredenheid leerroutes	-	7,4	>7	>7
Percentage werkende statushouders	37%	36%	33%	37%
Percentage statushouders met bijstandsuitkering	39%	36%	40%	35%

2.3.3 Jongerenwerk en toezicht kinderopvang

Wat willen we bereiken?

- De jeugd van 0 tot 27 jaar, benut haar kansen en talenten, zo nodig met hulp.
- Vught heeft goede basisvoorzieningen zodat kinderen en jongeren hun talenten optimaal kunnen ontwikkelen.
- Kinderen leven in een veilige omgeving.
- Er is een sluitende structuur waarbij signalen van zorg bij kinderen en jongeren in beeld komen en er indien nodig lichte ondersteuning en waar nodig verdere ondersteuning ingezet kan worden.
- Er is aansluiting tussen Wegwijs+ en het onderwijs.
- Jongeren tussen de 17 en 23 jaar die mogelijk extra ondersteuning nodig (onderwijs, zorg, participatie) hebben, zijn in beeld en ontvangen de juiste ondersteuning gericht op een optimale participatie in de samenleving.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Inzetten praktijkondersteuners jeugd.	We continueren de ondersteuning van huisartsen door inzet van praktijkondersteuners jeugd.	Continu
Uitvoeren visie preventief jeugdbeleid.	We werken aan het versterken van de basis voor alle jeugdigen in de gemeente Vught. We versterken het netwerk en werken volgens de Vughtse aanpak. We zetten ons in voor lokaal actuele thema's zoals normalisering van middelengebruik, mentale problematiek, sociale binding en betrokkenheid van ouders.	Continu
Uitvoeren plan van aanpak jongerenparticipatie.	Met het plan van aanpak willen we jongeren meer en beter te betrekken bij gemeentelijk beleid en politieke en actuele vraagstukken.	Q4

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2021	2022	2023	2024
Aantal kinderen/jongeren/ouders die ondersteuning ontvangen van SMW	-	-	50	170
Aantal jongeren uit doelgroep 17-23 jaar die ondersteuning ontvangen vanuit Wegwijs+.	-	-	10	10

Met ingang van de programmabegroting 2023 zijn er nieuwe indicatoren benoemd. Daarom ontbreken de vergelijkende cijfers.

2.3.4 WMO en jeugdzorg

Wat willen we bereiken?

- We versterken voorliggende voorzieningen om te zorgen dat inwoners langer zelfstandig actief zijn en wonen.
- We bieden kinderen, jongeren en ouders zoveel mogelijk lichte ondersteuning en waar nodig verdere ondersteuning, zo dichtbij en zo kort mogelijk en zetten in op verschuiving van individuele naar collectieve voorzieningen door het versterken van voorliggende voorzieningen (o.a. POH GGZ jeugd en schoolmaatschappelijk werk)
- We bereiden de voorzieningen voor kleinschalige maatschappelijke opvang.
- We ontwikkelen nieuwe lokale initiatieven om de doorstroom bij MO voorzieningen in de regio te bevorderen.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Doordecentraliseren van beschermd wonen.	We implementeren de regionale uitvoeringsagenda 'Beschermd wonen en maatschappelijke opvang' en creëren kleinschalige opvangvoorzieningen in Vught. Met de regionale reserve middelen voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang ontwikkelen en implementeren we nieuwe (kortlopende) lokale voorzieningen en initiatieven.	Continu

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2021	2022	2023	2024
Aantal jongeren dat ondersteund wordt door POH GGZ jeugd.	-	54	100	150
Aantal jongeren dat gebruik maakt van schoolmaatschappelijk werk op school (VO).	-	63	50	50
Aantal kinderen dat gebruik maakt van schoolmaatschappelijk werk op school (PO)	-	-	-	120
Aantal jongeren die gebruik maken van lichte ondersteuningstrajecten (bijvoorbeeld vanuit Humanitas).	-	11	8	15

2.3.5 Armoedebeleid en schuldhulpverlening

Wat willen we bereiken?

- De leefsituatie, financiële zelfredzaamheid en het toekomstperspectief van mensen in armoede zijn duurzaam verbeterd.
- De gemeente Vught is vindbaar en benaderbaar voor mensen met een hulpvraag rondom armoede.
- Onze minimaregelingen zijn optimaal toegankelijk.
- Er is een sluitend lokaal netwerk rondom armoede.
- Signalen van dreigende problematische schulden zijn in beeld en worden snel opgepakt.
- Inwoners van Vught met (dreigende) problematische schulden krijgen snel de juiste steun.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Uitvoeren nieuw armoede- en schuldenbeleid.	Inzet op het voorkomen van armoede (preventie) het (sneller) bieden van perspectief en versterken van inwoners.	Continu
Vergroten en blijven versterken van het netwerk rondom armoede en schulden.	Het verder versterken van de samenwerking van het netwerk rondom armoede.	Continu
Verbeteren dienstverlening rondom armoede en schulden.	De samenwerking met ervaringsdeskundigen armoede en betrokken organisaties/partijen intensiveren om de dienstverlening en ondersteuning aan inwoners te optimaliseren.	Continu

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2021	2022	2023	2024
Aantal toekenningen van de Regeling Meedoen*	387	378	400	400
Aantal inwoners dat gebruik maakt van Langdurig budgetbeheer	29	22	30	30

* Voorlopig gaan we in de begroting uit van een gelijk aantal toekenningen als in 2023. Conform het raadvorstel over het nieuwe armoedebeleid zullen we in 2024 via de P&C cyclus rapporteren over de voortgang en de aantallen.

2.3.6 Inkomensregelingen, re-integratie en Wsw

Wat willen we bereiken?

- We ondersteunen mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt naar werk of een zinvolle dagbesteding.
- Inwoners van Vught met een bijstandsuitkering stromen zo snel en zo duurzaam mogelijk uit naar betaald werk.
- Als betaald werk niet mogelijk is, leveren zij op een andere manier een bijdrage aan de samenleving en de eigen ontwikkeling.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Begeleiden re-integratie.	We zetten in op intensievere begeleiding bij re-integratie.	Continu
Waarderen werkgevers.	We waarderen werkgevers die zich inzetten voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.	Continu
Stimuleren werkgevers om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan te nemen.	We leggen Social Return verplichtingen op bij inkoop. Ook de accountmanagers van Wegwijs+ en bedrijfscontactfunctionaris stimuleren werkgevers.	Continu

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2021	2022	2023	2024
Aantal personen dat uitstroomt naar fulltime betaald werk. *	53	36	50	40
Aantal personen dat uitstroomt naar parttime betaald werk. *	21	23	20	30
Percentage personen actief in de bijstand anders dan betaald werk (participatieladder trede 3 en 4).	45-50%	50%	45%	45%
Totaal aantal personen waarbij de wettelijke loonkostensubsidie is ingezet.	114	104	115	125
Het percentage opgelegde social return on investment dat daadwerkelijk gerealiseerd is	105%	85%	90%	90%**

* Dit betreft inwoners uit de bijstand en inwoners die aan de voorkant bemiddeld zijn naar werk.

** Door de krappe arbeidsmarkt hebben veel mensen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt al werk gevonden en zijn de mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt overgebleven. Daardoor wordt het lastiger voor opdrachtnemers om de social return in te vullen.

2.3.7 Gezondheidsbeleid

Wat willen we bereiken?

Met een brede aanpak de gezondheid bevorderen, zodat inwoners gezond en vitaal blijven. Dit bevordert het welbevinden zorgt ervoor dat inwoners (later) minder zorg of ondersteuning nodig hebben.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Uitvoeren nieuw beleid.	Werken aan de speerpunten en doelen op leefomgeving en leefstijl en doen dat door in te zetten op positieve gezondheid.	Continu
Bevorderen verbinding en samenwerking zorgdomein en sociaal domein (IZA- GALA).	De zorg voor inwoners toegankelijk, betaalbaar en van goede kwaliteit te houden door verbinding zorg - en sociaal domein.	Continu

Hoe gaan we dit meten?

- We gebruiken hiervoor de gezondheidsmonitor van de GGD (1x per 4 jaar) gezondheid
Gezondheidsbeleid heeft een lange termijn nodig om effecten te kunnen zien. De GGD-monitoren geven hier goed inzicht in.

2.3.8 Loketvoorzieningen sociaal domein

Wat willen we bereiken?

We blijven onze dienstverlening ontwikkelen en verbeteren.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Doorontwikkelen Wegwijs+.	We werken verder aan de basis, de bereikbaarheid, de bekendheid en de benaderbaarheid van Wegwijs+.	Continu

Wat mag het kosten?

Meedoen		Realisatie	Begroting	Meerjarenbegroting			
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
<i>bedragen x €1.000</i>							
Algemene welzijnsvoorzieningen	Lasten	3.006	3.376	3.496	3.570	3.649	3.686
	Baten	-69	-23	-23	-24	-25	-26
	Saldo	2.937	3.353	3.473	3.546	3.624	3.660
Inburgering	Lasten	171	585	325	272	275	277
	Baten	-39	-340	-11	-11	-12	-12
	Saldo	132	244	314	261	263	265
Jongerenwerk en toezicht kinderopvang	Lasten	380	390	435	479	503	507
	Baten	0	1	1	1	1	1
	Saldo	380	390	436	479	504	508
WMO en jeugdzorg	Lasten	11.962	12.230	13.248	13.158	13.411	13.535
	Baten	-446	-221	-395	-382	-743	-748
	Saldo	11.515	12.009	12.853	12.776	12.668	12.787
Armoedebeleid en schuldhulpverlening	Lasten	2.827	2.769	1.993	1.885	1.925	1.947
	Baten	-24	-41	-25	-26	-27	-27
	Saldo	2.802	2.728	1.969	1.859	1.898	1.920
Inkomensregelingen, re-integratie en Wsw	Lasten	10.648	11.334	11.830	11.781	11.328	11.024
	Baten	-5.320	-5.786	-5.455	-5.455	-5.455	-5.437
	Saldo	5.327	5.548	6.375	6.326	5.872	5.587
Gezondheidsbeleid	Lasten	1.364	1.461	1.967	2.029	2.015	1.744
	Baten	0	-21	-354	-356	-274	0
	Saldo	1.364	1.440	1.613	1.674	1.741	1.744
Loketvoorzieningen sociaal domein	Lasten	2.577	3.103	3.077	3.129	3.162	3.221
	Baten	-20	0	0	0	0	0
	Saldo	2.556	3.103	3.077	3.129	3.162	3.221
Totaal programma	Lasten	32.935	35.247	36.372	36.303	36.268	35.941
	Baten	-5.918	-6.431	-6.263	-6.253	-6.534	-6.249
	Saldo	27.013	28.816	30.109	30.050	29.734	29.692
Verrekening met reserves	Lasten	0	0	0	0	0	0
	Baten	-222	-1.376	-120	-38	-38	-38
	Saldo	-222	-1.376	-120	-38	-38	-38
Na verrekening met reserves	Lasten	32.935	35.247	36.372	36.303	36.268	35.941
	Baten	-6.140	-7.807	-6.383	-6.292	-6.573	-6.287
	Saldo	26.791	27.440	29.989	30.012	29.695	29.654

Ná de Kadernota zijn de volgende mutaties doorgevoerd op het programma Meedoen:

Aanpassingen Programmabegroting	2024	2025	2026	2027
Meedoen				
Wijkgericht werken	-29	-26	-24	-22
Dekking versnelling sociaal domein	29	26	24	22
Natuurtoilet	-20	0	0	0
Dekking uit algemene reserve	20	0	0	0
Pilot dagbesteding	-85	-45	-15	0
Collectief vervoer	-4	-9	-18	-28
Jongerenwerker Elzenburg	-71	-74	-76	-78
Dekking versnelling sociaal domein	71	74	76	78
Verduurzaming JC Elzenburg	7	7	7	6
Vrijval reserve verduurzaming	0	38	38	38
Jongerenparticipatie	-20	0	0	0
Wmo hulp bij het huishouden	-283	-182	-231	-278
Hogere aantallen Wmo indicaties	0	-163	-165	-168
Wmo specialistische hulp	90	0	0	0
Eigen bijdrage Wmo	0	-150	201	205
Inzet uitvoeringsbudget Wmo Beschermd Wonen	-172	-172	-172	-172
Uitvoeringsbudget Wmo Beschermd Wonen	172	172	172	172
Hervormingsagenda Jeugd	0	672	672	687
Tekorten Jeugdzorg	-600	-600	-600	-600
Armoede- en schuldenbeleid	-200	-100	-100	-100
Dekking armoedebelid uit algemene reserve	100	0	0	0
Bijzondere bijstand en vroegsignalering	-49	0	0	0
Wsw en re-integratietrajecten	-299	-295	-241	-224
Gezond en actief leven akkoord (GALA)	-293	-293	-209	0
Specifieke uitkering GALA	293	293	209	0
Eenzaamheidsbestrijding	-10	-13	-25	0
Indexering plustaken GGD	-6	-7	-7	-7
Rijksvaccinatieprogramma	-6	-7	-6	-6
Regionaal uitvoeringskosten Wmo	16	16	16	14
ICT	-30	0	0	0
Subsidies	-8	-8	-9	-9
Totaal programma Meedoen	-1.387	-844	-484	-470

Mutaties Programmabegroting 2024

Algemene welzijnsvoorzieningen

Wijkgericht werken

Met ingang van 2024 zetten we in op een verdere versterking van de wijkpunten en wijkgericht werken. We zetten hiervoor een deel (€ 29.000) van het budget dat uw raad ter beschikking heeft gesteld voor de versnelling sociaal domein in. Per saldo zijn er dus geen extra kosten door inzet van een bestaand budget.

Natuurtoilet

In 2024 willen we starten met een natuurtoilet in onze gemeente. De kosten voor de aanschaf en installatie bedragen € 20.000. Dit is inclusief de bijdrage die we van de Maag Lever Darm stichting ontvangen. Deze waren niet begroot. Tegenover deze incidentele kosten staat een vrijval uit de algemene reserve.

Pilot dagbesteding

Onderdeel van de door uw raad vastgestelde motie 'van individuele zorg naar collectieve voorzieningen' is de versterking van collectieve voorzieningen. Daarom starten we in 2024 met de pilot dagbesteding. Voor deze pilot gaan we uit van een looptijd van 2 jaar. Op jaarbasis bedragen de uitvoeringskosten € 60.000. In onze begroting staat structureel een budget van € 15.000 voor dagbesteding. Dit zetten we ter dekking in.

We verwachten dat de pilot medio 2024 start. Dit betekent voor 2024, 2025 en 2026 een bedrag van respectievelijk € 15.000, € 45.000 en € 15.000 aan (extra) uitvoeringskosten.

Daarnaast bedragen de incidentele opstartkosten € 70.000 in 2024..

Collectief vervoer

Er is een extra inflatie correctie toegepast op de budgetten van de regiotaxi. Voor 2024 is dit een bedrag van € 4.000 oplopend naar € 28.000 in 2027.

Jongerenwerk en toezicht kinderopvang

Jongerenwerker Elzenburg

De locatiegebonden jongerenwerker bij Elzenburg hebben we, na instemming van uw raad tot en met 2023 via een incidentele subsidie ondersteund. Gelet op de tussentijdse resultaten wordt deze met ingang van 2024 structureel ingezet. De kosten bedragen € 71.000 en dekken we vanuit het budget voor de versnelling van het sociaal domein.

Verduurzaming JC Elzenburg

De energielasten voor JC Elzenburg lopen momenteel via de gemeente en worden een-op-een aan hen doorbelast. In 2024 wordt het pand Lidwinastraat 12C verduurzaamd naar energieverbruik nul op de meter. Conform de exploitatieovereenkomst gaan we in overleg met Stichting Bestuursorgaan Elzenburg over hoe de rekenen ten bate van de gemeente komen. Door deze verduurzaming dalen de energiekosten naar nul. Daarom verhalen we een deel van de verduurzamingsinvesteringen tot het bedrag van de huidige energiekosten van JC Elzenburg. Dit is een bedrag van € 7.000.

Vrijval reserve verduurzaming

In de begroting 2023 is een reserve Duurzaamheid gemeentelijke gebouwen gevormd. Uit deze reserve worden de afschrijvingslasten gedekt die voortkomen uit de investering in de verduurzaming van JC Elzenburg.

Jongerenparticipatie

De kosten voor het onderzoek en plan van aanpak rondom jongerenparticipatie worden ingeschat op € 20.000. De jongerenparticipatie is onderdeel van de visie op preventief jeugdbeleid waar in 2023 nog een raadsbesluit over genomen zal worden.

Wmo en jeugdzorg

Wmo hulp bij het huishouden.

Deze zorg besteden we dit jaar samen met de gemeenten Boxtel en Sint-Michielsgestel opnieuw aan.

We hanteren hierbij de wettelijke eis om reële en marktconforme tarieven te gebruiken. Bij deze zorg zijn het afgelopen jaar de loonkosten aanzienlijk gestegen en dit betekent dat een hoger budget nodig is. Het gaat om een structureel hogere inzet van € 283.000, uitgaand van een gelijk aantal zorguren als in 2022.

Hogere aantallen Wmo indicaties

In de RIB over de meicirculaire 2023 meldden we dat het Rijk ons compenseert voor de hogere aantallen Wmo indicaties. Het ging daarbij om een structurele compensatie van € 163.000 met ingang van 2025 die we budgettair neutraal opnemen in de begroting. Analoot aan deze RIB verwerken wij hier deze compensatie om zo een stijging van het aantal zorguren te kunnen opvangen.

Wmo specialistische hulp

In regionaal verband is besloten om voor het laatste jaar deels (25%) regionaal solidair te zijn in de zorgkosten voor zintuiglijk gehandicapten. Dit betekent dat deze kosten € 90.000 lager uitkomen. Aandachtspunt is wel dat momenteel een tariefonderzoek loopt naar de specialistische hulp in het kader van de Wmo. Het is nog onduidelijk of dit budgettaire consequenties voor onze gemeente heeft.

Eigen bijdrage Wmo

Met ingang van 2025 hebben we de geraamde eigen bijdrage voor de Wmo voorzieningen structureel verhoogd als gevolg van de geplande, landelijke afschaffing van het abonnementstarief. Deze is uitgesteld en gaat naar verwachting in 2026 in. De in de meicirculaire van het gemeentefonds opgenomen compensatie en kortingen in de gemeentefondsuitkering vertalen we hier, zoals gemeld in de RIB, een op een door in de geraamde budgetten.

Wmo Beschermd Wonen

Voor de uitvoering van Beschermd Wonen ontvangen we een structurele bijdrage van € 172.000 vanuit de centrumregeling. Deze middelen zetten we in voor extra uitvoeringscapaciteit (zwaardere gevallen), extra ondersteuning door Wegwijs+ / GGZ en een mogelijke uitbreiding van de wijk GGD-er.

De invulling van dit budget bieden we in het najaar aan uw raad aan samen met het voorstel voor de inzet van de reserve Beschermd Wonen..

Hervormingsagenda Jeugd

De rijksoverheid heeft de verantwoording om een besparing in te vullen op uitgaven jeugdhulp met (wettelijke) maatregelen. De extra besparende maatregel (ruim € 500 miljoen landelijk) vanaf 2025, moet leiden tot een besparing op de kosten. Bij de meicirculaire is deze korting in het gemeentefonds geraamd. Dat betekent dat de daling van de kosten van € 672.000 met ingang van 2025 ook geraamd moet worden om het budgettair neutraal te verwerken conform de richtlijnen van de provinciale toezichthouder. Het realisme van deze bezuiniging wordt betwijfeld, hier staat het rijk voor aan de lat. Wij monitoren dit.

Tekorten Jeugdzorg

Uitgaven jeugdhulp (ZIN en maatwerk) zijn hoger vanwege toename van het aantal jongeren dat gebruik maakt van jeugdhulp, meer inzet van duurdere trajecten (meer gespecialiseerd GGZ in plaats van basis GGZ) en een aantal dure trajecten vanwege zeer complexe casuïstiek. Dit betekent dat de kosten per

jeugdige hoger ligt dan voorgaande jaren. Oorzaken hiervan zijn o.a. de gevolgen van de Corona, maatschappelijke ontwikkelingen en prestatiedruk.

Armoedebeleid en schuldhulpverlening

Armoede- en schuldenbeleid

Onderdeel van de nota Armoede- en schuldenbeleid is het vergroten van het bereik van de minimaregelingen en de inkomensgrens voor de minimaregelingen op 120% van de bijstandsnorm te zetten. We verwachten hiervoor een extra budget van € 100.000 nodig te hebben.

Voor het afkopen van schulden van inwoners verwachten we een incidenteel budget van € 100.000 nodig te hebben. Hiervoor zetten we de budgetruimte in die beschikbaar komt uit de niet volledige inzet van de middelen voor de energietoeslag in 2023 (die vrijvalt in het rekeningssaldo en daarmee naar de Algemene reserve).

Ter dekking van de kosten van het structureel maken van de deelname aan het landelijke volwassenenfonds, € 35.000, zetten we de SPUK middelen Gezonde Leefstijl Interventie voor volwassenen in. In de Kadernota 2024 hebben we extra capaciteit (1 fte) opgenomen bij Wegwijs+. Deze zetten we met ingang van volgende jaar gericht in op vroegsignalering van schulden en huisbezoek.

Bijzondere bijstand en vroegsignalering

In de septembercirculaire 2023 van het gemeentefonds zijn middelen beschikbaar gesteld voor Bijzondere bijstand en vroegsignalering. Deze middelen zijn nodig om stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie te voorkomen.

Inkomensregelingen, re-integratie en Wsw

Wsw en re-integratietrajecten

In de mei- en septembercirculaire van het gemeentefonds zijn de bedragen voor de voormalige Wsw en re-integratietrajecten verhoogd. Conform bestuurlijke afspraken keren wij het bedrag dat we ontvangen voor de voormalige Wsw een op een uit aan de WSD. Voor 2024 is dit € 223.659 uit de meicirculaire 2023 en € 60.669 uit de septembercirculaire 2023.

De overige compensatie uit de meicirculaire (in 2024 € 14.341) betreft de re-integratietrajecten voor de beschut werken doelgroep. Deze nemen we een op een over in de benodigde budgetten.

Gezondheidsbeleid

Gezond en actief leven akkoord (GALA / IZA)

Met ingang van 2023 ontvangen we van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een specifieke uitkering voor de versterking van sport en bewegen en gezondheidsbevordering.

Voor het thema gezondheid en sociale basis ontvangen we een bedrag van € 292.622 over de jaren 2023 tot en met 2026. Deze uitkering en de besteding daarvan waren nog niet begroot.

De middelen zetten we enerzijds in voor de (verplichte) ketenaanpak zoals Kansrijke start, Welzijn op Recept, Valpreventie en Gezonde leefstijl interventie voor kinderen en volwassenen.

Daarnaast staan in deze GALA / IZA ook de thema's zoals benoemd in de door uw raad vastgestelde nota gezondheidsbeleid, inclusief de daarin opgenomen budgetten. De middelen uit deze specifieke uitkering zetten we zoveel mogelijk in ter dekking van de activiteiten en onderwerpen zoals benoemd in de nota.

Ter uitvoering van de door uw raad vastgestelde motie 'van individuele zorg naar collectieve voorzieningen' zetten we de middelen in die we in deze specifieke uitkering ontvangen voor eenzaamheidsbestrijding ontvangen (€ 15.099). Daar we verwachten dat de kosten voor dit project € 25.000 bedragen, ramen we een extra budget van € 10.000.

In het raadsvoorstel over de nota gezondheidsbeleid die wij in januari aan uw raad hebben voorgelegd melden we dat we gedurende het jaar via de P&C cyclus rapporteren over de voortgang en de benodigde inzet van budgetten. We verwachten dat voor de uitvoering van onderdelen van het gezondheidsbeleid een gedeeltelijke inzet van het uitvoeringsbudget Beschermd Wonen noodzakelijk is.

Indexering plustaken GGD

In de begroting 2024 van de GGD geldt een tariefstijging van 8% op de diensten die we als plustaken afnemen. Uitgaand van het huidige overeengekomen plustakenpakket met een wekelijkse uren inzet van 30 uur voor de Wijk-GGD-er, betekent dit een structureel hoger benodigd budget van € 6.455.

Rijksvaccinatieprogramma

Vanaf december 2019 krijgen zwangere vrouwen maternale kinkhoestvaccinatie aangeboden door de Rijksoverheid. Vanaf 1 januari 2024 wordt de uitvoering overgedragen aan de gemeenten. In de septembercirculaire 2023 ontvangen we middelen voor de uitvoering.

Loketvoorzieningen sociaal domein

Motie versnelling sociaal domein

Bij de behandeling van de begroting 2023 stelde uw raad een structureel budget van € 100.000 beschikbaar voor de versnelling van het sociaal domein. Wij stellen voor om deze middelen met ingang van 2024 structureel in te zetten voor de locatie gebonden jongerenwerker bij Elzenburg en het versterken van de wijkpunten en wijkgericht werken.

Regionale uitvoeringskosten Wmo

Het benodigde budget voor de regionale uitvoering van Wmo specialistische hulp ligt structureel € 16.300 lager dan begroot.

ICT

Om de inrichting en gebruik van applicaties optimaal te laten aansluiten op de dienstverlening vanuit het sociaal domein, is een eenmalige extra uitgave van € 30.000 nodig.

Subsidies

Een beter inzicht in de te verwachten subsidies en een verschuiving tussen Programma Leven en Programma Meedoen.

2. Besturen

1. Omschrijving

Taakvelden

- Bestuur en burgerparticipatie
- Burgerzaken
- Crisisbeheersing en brandweer
- Openbare orde en veiligheid

2. Uitwerking

2.4.1 Bestuur en burgerparticipatie

Wat willen we bereiken?

- Meer participatie van inwoners, ondernemers en relevante stakeholders bij nieuw beleid en projecten binnen vastgestelde kaders.
- We zijn in verbinding met de samenleving en weten wat er speelt.
- Onze inwoners zijn optimaal geïnformeerd.
- We betrekken de raad actief en op tijd.
- We zijn een actieve partner in de regionale samenwerkingsverbanden.
- Het optimaal ondersteunen van ondernemers, verenigingen en inwoners tijdens de herstel- en nafase van de coronacrisis.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Voorleggen nieuw beleid en verordening Participatie.	We evalueren het participatiebeleid in 2023 waarna nieuw beleid aan de raad wordt voorgelegd.	Q2
Afleggen wijkbezoeken.	We organiseren in alle dorpskernen vormen van ontmoeting op locatie en leggen wijkbezoeken af.	Continu
Burgerberaad G1000 Helvoirt.	Op 24 juni 2023 is het Burgerakkoord Duurzaam Helvoirt vastgesteld. Op dit moment wordt samen met de initiatievengroep en coöperatie HOT gekeken hoe we aan de voorstellen invulling geven. Hierbij is het mogelijk dat er een beroep op de gemeente wordt gedaan om elementen van het burgerakkoord uitgevoerd te krijgen.	Q2

Hoe gaan we dit meten?

Voor dit taakveld zijn geen indicatoren benoemd.

2.4.2 Burgerzaken

Wat willen we bereiken?

- Zeer tevreden inwoners over de kwaliteit (snelheid/deskundigheid) van de dienstverlening.
- Goede digitale dienstverlening/ digitale processen optimaliseren.
- Een kwalitatief goede en veilige basisregistratie.
- Aandacht voor aanpak fraude.

Wat gaan we doen?

Voor dit taakveld zijn geen activiteiten benoemd.

2.4.3 Crisisbeheersing en brandweer

Wat willen we bereiken?

- Een sobere en doelmatige invulling van het veiligheidsbeleid.
- Meer grip vanuit de raad op de regionale samenwerkingsverbanden.

Wat gaan we doen?

Activiteiten	Toelichting	Wanneer
Vaststellen Natuurbrandbeheersplan.	Het college stelt een natuurbrandbeheersplan vast voor de Vughtse Landgoederen. De raad wordt geïnformeerd met een raadsinformatiebrief. Maatregelen ten aanzien natuurbrandbeheersing hebben mogelijk financiële gevolgen. Deze worden wanneer nodig aan separaat aan de raad voorgelegd.	Q2
Inzetten op een integrale voorbereiding voor eventuele calamiteiten tijdens de werkzaamheden van de PHS.	Bij de werkzaamheden aan de PHS is de projectorganisatie is in eerste plaats verantwoordelijk voor de voorbereiding op calamiteiten en stemt hierover af met de hulpdiensten. Maar ook de gemeentelijke organisatie zet in op een goede voorbereiding op de rol in de risicocommunicatie en crisisaanpak bij eventuele calamiteiten.	Q2

2.4.4 Openbare orde en veiligheid

Wat willen we bereiken?

- De wijkagenten zijn zichtbaar en benaderbaar.
- Het tegengaan van ondermijnende criminaliteit in het buitengebied.
- De capaciteit op veiligheid is in overeenstemming met de taken en ambities van de gemeente.
- Het waarborgen van een veilige leefomgeving rondom de penitentiaire inrichting (PI).
- Instellingen op het Zorgpark dragen bij aan de veiligheid van cliënten en omgeving.

Wat gaan we doen?

Voor dit taakveld zijn geen activiteiten benoemd.

Hoe gaan we dit meten?

Indicatoren	Realisatie		Begroot	
	2021	2022	2023	2024
Aantal gestolen motorvoertuigen*	6	8	6	8
Aantal diefstal vanaf/vanuit motorvoertuigen (bv. kentekenplaten, navigatiesystemen)*	56	91	60	90
Aantal diefstal brom-, snor-, fietsen*	74	102	75	100
Aantal woninginbraken**	41	35	50	30
Meldingen/Incidenten overlast van de jeugd***	180	95	90	70
Meldingen overlast door verward/overspannen persoon	244	320	240	280

* De landelijke trend is dat het aantal vermogensdelicten toeneemt. Wij zien dit ook in Vught. Hierop wordt reeds actief ingezet, onder andere door middel van communicatie, toezicht en het Donkere dagen offensief.

** Op basis van de huidige ontwikkelingen en inzet in Vught, wordt een daling van het aantal woninginbraken verwacht.

*** Op basis van de huidige ontwikkelingen en inzet in Vught, wordt een daling van het aantal meldingen van jeugdoverlast verwacht.

Wat mag het kosten?

Besturen		Realisatie	Begroting	Meerjarenbegroting			
<i>bedragen x €1.000</i>		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Bestuur en burgerparticipatie	Lasten	4.662	5.812	12.174	10.185	7.830	2.452
	Baten	-3.558	-3.150	-9.694	-7.991	-5.544	0
	Saldo	1.103	2.662	2.480	2.194	2.286	2.452
Burgerzaken	Lasten	1.493	1.498	1.553	1.546	1.601	1.634
	Baten	-522	-506	-577	-543	-563	-572
	Saldo	972	992	976	1.003	1.038	1.062
Crisisbeheersing en brandweer	Lasten	2.015	2.085	2.331	2.377	2.384	2.389
	Baten	0	0	0	0	0	0
	Saldo	2.015	2.085	2.331	2.377	2.384	2.389
Openbare orde en veiligheid	Lasten	594	872	1.297	1.329	1.353	1.355
	Baten	-115	-10	-10	-11	-11	-11
	Saldo	480	862	1.286	1.319	1.343	1.344
Totaal programma	Lasten	8.764	10.268	17.355	15.436	13.169	7.830
	Baten	-4.195	-3.666	-10.282	-8.545	-6.118	-583
	Saldo	4.570	6.602	7.073	6.891	7.051	7.247
Verrekening met reserves	Lasten	13	1.000	0	0	0	0
	Baten	-65	-1.000	0	0	0	0
	Saldo	-52	0	0	0	0	0
Na verrekening met reserves	Lasten	8.777	11.268	17.355	15.436	13.169	7.830
	Baten	-4.260	-4.666	-10.282	-8.545	-6.118	-583
	Saldo	4.518	6.602	7.073	6.891	7.051	7.247

Na de Kadernota zijn de volgende mutaties doorgevoerd op het programma Besturen:

Aanpassingen Programmabegroting	2024	2025	2026	2027
Besturen				
Veilig wonen	-7	-7	-7	0
Doelmatigheidsonderzoek	-15	-16	-16	-16
Verkiezingen	-17	-7	-17	-17
Paspoorten rijbewijzen	23	0	0	0
Aansluiting Landelijke voorziening	-18	-8	-8	-8
Buurtpreventie	-6	-6	-6	-6
Totaal programma Besturen	-40	-44	-54	-48

Mutaties Programmabegroting 2024

Bestuur en burgerparticipatie

Veilig wonen

Vanuit het programma Weerbaar Bestuur ontvangt de gemeente tot en met 2026 jaarlijks € 7.000. Dit budget wordt ingezet om veiligheidsmaatregelen te bekostigen, bestaande uit fysieke, elektronische en digitale maatregelen.

Doelmatigheidsonderzoek

Voor het uitvoeren van een jaarlijks doelmatigheidsonderzoek wordt een structureel budget vrijgemaakt. Vooralsnog is deze geraamd op €15.000.

Burgerzaken

Verkiezingen

Vanuit het Rijk zijn via de meicirculaire middelen beschikbaar gesteld in verband met de wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslag. Deze middelen zijn nodig voor de uitvoering van deze wet en bedragen structureel € 7.000. Daarnaast worden de vergoedingen aan de medewerkers voor de verkiezingen marktconform gemaakt en dat zorgt voor € 10.000 aan extra kosten per verkiezing.

Paspoorten en rijbewijzen

Naar verwachting is er in 2024 een incidentele stijging van de aanvraag voor paspoorten en dat zorgt voor extra leges opbrengsten van ongeveer € 35.000. Daarnaast is er een verwachte incidentele daling van de aanvraag voor rijbewijzen en dat resulteert in minder leges opbrengsten van ongeveer € 13.000.

Aansluiting Landelijke voorziening

De realisatie voor de aansluiting op de Landelijke voorziening Basisregistratie Persoonsgegevens aansluiting kost € 18.000 in 2024 en € 8.000 voor 2025 e.v.

Openbare orde en veiligheid

Buurtpreventie

Voor het faciliteren van Buurtpreventie wordt een structureel budget van € 5.500 geraamd. Hiermee kan de huur van een ruimte worden bekostigd en kunnen middelen worden aangeschaft (zoals portofoons en kleding).

Overhead

Conform BBV (Besluit Begroting en Verantwoording), dient de overhead apart te worden verantwoord. Deze kosten mogen niet toegerekend worden aan de primaire activiteiten op de programma's. In de programma's worden alleen nog de kosten opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces.

Wat mag het kosten?

Overhead		Realisatie	Begroting	Meerjarenbegroting			
<i>bedragen x €1.000</i>		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Overhead	Lasten	10.102	12.534	13.294	13.602	13.903	14.110
	Baten	-232	-23	-24	-25	-26	-26
	Saldo	9.870	12.511	13.271	13.577	13.877	14.084
Kostenplaatsen	Lasten	412	852	303	314	326	331
	Baten	-411	-852	-303	-314	-326	-331
	Saldo	0	0	0	0	0	0
Totaal programma	Lasten	10.514	13.386	13.598	13.916	14.228	14.440
	Baten	-643	-875	-327	-339	-351	-357
	Saldo	9.870	12.511	13.271	13.577	13.877	14.084
Verrekening met reserves	Lasten	0	1.000	0	0	0	0
	Baten	0	-1.000	0	0	0	0
	Saldo	0	0	0	0	0	0
Na verrekening met reserves	Lasten	10.514	14.386	13.598	13.916	14.228	14.440
	Baten	-643	-1.875	-327	-339	-351	-357
	Saldo	9.870	12.511	13.271	13.577	13.877	14.084

Na de Kadernota zijn de volgende mutaties doorgevoerd op het programma Overhead en kostenplaatsen.

Aanpassingen Programmabegroting	2024	2025	2026	2027
Overhead en kostenplaatsen				
Indexering ICT kosten	-200	-207	-215	-218
Actualisatie onderhoudscontracten	38	40	41	41
Belastingen gemeentelijke gebouwen	-15	-16	-17	-19
Personeelszaken algemeen	5	5	5	6
Personeelsbudget	545	615	430	367
Bizob	-39	0	0	0
Totaal programma Overhead	335	437	244	178

Mutaties Programmabegroting 2024

ICT

Indexering ICT kosten

Indexeringen door marktpartijen en autonome ontwikkelingen en bijhorende verplichtingen leiden vanaf 2024 tot een stijging van de exploitatie. Concrete ontwikkelingen:

1. Groeiend aantal gebruikers in de organisatie. Licenties voor soft- en hardware worden betaald per gebruiker en niet per FTE. Door uitbreiding van teams (BOA, duurzaamheid en meer deeltijd werken) is het aantal gebruikers met +/- 35 toegenomen.
2. In kader van informatieveiligheid krijgen ook inhuur-medewerkers beschikking over een digitale werkplek, zodat data binnen de gemeentelijke omgeving blijft en ook apparatuur volledig is afgeschermd.
3. Indexeringen van marktpartijen (gemiddeld 8-13%)
4. Uitbesteding van het beheer van het lokale netwerk. De eisen aan beveiliging en apparatuur worden strenger en ook verbindingen worden complexer. Dit vraagt om inrichting van goede monitoring.

De extra exploitatielasten van deze ontwikkelingen bedragen vanaf 2024 jaarlijks € 200.000.

Actualisatie onderhoudscontracten

De ramingen voor de onderhoudscontracten die verbonden zijn aan onderhoudswerkzaamheden aan technische installaties binnen gemeentelijke gebouwen, zijn geactualiseerd binnen de meerjarenonderhoudsplannen. De ramingen voor de onderhoudscontracten zijn voor € 38.000 naar beneden bijgesteld.

Belastingen gemeentelijke gebouwen

De budgetten voor de belastingen en heffingen op gemeentelijke gebouwen zijn aangepast aan de daadwerkelijke kosten.

Personeelszaken

Personeelszaken algemeen

De jaarlijkse kosten voor algemeen personeelsbeleid (licentie en onderhoud functieboek HR21) kunnen met € 5.000 naar beneden worden bijgesteld.

Personeelsbudget

Een aantal formatieplaatsen heeft een tijdelijk karakter en/of wordt gedekt vanuit Rijksmiddelen. Dit geeft een (toekomstig) voordeel op het personeelsbudget.

Indien personeel ingezet wordt voor de werkzaamheden bij investeringsprojecten of bij de grondexploitatie komen die kosten niet ten laste van de exploitatie maar ten laste van het betreffende project. Op basis van de opgestelde capaciteitsplannen komt een groter deel van de kosten (waaronder de recente CAO loonstijging) ten laste van die projecten.

Advisering inkoop

Bizob

Op basis van de verwachte inzet van advisering bij inkoop moet het budget worden aangepast met € 39.000 in 2024.

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingen		Realisatie	Begroting	Meerjarenbegroting			
<i>bedragen x €1.000</i>		2022	2023	2024	2025	2026	2027
Treasury	Lasten	-716	-368	-90	-278	-282	-330
	Baten	-49	-38	-39	-40	-41	-41
	Saldo	-765	-406	-129	-318	-323	-371
OZB woningen	Lasten	545	631	369	380	391	396
	Baten	-6.215	-6.495	-6.725	-7.129	-7.329	-7.329
	Saldo	-5.670	-5.864	-6.356	-6.749	-6.938	-6.933
OZB niet-woningen	Lasten	6	15	15	16	16	16
	Baten	-3.312	-3.239	-3.614	-3.744	-3.804	-3.804
	Saldo	-3.306	-3.225	-3.599	-3.728	-3.788	-3.788
Belastingen overig	Lasten	0	0	0	0	0	0
	Baten	-40	-41	-42	-43	-44	-44
	Saldo	-40	-41	-42	-43	-44	-44
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	Lasten	7	8	8	8	9	9
	Baten	-56.270	-56.612	-60.844	-63.000	-60.210	-62.615
	Saldo	-56.263	-56.604	-60.835	-62.992	-60.202	-62.606
Overige baten en lasten	Lasten	64	131	116	120	123	125
	Baten	0	0	0	0	0	0
	Saldo	64	131	116	120	123	125
Vennootschapsbelasting (VpB)	Lasten	50	210	0	0	0	0
	Baten	-2	0	0	0	0	0
	Saldo	48	210	0	0	0	0
Totaal programma	Lasten	-44	626	418	246	257	215
	Baten	-65.888	-66.424	-71.263	-73.956	-71.428	-73.832
	Saldo	-65.932	-65.798	-70.845	-73.710	-71.171	-73.617
Verrekening met reserves	Lasten	600	1.000	1.000	2.500	1.000	1.000
	Baten	0	0	0	0	0	0
	Saldo	600	1.000	1.000	2.500	1.000	1.000
Na verrekening met reserves	Lasten	556	1.626	1.418	2.746	1.257	1.215
	Baten	-65.888	-66.424	-71.263	-73.956	-71.428	-73.832
	Saldo	-65.932	-64.798	-69.845	-71.210	-70.171	-72.617

Ná de Kadernota zijn de volgende mutaties doorgevoerd op het programma Algemene dekkingsmiddelen:

Aanpassingen Programmabegroting	2024	2025	2026	2027
Overige / Algemene dekkingsmiddelen				
Onroerend Zaak Belasting	157	222	-11	-189
ICT Belastingen	-15	-16	-16	-16
Rente leningen	-702	-773	-862	-838
Kapitaallasten investeringen	70	328	307	332
Indexering post Onvoorzien	-2	-3	-6	-7
Uitkering gemeentefonds	1.869	2.022	1.089	3.850
Totaal Overige	1.378	1.779	501	3.131

Mutaties Programmabegroting 2024

Onroerend Zaak Belasting

Op basis van de bestaande inzichten in de OZB opbrengsten van het huidige jaar is een extrapolatie gemaakt voor de komende jaren. Hierbij is rekening gehouden met / uitgegaan van een inflatie ontwikkeling conform de Kadernota 2024-2027 van 3,6% en een areaaluitbreiding gebaseerd op het woningbouwprogramma.

ICT belastingen

Indexeringen van betrokken marktpartij leidt vanaf 2024 tot een toename van € 15.000 in de jaarlijkse kosten.

Rente leningen

Op basis van het herziene investeringsprogramma, meerjarenbegroting en ontwikkeling van de reserves en voorzieningen is de balans- en liquiditeitsprognose geactualiseerd. In combinatie met de verwachte renteontwikkelingen resulteert dit in deze aanpassing van de verwachte rentelasten. We zien dat de rentestijgingen een nadrukkelijker invloed hebben op onze exploitatie.

Kapitaallasten investeringen

De kapitaallasten zijn op basis van het gewijzigde investeringsprogramma opnieuw berekend.

Indexering post Onvoorzien

In lijn met de overige budgetten zijn hier de indexpercentages van de kadernota toegepast.

Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

De mutaties van de mei- en septembercirculaire gemeentefonds 2023 worden deze begroting verwerkt. Een toelichting over de meicirculaire is u aangeboden in de RIB meicirculaire gemeentefonds 2023.

Mutaties meicirculaire	x(€ 1.000)	2024	2025	2026	2027
Mutaties Gemeentefonds		1.202	1.517	790	2.443
		1.202	1.517	790	2.443

In aanvulling op deze mutatie is de te verwachte gemeentefondsuitkering aangepast naar aanleiding van een nieuwe richtlijn van de provinciale toezichthouder inzake de middelen met betrekking tot de hervormingsagenda Jeugd. De Uitvoeringskosten voor het ministerie van VWS zijn structureel en voor 2027 en verder mag 100% van het landelijke geraamde extra bedrag voor Jeugdzorg verwerkt worden.

Dit leidt tot de volgende aanvullende mutatie:

Aanvullende mutatie gemeentefonds	x(€ 1.000)	2024	2025	2026	2027
Aanvullende mutatie		0	0	-112	-19
		0	0	-112	-19

Mutaties septembercirculaire	x(€ 1.000)	2024	2025	2026	2027
Accresontwikkeling		631	540	497	1550
Ontwikkeling uitkeringsbasis		-131	-131	-129	-173
Bijzondere bijstand en vroeg signalering		49	0	0	0
Rijksvaccinatieprogramma		6	7	6	6
Loon- en prijsbijstelling Jeugdzorg		62	37		
Veilig wonen		7	7	7	0
Participatie (IU)		61	58	50	47
Overige		-18	-13	-21	-5
		667	505	410	1.425

Accresontwikkeling

De accresen voor 2024 t/m 2026 wijzigen als gevolg van loon- en prijsontwikkelingen (het volumedeel is vastgezet). Daarnaast is in verband met een nieuwe financieringssysteem vanaf 2027 het volume accres voor 2027 bijgewerkt.

Ontwikkeling uitkeringsbasis

Omdat het totale bedrag van het gemeentefonds landelijk gelijk blijft, wordt bij een landelijke stijging/daling van de aantallen per maatstaf het bedrag per maatstaf gewijzigd. Dit heeft nu voornamelijk te maken met de ontwikkeling van het aantal bijstandsontvangers, inwoners 75+, landelijke en regionale centrumfunctie. Leerlingen voortgezet onderwijs ende omvang van de OZB maatstaven.

Bijzondere bijstand en vroeg signalering

Het kabinet stelt in totaal € 200 miljoen beschikbaar voor de jaren 2022 t/m 2024 om een stapeling van sociale maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie te voorkomen. Van dit bedrag is in 2023 € 50 miljoen beschikbaar gesteld in de meicirculaire 2023 voor flankerend beleid energie. Voor 2024 wordt hiervan € 50 miljoen beschikbaar gesteld voor bijzondere bijstand en vroeg signalering.

Rijksvaccinatieprogramma

Vanaf december 2019 krijgen zwangere vrouwen maternale kinkhoestvaccinatie aangeboden door de Rijksoverheid. Vanaf 1 januari 2024 wordt de uitvoering overgedragen aan de gemeenten.

Loon- en prijsstijgingen Jeugdzorg

Dit is een technische aanpassing. Het is een loon- en prijscompensatie over de middelen die in de meicirculaire beschikbaar gesteld zijn.

Veilig wonen

De veiligheid van decentrale bestuurders is een vereiste voor het goed functioneren van het openbaar bestuur. Per 1 oktober 2023 wordt de werkgeversverantwoordelijkheid voor hun veiligheid daarom geëxpliciteerd met een wijziging van de Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers. Vanuit het programma Weerbaar Bestuur wordt hier een tegemoetkoming van € 2,4 miljoen per jaar tegenover gesteld over 2023-2026. Een vast bedrag per gemeente van € 7.062.

Participatie

Bij de Voorjaarsnota heeft het kabinet besloten om gemeenten te compenseren voor de bijzondere verhoging van het wettelijk minimumloon voor medewerkers in de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). De bedragen lopen af met de afbouw van de Wsw tot 2048.

Overige

Deze mutatie bestaat voornamelijk uit mutaties onder de € 5.000 en afrondingen.

Lokale heffingen

De toelichting is opgenomen in de paragraaf Lokale heffingen.

Treasury

Treasury	Begroting			
(x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Financieringsresultaat	-112	-300	-305	-353
Dividend	-36	-37	-38	-38
Kosten betalingsverkeer	19	20	20	21
Totaal programma	-129	-318	-323	-371

Financieringsresultaat

Het financieringsresultaat bestaat uit het verschil tussen de daadwerkelijk te betalen en te ontvangen rente en de aan de programma's toegerekende rente. Het verschil tussen de werkelijk betaalde rente en de via het omslagpercentage doorberekende rente aan de programma's wordt verantwoord (renteresultaat) onder de algemene dekkingsmiddelen.

Per saldo werd en wordt de werkelijk betaalde rente verantwoord. Zie paragraaf 3.3. voor een uitgebreide toelichting hierop.

Dividend

Het dividend heeft betrekking op de aandelen BNG die in bezit zijn.

Kosten betalingsverkeer

Onder de post financiering en belegging worden zowel de interne als externe kosten van het betalingsverkeer verantwoord.

Vennootschapsbelasting (VpB)

Gemeenten zijn belastingplichtig voor activiteiten die vallen onder het regime van de vennootschapsbelasting (VpB). Het betreft over het algemeen activiteiten waarbij in concurrentie wordt getreden en waar winst wordt beoogd of verwacht.

Er is een inventarisatie gemaakt van mogelijke vennootschapsbelastingplichtige activiteiten. Hieruit blijkt dat binnen onze huidige activiteiten enkel de grondexploitatie onder de VpB valt.

Eventuele fiscale winsten kunnen gecompenseerd worden met verwachte fiscale verliezen in de komende jaren. De meerjarige vennootschapsbelasting heeft betrekking op de grondexploitatie Den Hoek.

Overige baten en lasten

Overige baten en lasten	Begroting			
(x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Nieuwe projecten	42	43	44	44
Onvoorzien college	74	76	79	80
Totaal programma	116	120	123	125

Nieuwe projecten

Voor de al bekende en geplande (ruimtelijke) projecten zijn uren en middelen in de begroting opgenomen. We constateren dat er zich telkens onverwachte ontwikkelingen voordoen en er vragen komen vanuit het maatschappelijk veld. Voor de behandeling hiervan zijn geen middelen geraamd. Om toch aan deze vraag tegemoet te kunnen komen is hiervoor een budget opgenomen.

Onvoorzien college

Dit bedrag kan door het college worden ingezet bij onvoorziene omstandigheden.

Paragrafen

3.1 Algemeen

In de paragrafen brengen we onderwerpen, die versnipperd in de begroting staan, bij elkaar in beeld. Het gaat om belangrijke informatie die inzicht geeft in de financiële positie van de gemeente, de beheersmatige aspecten en de risico's. De paragrafen zijn bedoeld om extra informatie te geven over de middelen die wij inzetten om ons beleid te realiseren.

De Financiële verordening schrijft voor dat de paragrafen een aantal onderwerpen behandelen en voldoen aan een aantal kwaliteitseisen. Hieronder zijn deze per paragraaf weergegeven.

Weerstandvermogen en risicomanagement

De paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing bevat een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, de risico's en het beleid hierop. Voldoende weerstandscapaciteit stelt de gemeente in staat om - bij een risicoscenario - haar schuldverplichtingen te kunnen blijven nakomen zonder dat de uitgaven en de investeringen voor de noodzakelijke publieke voorzieningen in de knel komen.

Financiële positie

De voorgeschreven paragraaf met kengetallen geeft inzicht in de financiële positie. Zo zegt de hoogte van de schuld meer over de financiële positie van een gemeente dan de hoogte van de reserves. Met lenen neemt een gemeente als het ware een voorschot op de toekomst. Hoe hoger de schulden, hoe meer toekomstige inkomsten moeten worden vastgelegd voor de betaling van rente en aflossingen.

Voor een gezonde financiële huishouding is het belangrijk het geheel van deze kengetallen te beheersen.

Risico-inventarisatie

In deze paragraaf beantwoorden we de vraag of de financiële positie van Vught toereikend is om de financiële gevolgen van risico's op te vangen.

Er is een inventarisatie van de weerstandscapaciteit en de risico's opgenomen. Samen geven ze een beeld van ons weerstandvermogen.

Tevens geven we een toelichting op ons risicobeleid en zijn financiële kengetallen, gebaseerd op verslagleggingsregels. Er is ook een beoordeling opgenomen van de verhouding tussen de financiële kengetallen en de financiële positie.

Het richtinggevend kader van ons financieel beleid is gebaseerd op het bestuursakkoord:

Meer risico's maar wel beargumenteerd en goed overwogen. Met de financiële verordening en de beleidsnota's Activering- en afschrijvingsbeleid, Reserves en voorzieningen en de nota Overhead en kostenverdeling zijn onze financiële kaders actueel.

Inzicht in de risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit is noodzakelijk om het weerstandvermogen te beoordelen. We willen weten of we in staat zijn om optredende risico's op te vangen zonder dat de publieke taken en voorzieningen in de knel komen.

De weerstandscapaciteit is het geheel van middelen waaruit we tegenvallers, die onverwacht en substantieel zijn, bekostigen. Het weerstandvermogen drukt de relatie uit tussen de aanwezige weerstandscapaciteit en de risico's.

We hebben een incidentele en structurele weerstandscapaciteit. De eerste is bedoeld om eenmalige tegenvallers op te vangen zonder dat we (het niveau) van onze publieke taken en ons beleid aanpassen. De structurele weerstandscapaciteit betreft middelen die we permanent kunnen inzetten voor tegenvallers in de lopende exploitatie.

Incidentele weerstandscapaciteit:

- Algemene reserve
- Bestemmingsreserves
- Stille reserves

Structurele weerstandscapaciteit:

- Onbenutte belastingcapaciteit
- Post onvoorzien

Feitelijk zijn alleen de Algemene reserve en de reserve Grondexploitatie in te zetten als afdekking van algemene risico's. De bestemmingsreserves zijn dat niet, omdat deze middelen, zoals de naam al zegt, door de raad volledig zijn bestemd en niet op een andere wijze kunnen worden besteed.

Financiering

In de paragraaf financiering bij de begroting en de jaarstukken neemt het college, naast het beleid ten aanzien van het risicobeheer van onze financieringsportefeuille, op:

- a. de liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte;
- b. de rentevisie;
- c. de kasgeldlimiet;
- d. de renterisico norm.

Lokale heffingen

We doen hier verslag van de opbrengsten per lokale heffing, het beleid, het volume en het bedrag aan kwijtscheldingen, de kostendekkendheid van de riool- en de afvalstoffenheffing en de (ontwikkeling van de) lokale lastendruk.

Onderhoud kapitaalgoederen

In de paragraaf 'onderhoud kapitaalgoederen' staan het beleidskader en de financiële consequenties hiervan voor wegen, openbare verlichting, riolering (incl. water), groen en bomen, speelvoorzieningen, Verkeers- en vervoersplan (incl. parkeren), civieltechnische kunstwerken en gebouwen. Hierbij nemen we ook op:

- a. de voortgang van het geplande onderhoud;
- b. de omvang van het achterstallig onderhoud.

Bedrijfsvoering

In de paragraaf bedrijfsvoering bij de begroting en de jaarstukken neemt het college in ieder geval op:

- a. de ontwikkeling van het ziekteverzuim;
- b. opbouw en ontwikkeling van het personeelsbudget;
- c. stand van zaken informatisering en automatisering;
- d. stand van zaken planning & control;
- e. stand van zaken interne controle;
- f. onderzoek doelmatigheid en doeltreffendheid, bedoeld in artikel 213a Gemeentewet.

Grondexploitatie

De paragraaf 'grondexploitatie' gaat in op de uitvoering van de nota grondbeleid en zoomt in op de belangrijkste financiële ontwikkelingen zoals verlies/winstverwachtingen, winstnemingen, de verwerving van gronden en dergelijke en de relaties van het grondbeleid met de programma's.

Verbonden partijen

Bij de begroting en de jaarstukken neemt het college in de paragraaf 'verbonden partijen', de onderdelen op grond van artikel 15 van het 'Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten' op, en daarnaast, per partij, de bestuurlijke vertegenwoordiging (zeggenschap).

3.2 Weerstandvermogen en risicobeheersing

3.2.1 Beleidsuitgangspunten weerstandscapaciteit en risico's

3.2.1.1 Risicomanagement

Risicomanagement omvat het proces van risicobeheersing en risico-inventarisatie. In Vught is risicomanagement niet als een zelfstandig proces ingericht. Dit is een keuze die samenhangt met de omvang van de gemeente. In onze bedrijfsprocessen doen we natuurlijk wel aan risicomanagement. Er is aandacht voor bij de inrichting van onze werkzaamheden en bij de interne controles is het onderdeel van het controleplan. Ook bij de opleiding en training van medewerkers is er aandacht voor. We steunen op aspecten als houding en gedrag, open communicatie, kennis van medewerkers en integraal werken.

3.2.1.2 Risicobeheersing

Beleidsuitgangspunten

Bij het beheersen van risico's treffen we maatregelen om deze te verminderen of we kiezen ervoor om ze te accepteren. Een deel van de risico's dekken we af door verzekeringen af te sluiten, voor een ander deel treffen we voorzieningen. Maar ook zorgen we voor een goed opleiding- en aannamebeleid van personeel, met aandacht voor risicobeheersing. De resterende risico's inventariseren we in deze paragraaf. Zo ontstaat een gefundeerd beeld van de benodigde weerstandscapaciteit.

Weerstandscapaciteit

Met een financiële buffer kun je risico's opvangen en vergroten we onze weerstand. Of de gemeente in staat is de gevolgen van de risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt, wordt weergegeven door de 'weerstandscapaciteit'. We streven ernaar om onze weerstandscapaciteit op een waardeniveau te houden van 20% van de uitkering uit het gemeentefonds.

Realistische begroting

Ons financieel beleid is gericht op een realistische begroting: transparant met een mate van risico, mits goed beargumenteerd en benoemd. Dit uitgangspunt is onderdeel van de geactualiseerde risico-inventarisatie.

Verzekeringen

Er zijn diverse verzekeringen afgesloten voor risico's door claims van derden en schadegevallen. We werken schade-preventief, bijvoorbeeld door voldoende onderhoud te plegen, het correct naleven van procedures en het goed afhandelen van bezwaarschriften met gebruik van een juiste motivatie. Risico's door achterstallig onderhoud zijn ondervangen door het opstellen van beheerplannen voor wegen, groen, verlichting, riolering, kunstwerken en speeltoestellen.

Voorzieningen

We hebben voorzieningen getroffen voor risico's en verplichtingen, waarvan we weten dat die zich voordoen en die we kunnen kwantificeren. Zo zijn er voorzieningen voor verplichtingen (pensioen, wachtgeld, grondexploitatie), onderhoud (gebouwen, openbare verlichting en kunstwerken) en voor de afvalstoffen en riolering.

Grondexploitaties

Elk plan binnen de grondexploitatie heeft zijn eigen exploitatie, met eigen baten en lasten. Voor verwachte tekorten zijn voorzieningen getroffen. Overige risico's vangen we op binnen de reserve grondexploitatie. De hoogte van deze reserve is berekend aan de hand van risicoanalyses van de planexploitaties.

Jaarlijks actualiseren we de plannen in het 'Uitvoeringsprogramma grondexploitatie' en de hierin opgenomen risico-inventarisatie. Uit het Uitvoeringsprogramma grondexploitatie blijkt dat de stand van de reserve grondexploitatie toereikend is om de risico's te dekken.

3.2.2 Risico-inventarisatie

De risico-inventarisatie geeft een aantal geïdentificeerde risico's, die voldoen aan de volgende criteria: onzekerheden met grote financiële gevolgen;

- waarvan de kans reëel is dat de risico's zich voordoen; en
- waarvoor de oorzaken niet door de gemeente kunnen worden beïnvloed of waarvoor de gemeente (nog) niet in staat is geweest om passende beheersingsmaatregelen te treffen;
- risico's die niet zijn afgedekt door verzekeringen of voorzieningen.

In deze paragraaf wordt de inventarisatie van de belangrijkste risico's weergegeven. Dit zijn de risico's waarvan we als organisatie op dit moment kunnen inschatten dat ze zich wellicht gaan voordoen. Risico's lopen in de uitvoering van ons werk is niet altijd te voorkomen. Wel zorgen we voor een goede administratieve organisatie. Dit is de basis voor het voorkomen van risico's. Het systeem van risicomangement wordt toegelicht in de Nota weerstandsvermogen en risicomangement.

Een risico-inventarisatie bevat altijd subjectieve aannames. De inschatting van de kansen en omvang is tijdsgelukkig, waarbij het inzicht afhankelijk is van onzekere toekomstige factoren. Sommige risico's worden voor 2 of 3 jaar meegenomen. Dit is nodig omdat het in sommige gevallen niet mogelijk is direct maatregelen te treffen om risico's op te vangen of ze te verwerken in de meerjarenbegroting.

Risico-inventarisatie	Risico		
<i>x € 1.000</i>	bedrag p/j	Aantal jaar	Totaal risico
Renteontwikkeling	900	3	2.700
Jeugdhulp	800	2	1.600
Wet Maatschappelijke Ondersteuning	120	2	240
Wmo	200	2	400
Participatiewet	90	2	180
Stadsgewest	1.000	1	1.000
Strategische, operationele risico's			2.500
Totaal risico's			8.620
Na risicofactor	75%		6.465
Rijksinfra N65 en PHS (risicofactor reeds toegepast)			3.500
Totaal benodigde reservecapaciteit			9.965

Renteontwikkelingen

De rentes zijn volop in beweging. Na jaren van stabiele lage rentes, zien we nu stijgende rentes, mede om de inflatie te beperken. Omdat de nieuwe leningen tegen een hogere rente zijn lopen we meer risico voor de leningen die we oversluiten. Voor nieuwe investeringen is dit risico duidelijk aanwezig omdat daar ook substantiële bedragen aan verbonden zijn.

Het blijft de vraag welke gevolgen de economische ontwikkeling, inflatie, grondstoftekorten en de oorlog in Oekraïne blijft hebben voor de renteontwikkeling. Rondom de renteontwikkeling gaan wij uit van een licht stijgende langlopende rente, die zich gaat stabiliseren.

Wanneer deze stijging groter is dan voorspeld, leidt dit tot extra financieringslasten. Ook voor investeringen die nog niet in het investeringsprogramma zijn opgenomen geeft dit extra financieringslasten die niet in de exploitatie van onze meerjarenbegroting zijn opgenomen. Te denken valt aan de uitbreiding bij Het Kwartier.

Naast de bestaande leningenportefeuille loopt de schuldpositie de komende jaren verder op door diverse investeringsprojecten, zoals Rijksinfra, Zuiderbos en de Lichtstraat. Wij verhogen het risico naar € 900.000 per jaar. Dit is gebaseerd op 1% rentestijging op begrote te sluiten leningen van € 30 miljoen. Daarnaast is rekening gehouden met nieuwe investeringen van € 20 miljoen tegen 3%.

Jeugdhulp

Voor gemeenten zijn de risico's bij jeugdhulp groot. Gemeenten hebben een zorgplicht jeugd, terwijl de rijksmiddelen beperkt zijn. Met ingang van 2021 zijn wel in de gemeentefondsuitkering extra middelen beschikbaar gesteld. Dit ter compensatie van de tekorten die er bij de gemeenten bleken bij de uitvoering van deze taken.

In regionaal verband is een actieplan opgesteld in de vorm van transformatieopgaven jeugd en binnen Wegwijs+ zetten we extra in op preventie en kwaliteit in de dienstverlening. Dit ter voorkoming van stijgende kosten op langere termijn. Het beleid is gericht op tijdige signalering, de juiste hulp en preventie. Daarmee proberen we “zware”, en dus dure, cliënten te voorkomen.

De hervormingsagenda Jeugd 2023-2026 beoogt knelpunten in de jeugdzorg structureel aan te pakken en het jeugdzorgstelsel financieel houdbaar te maken voor de toekomst. Maatregelen van het Rijk moeten de gemeenten een besparing opleveren. Het realisme van deze besparing wordt betwijfeld, het Rijk staat aan de lat. Wij monitoren dit. Daarnaast moeten eventuele investeringen en uitvoeringskosten door de gemeenten betaald worden.

Echter, naast deze ontwikkelingen blijft de zorgvraag bij jeugdigen te stijgen. Het is de vraag en dus een risico of we in staat blijken om samen met onze regionale partners de afvlakking van de groei en het voorkomen van zwaardere zaken te realiseren. Daarnaast speelt ook de wijziging van de inkoop en de financiering van de jeugdzorg met ingang van 2022. Als gevolg daarvan hebben we nog te weinig ervaringsjaren om het benodigde budget voor 2024 en volgende jaren goed in te schatten. Gelet op deze onzekerheden, de kans op verdere prijsstijgingen bij zorgaanbieders en de mogelijke toename van complexere en intensievere jeugdzorg houden we rekening met een jaarlijks risico van € 800.000 gedurende twee jaar.

Wet maatschappelijke ondersteuning

We nemen in tegenstelling tot voorgaande jaren geen risicoreservering op voor het abonnementstarief Wmo. Sinds 2019 is (landelijk) het abonnementstarief Wmo van toepassing. Dit zorgt voor een toename in het aantal aanvragen Wmo. Dit geldt vooral voor huishoudelijke hulp. De geleverde zorg per cliënt komt echter lager uit dan begroot. Het risico is daarom niet meer opgenomen.

Daarnaast speelt het risico van grotere woningaanpassingen (> € 20.000). Deze laten zich niet begroten maar de kans bestaat wel dat deze gedurende het jaar noodzakelijk blijken te zijn.

Hiervoor nemen we een risico op van € 120.000 (3 grote woningaanpassingen van € 40.000) voor 2 jaar.

Wmo nieuw (begeleiding en dagbesteding)

Met ingang van 2022 zijn we overgegaan van een lumpsumfinanciering naar een p*q financiering van de Wmo zorg. Gelet op de uitkomsten voor 2022 en de tussentijdse resultaten 2023 hebben we het benodigde budget naar beneden bijgesteld. Wel loopt op dit moment een tariefonderzoek naar de Wmo zorg. De (budgettaire) effecten daarvan zijn nog niet bekend.

Gelet op deze ontwikkelingen nemen we een risicobedrag van € 200.000 op. Gezien het meerjarige karakter nemen we deze voor 2 jaar mee.

Participatiewet

De afgelopen jaren zagen we als gevolg van de conjuncturele ontwikkelingen en de gerichte maatwerkaanpak van Wegwijs+ een daling van het aantal uitkeringsgerechtigden. Ook in 2022 was dit het geval. Daarnaast valt onze gemeente met ingang van 2021 bij de toerekening door het Rijk van het macro budget over de verschillende gemeenten voor een groter deel (circa 70%) onder het objectieve verdeelmodel en worden de loonkostensubsidies op historische basis vergoed door het Rijk. Dit pakt voor onze gemeente gunstig uit. Gelet daarop hebben wij in de Kadernota 2024 en deze begroting een structureel voordeel op de inkomensvoorzieningen van € 210.000 opgenomen.

De omvang van het macrobudget van het Rijk blijft echter ook de uitkomst van landelijke ontwikkelingen en voor onze gemeente geldt deels een vergoedingssystematiek waarbij we voor een tekort dat lager ligt dan 10% van de rijksbijdrage we zelf risicodragers zijn. Daarnaast kan de hogere taakstelling voor statushouders mogelijk (indien huisvesting beschikbaar is) tot een hoger aantal uitkeringsgerechtigden. Gelet hierop houden we een marge / risico aan van € 90.000 (6 uitkeringsgerechtigden) gedurende twee jaar.

Stadsgewest

De ontwikkelingen rondom het Stadsgewest lopen nog. De afwikkeling van de stortplaats is in de loop van 2019 uitgesteld tot 2025. De ontwikkelingen blijven we nauwlettend volgen.

Het grootste risico is dat de provincie voor datum overdracht de rekenrente voor de bepaling van het doelvermogen verlaagt. De provincie is eenzijdig bevoegd om dit te doen. Naar aanleiding van een recente ALM studie kwam de provincie tot het besef dat een forse verlaging van de rekenrente (en daarmee een verhoging van het doelvermogen) nu de exploitanten hard zou treffen. Provincie en exploitanten zijn daarom tot een compromis gekomen waarbij de provincie de huidige rekenrente bevriest op het bestaande niveau (5,06%) en de exploitanten de stortplaatsen nog niet voor eeuwigdurende nazorg overdragen aan de provincie. Deze afspraak geldt voor de periode tot de volgende ALM-studie.

Een toekomstige verlaging van de rekenrente met 1 procent betekent dat het af te dragen doelvermogen met $\pm 48\%$ stijgt. Uitgaande van € 14 miljoen en een aandeel van de gemeente Vught van 7,43% betekent dit een risico van $\pm € 0,5$ miljoen per procent daling van de rekenrente. Het risico wordt geschat op 2% verlaging van de rekenrente (= € 1.000.000).

Rijksinfra

Binnen het programma Rijksinfra wordt rekening gehouden met risico's voor de gemeente Vught. Een risico analyse inclusief beheersmaatregelen is opgesteld en wordt periodiek ge-update. Lopende het project vallen risico's weg of komen er nieuwe risico's bij.

De ontwikkelingen ten aanzien van PAS vormen een risico voor het project. Indien dit risico zich voordoet betekent dit vertraging en daarmee hogere kosten. De meerjarige doorrekening van het project Rijksinfra is verlengd naar 2030. De ontwikkelingen in de rentestanden, grondstofprijzen, loonkostenontwikkelingen verhogen de risico's. Deels is hier rekening mee gehouden door extra kosten van € 2.600.000 te ramen. Door de uitspraken N65 zijn er nieuwe onzekerheden bijgekomen. Het is nog niet duidelijk hoe het toekomstscenario eruit ziet, hiervoor is een taskforce gevormd. Het risicobedrag stellen we op € 3.500.000.

Strategische en operationele risico's

Een aantal risico's zijn specifiek te identificeren en zijn hiervoor gekwantificeerd. Daarnaast lopen er door onze processen heen natuurlijk altijd dossiers die een incidentele tegenvaller kunnen opleveren. In zijn algemeenheid geldt dit voor de uitkering uit het gemeentefonds die jaarlijks schommelt.

Op andere terreinen zien we wel diverse risico's. Denk hierbij aan de jeugdzorg, inflatie- en loonkostenontwikkeling, IHP en de verhitte arbeidsmarkt. Ook het taakveld energie, klimaat en milieu geeft grote uitdagingen. De oorlog in Oekraïne zorgt er mede voor dat prijzen en energielasten onder druk staan. Die gevolgen zijn op meerdere gebieden zichtbaar, zowel op het vlak van bedrijfsvoering als financieel. Daartegenover staat dat voor diverse kosten een compensatie van het Rijk ontvangen wordt. Op dit moment is die toereikend.

Op alle bovenstaande onderdelen gelden onzekerheden. Hiervoor nemen we een bedrag van € 2.500.000 op.

Risicofactor

Een **risico** is een onzekere ongewenste gebeurtenis waardoor het realiseren van de organisatiedoelstellingen en -strategie in gevaar komt. Bij een risico is er dus sprake van een **kans** op een ongewenste gebeurtenis. De kans dat ál deze risico's zich voor de volledige omvang voordoen is klein. De benodigde reservecapaciteit wordt daarom op 75% van deze risico's gesteld.

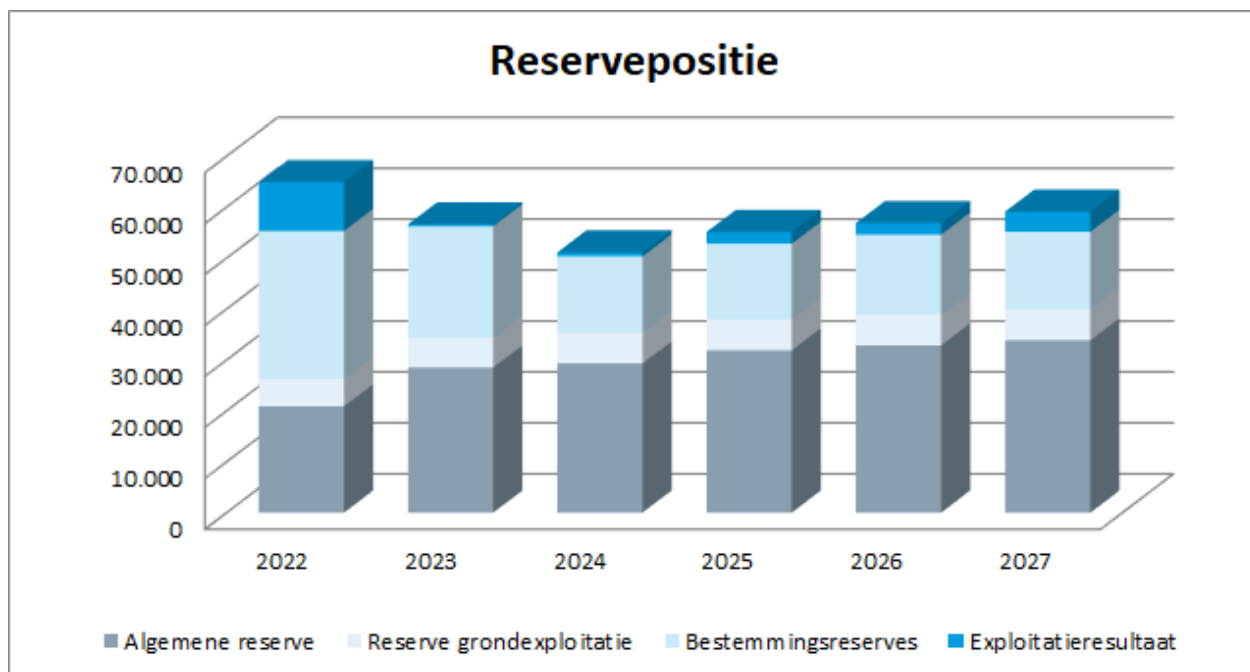
Bij ieder risico is gekeken naar het mogelijke schadebedrag en de kans dat het risico zich voordoet. Het gaat hier om risico's die niet anders te ondervangen zijn dan door het aanwenden van weerstandscapaciteit. Risico's die binnen de exploitatie worden opgevangen, waar een risicovoorziening voor is ingesteld of (reguliere) risico's waarvoor verzekeringen zijn afgesloten, hebben geen financiële consequenties en maken daarom geen deel uit van deze paragraaf. Voor risico's met een kans groter dan 75% zal een voorziening getroffen worden. Tot slot is nog goed om op te merken dat de inventarisatie van de risico's een momentopname betreft. Het is een statisch overzicht van risico's die tijdens het opstellen van deze paragraaf in beeld waren.

3.2.3 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat volgens de regels uit de reservepositie, de onbenutte belastingcapaciteit, de post onvoorzien en de stille reserves.

Het eigen vermogen in de vorm van reserves geeft het verschil aan tussen bezittingen minus schulden. De reserves geven weer welk deel van de totale bezittingen met eigen vermogen is gefinancierd. Een reserve betekent dus niet dat deze middelen op de bankrekening staan.

Investerings worden gedeeltelijk met eigen vermogen en met vreemd vermogen gefinancierd. Over het deel dat met vreemd vermogen wordt gefinancierd moet rente worden betaald.

Eigen vermogen ^x €1.000	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Algemene reserve	20.881	28.488	29.283	31.874	32.839	33.839
Reserve grondexploitatie	5.382	5.842	6.038	6.038	6.038	6.038
Bestemmingsreserves	29.039	21.909	15.005	14.880	15.719	15.266
Exploitatieresultaat	9.563	356	750	2.286	2.241	3.935
Totaal	64.865	56.595	51.076	55.078	56.837	59.078

Eind 2024 bedraagt het aandeel van het eigen vermogen in het totale vermogen (de solvabiliteitsratio) 31%. Het grootste deel van ons vermogen is dus extern gefinancierd. Eind 2024 is er ruim € 52 miljoen aan reserves beschikbaar. Hiervan betreft circa € 15 miljoen bestemmingsreserves.

De afname van de bestemmingsreserves ten opzichte van de vorige begroting is met name veroorzaakt door de betalingen aan PHS. Dit heeft een direct gevolg voor de ontwikkeling van de solvabiliteitspositie.

Weerstandvermogen

In het kader van het weerstandsvermogen vormt vooral de algemene reserve de buffer voor het opvangen van de (toekomstige) risico's. De verwachte ontwikkeling van de algemene reserve ziet er als volgt uit:

Algemene reserve	$\times \text{€ } 1.000$
Saldo 31-12-2022	20.881
Bestemming jaarresultaat 2022	8.211
Mutaties 2023	
Verbetering financiële positie	1.000
Onttrekking Reserve verduurzaming gemeentelijke gebouwen	-1.000
Onttrekking Reserve lokale solidariteit	-1.000
Zon- en windbeleid	-105
Frictiebudget Omgevingswet	-50
Verkoop grond van Rijckevorselstraat en Bestevaer	611
Verbinding station - NMKV	-60
Gerealiseerd saldo eind 2022	28.488
Mutaties begroot na 2023	
Frictiekosten Omgevingswet	-105
Verhuiskosten Zuiderbos	-50
Verbetering financiële positie	4.000
Verkoop Pepereind	126
Natuurtoilet	-20
Reduceren schulden	-100
Terugstorting in algemene reserve	1.500
Verwachte saldi 2024-2027	pm
Nog besteedbaar	33.839
Aan te houden buffer <i>(bedragen $\times 1.000$)</i>	
Buffer 20% uitkeringen gemeentefonds	12.169
Totaal aan te houden buffer	12.169
Vrije ruimte	21.670

De algemene reserve en bestemmingsreserves zijn geen geld. Voor het betalen van investeringen of het doen van exploitatie uitgaven moet er geld op de bankrekening staan of worden geleend. Ook als deze uitgaven worden gedekt uit reserves. Aanwending van de reserves heeft dan ook negatieve gevolgen voor de rentelasten.

Wel is het mogelijk om investeringen ten laste van de reserves af te schrijven zodat de toekomstige exploitatie niet met afschrijvingslasten wordt belast. Ook (incidentele) exploitatielasten kunnen met een bijdrage uit de reserves worden gedekt waardoor ze per saldo niet ten laste van het jaarresultaat komen. De algemene reserve kan dus dienen om incidentele tegenvallers te dekken. In dit kader wordt een minimum niveau aangehouden voor de algemene reserve voor de dekking van onverwachte tegenvallers. Hoe hoog dit niveau moet zijn is onderdeel van bestuurlijke afweging.

We hanteren de Ratio-exploitatie voor deze afweging:

Bij de *ratio exploitatie* wordt de benodigde weerstandscapaciteit gerelateerd aan de (te) ontvangen uitkeringen uit het gemeentefonds.

De omvang van de exploitatie is mede bepalend voor de risico's die we lopen. Om dit in beeld te brengen hanteren we als norm voor de benodigde weerstandscapaciteit 20% van de te ontvangen uitkeringen uit het gemeentefonds.

Beschikbare weerstandsvermogen

Het beschikbare weerstandsvermogen bestaande uit het niet bestemde saldo van de algemene reserve is berekend op € 33,839 miljoen. (Dit is ± € 1.049 per inwoner).

Uitkomst risicoratio op basis van de exploitatie

In de begroting 2024 is een bedrag van € 60,84 miljoen aan uitkeringen uit het gemeentefonds opgenomen 20% hiervan is € 12,1 miljoen.

De ratio exploitatie-omvang komt daarmee uit op 2,78 en wordt als ruim voldoende aangemerkt. Voor deze ratio willen we minimaal een voldoende scoren op basis van onderstaande tabel.

Ratio	Betekenis
> 1,2	ruim voldoende
1 – 1,2	voldoende
< 1,0	onvoldoende

Normering van de ratio vormt een goed hulpmiddel om de inzet van de algemene middelen te begrenzen.

3.2.4 Kengetallen

Het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) geeft richtlijnen ten aanzien van het opnemen van kengetallen. De kengetallen stellen de gemeenteraad in staat om de financiële positie van de gemeente te beoordelen. Met behulp van kengetallen kan het verloop van de financiële positie van de gemeente Vught over meerdere jaren worden beoordeeld. De wijze van het berekenen van de kengetallen is uniform waardoor de financiële positie van de gemeente Vught kan worden vergeleken met die van andere gemeenten.

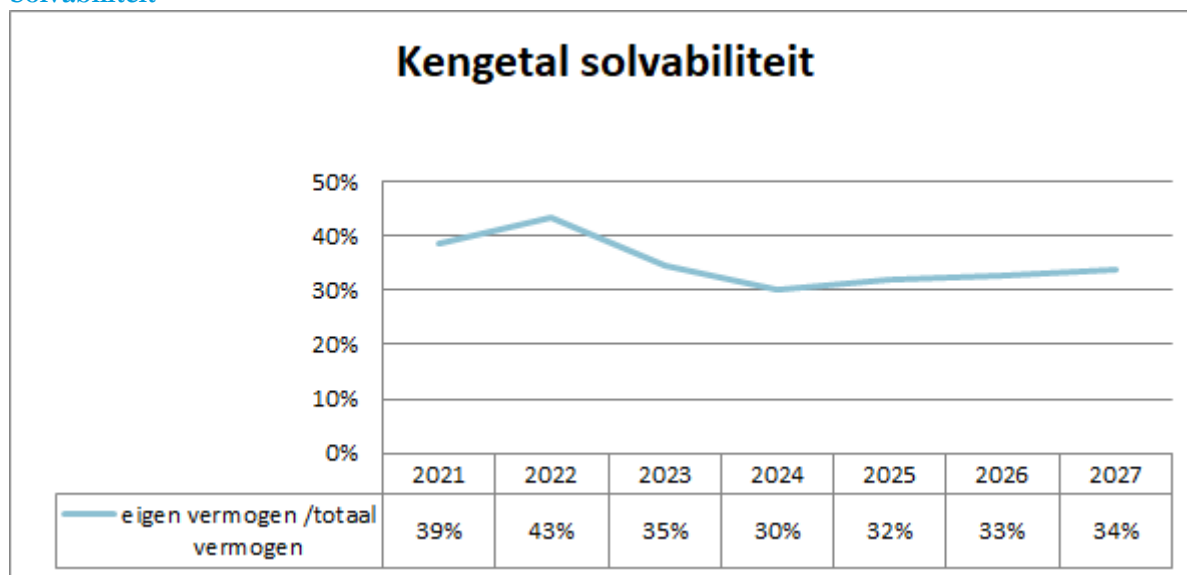
De kengetallen stellen de gemeenteraad in staat om de normen vast te stellen voor de sturing van de financiële positie via de meerjarenbegroting. De normen in hun onderlinge samenhang bepalen hoe risicovol het financieel beleid is dat gevoerd wordt. Een afweging die is voorbehouden aan de raad.

Met de kengetallen wordt de raad in staat gesteld het beleid te sturen en te monitoren ten aanzien van:

- De reservepositie;
- De schuldpositie;
- De wendbaarheid en de resterende belastingcapaciteit;
- Het risicobeleid.

Deze aandachtsgebieden vormen met de reëel en structureel sluitende meerjarenbegroting en de planning en control cyclus de pijlers voor de sturing van onze financiële positie.

Solvabiliteit

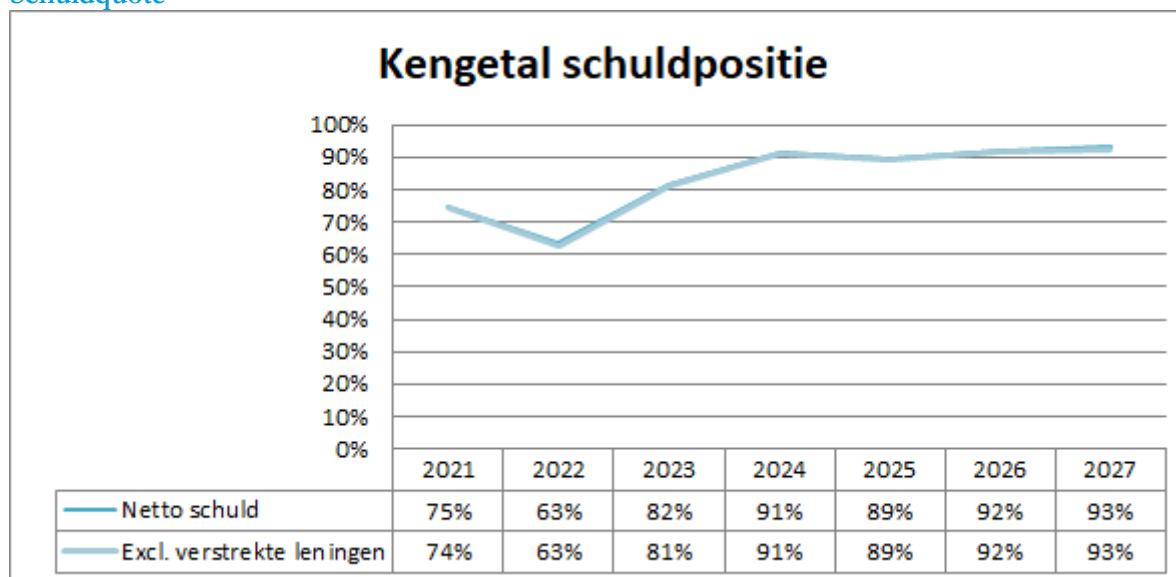

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin het bezit van de gemeente is afbetaald en in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het betreft het eigen vermogen uitgedrukt in een percentage van het balanstotaal.

Algemene normwaarden bruto schuld	Ratio solvabiliteit
Weinig tot geen schuld	> 80 %
Normaal	30% - 80%
Voorzichtigheid geboden	20% - 30%
Bezit zeer zwaar belast met schuld	0% - 20%

Als normaal wordt een ratio tussen de 30 en 80% beschouwd. Voorzichtigheid is geboden bij een ratio tussen de 20 en 30%. De solvabiliteitsratio voor 2023 bedraagt 32% hetgeen betekent dat de gemeente de financiering van haar bezit relatief normaal met vreemd vermogen heeft gefinancierd. De solvabiliteitsratio wordt met name beïnvloedt door het meerjarige begrotingssaldo.

Schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

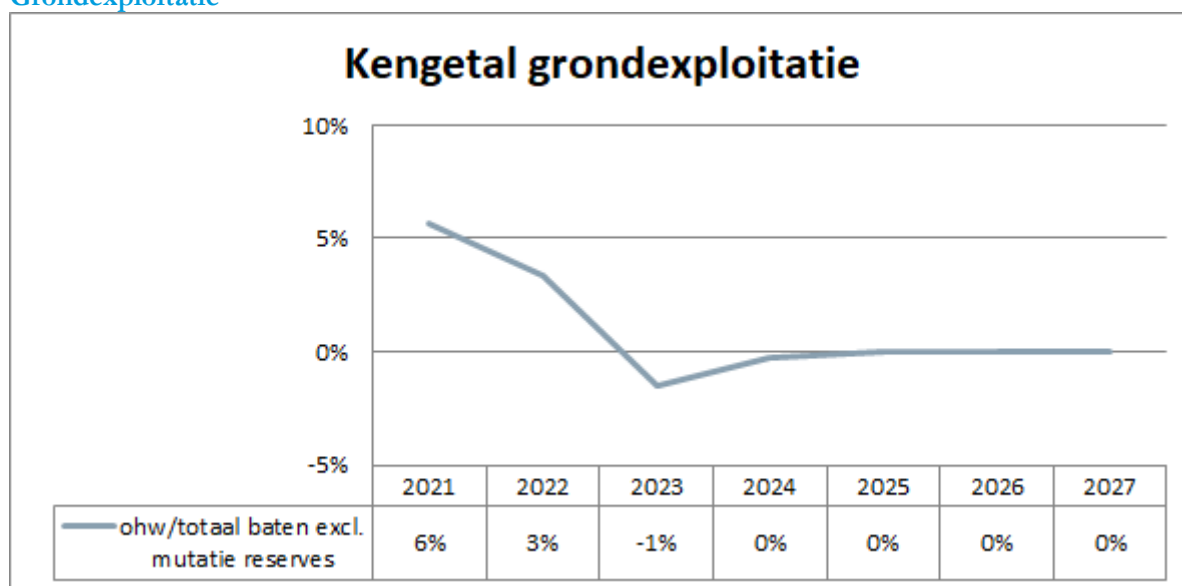
Hoeveel geleend kan worden is een politieke afweging. Als algemene norm geven we de volgende richtgetallen.

Algemene normwaarden schuldquote	Schuldquote
Normaal	0% -100%
Voorzichtigheid geboden	> 100%
Zeer hoge schuld	> 130%

Omdat bij verstrekte leningen er onzekerheid kan bestaan of ze allemaal terug worden betaald wordt ook de netto schuldquote gecorrigeerd voor leningen bepaald. Deze wijkt voor onze gemeente nauwelijks af van de netto schuldquote omdat we beperkt geld hebben doorgeleend.

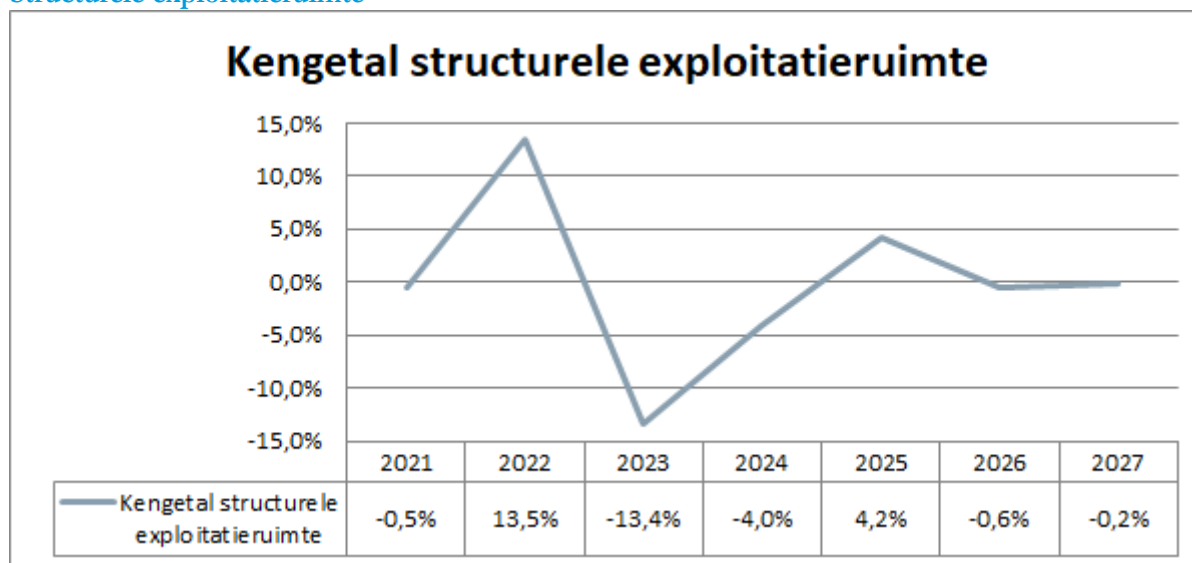
De nettoschuld positie neemt toe als gevolg van met name de betalingen aan het project Rijksinfra en de investeringen in de onderwijsgebouwen Zuiderbos en de Lichtstraat.

Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft weer hoe de waarde van de in exploitatie genomen gronden zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop.

Structurele exploitatieruimte

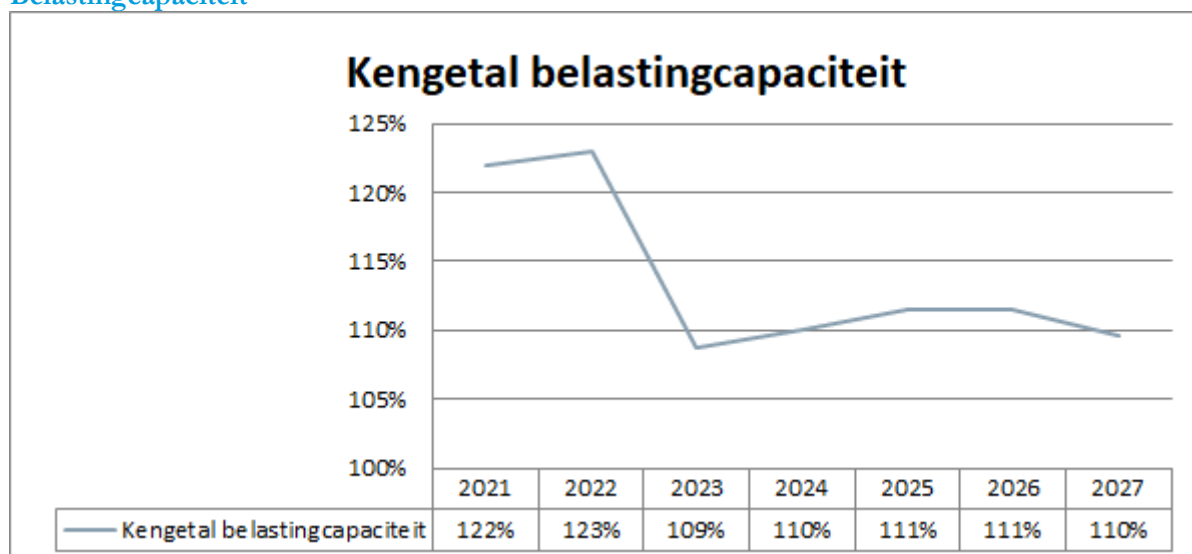

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte er is om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten.

Bij incidentele lasten en baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten.

Op basis van het kengetal blijkt dat er beperkte structurele ruimte is om tekorten of extra lasten binnen de huidige begroting op te vangen. Dit past binnen ons beleid om strak te begroten. Indien nodig is er wel ruimte om het eigen beleid aan te passen en via ombuigingen ruimte vrij te maken.

Belastingcapaciteit

De ruimte die een gemeente heeft om belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en de reinigingsrechten voor

een woning met gemiddelde waarde in de gemeente. Deze cijfers worden voortaan ook in de jaarlijkse meicirculaire bekend gemaakt voor het jaar t-1.

Het kengetal belastingcapaciteit wordt berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in het begrotingsjaar te vergelijken met het landelijke gemiddelde in het jaar daarvoor. De daling vanaf 2023 hangt samen met een forse stijging van het landelijk gemiddelde. In de tabel vertegenwoordigt de 100% het landelijk gemiddelde.

Conclusie: de lokale lasten liggen in Vught op een relatief hoog niveau.

Voor de rioolheffing en afvalstoffenheffing hanteren we 100% kostendekkendheid.

Algemene conclusie financiële positie

In de meerjarenbegroting 2024 zijn er een aantal ontwikkelingen die onze financiële positie nadrukkelijk beïnvloeden:

- De grote bijdragen van Vught aan de projecten Rijksinfra, Zuiderbos en de Lichtstraat blijven, maar verschuiven wederom in de tijd.
- De ontwikkelingen in de uitkering van het gemeentefonds zorgen vooralsnog voor een positieve invloed door de forse accresontwikkeling. Tegelijkertijd betekent het vastzetten van het accres voor 2026 en het toepassen van de opschalingskorting een nadeel vanaf dat jaar. De herverdeling van het gemeentefonds is verwerkt in deze meerjarenbegroting.
- De inflatie stijgt substantieel en is toegepast conform de uitgangspunten in de Kadernota 2024-2027.
- De rente stijgt en heeft invloed op onze meerjarige exploitatie. Zowel rentestijgingen als grote nieuwe investeringen hebben invloed op de jaarlijkse financieringslasten.
- We reserveren budgetruimte om de afschrijvingslasten, voortvloeiend uit investeringen in onderwijshuisvesting en de eventuele realisatie van sociaal cultureel centrum De Speeldoos, op te vangen. Voor de verduurzaming van gemeentelijke gebouwen is in 2023 een bestemmingsreserve gevormd. Die is nu niet verder aangevuld. Dit doen we op basis van de uit te werken businesscases.
- Ten laste van de begrotingsruimte is in deze meerjarenbegroting jaarlijks € 1.000.000 gereserveerd voor de verbetering van onze financiële positie.

Mede door bovenstaande ontwikkelingen zien we financiële kengetallen solvabiliteit en de schuldpositie die in lijn liggen met ons coalitieakkoord. Ook de reserveposities zijn ruim voldoende. Op te merken is dat over de inzet van diverse reserves nog niet is besloten. Daardoor is dit geen onderdeel van de begrotingscijfers en de financiële kengetallen. Wij blijven de totale financiële positie kritisch volgen.

3.3 Financiering

3.3.1 EMU-saldo (EMU = Economisch en Monetaire Unie)

EMU	$\times \text{€ } 1.000$	2023 primitief	2023 prognose	2024	2025
EMU- saldo		-19.087	-24.403	-12.367	1.521

Gemeenten moeten in hun begroting een berekening opnemen van het zogenoemde EMU-saldo, en wel voor drie jaren: een raming voor het begrotingsjaar zelf (2024), een prognose voor het vorig begrotingsjaar (2023) en een raming voor het jaar volgend op het begrotingsjaar (2025).

De EMU-systematiek werkt op een andere manier dan het baten-lastenstelsel dat gemeenten moeten hanteren. Investerings- en uitgaven die worden gedekt uit reserves tellen bijvoorbeeld niet mee in de uitkomst in het baten-lastenstelsel, maar tellen wel door in het EMU-saldo. Bij een sluitende begroting kan een gemeente daardoor toch een negatief EMU-saldo hebben. Het EMU-saldo voor Vught voor 2024 komt uit op -12,3 miljoen euro. Het betekent dat in EMU-termen de uitgaven 12,3 miljoen euro hoger zijn dan de inkomsten.

Door investeringen en uitgaven ten laste van de reserves, met name als gevolg van de projecten Rijksinfra, Zuiderbos en de Lichtstraat, stijgt onze schuldpositie de komende jaren. Ons aandeel in het EMU-saldo is daardoor relatief gezien groot.

3.3.2 Financiering en de wet Fido

De richtlijnen en doelstellingen met betrekking tot de financieringsactiviteiten zijn vastgelegd in het treasurystatuut. Het wettelijke kader hiervoor vormt de Wet Fido (Wet Financiering Decentrale Overheden).

Treasury omvat alle activiteiten die zich richten op het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Doelstellingen treasurybeleid (mede uitgevoerd door NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)):

De treasuryfunctie van de gemeente dient tot:

- het zorgdragen van een tijdige beschikbaarheid van middelen door het verkrijgen en handhaven van toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- het beschermen van gemeentelijke vermogens- en renteresultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's;
- het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet Fido respectievelijk de gemeentelijke kaders vastgelegd in het treasurystatuut.

Rentevisie

De verwachting is dat de rentetarieven op korte termijn licht stijgen en daarna stabiliseren. Dit geldt zowel voor de korte termijn rente als de lange termijn rente.

Wij houden de renteontwikkelingen nauwlettend in de gaten. De gemeente Vught staat voor grote financieringsopgaven in het kader van komende investeringsprogramma's (met name PHS en scholen).

Om een optimaal renteresultaat te behalen streven we door liquiditeitenbeheersing naar zo min mogelijk overtollige middelen. In 2024 en verder ontstaan voornamelijk tekorten. De tekorten financieren we

zoveel mogelijk kort. Op kasgeldleningen gelden lage rentes (tot voor kort zelfs negatief). Hierdoor maken we optimaal gebruik van de lage rentestanden. Zodra wettelijke grenzen overschreden dreigen te worden of zodra verwacht wordt dat de rente een structurele stijgende lijn zal vertonen, zal een langlopende lening aangetrokken worden.

Liquiditeitsplanning

Om geen ongewenste risico's te lopen en om een optimaal renteresultaat te behalen worden alle treasury-activiteiten gebaseerd op een liquiditeitsplanning. De liquiditeitsplanning is onderverdeeld in kasstromen uit operationele, investering en financieringsactiviteiten en laat meerjarig het volgende beeld zien:

Kasstroomoverzicht					
<i>× € 1.000</i>	2023	2024	2025	2026	2027
exploitatiesaldo	356	750	2.286	2.241	3.935
overige liquiditeitsmutaties reserves/voorzieningen	-9.126	-6.417	1.533	-544	-1.116
bij: afschrijvingen	5.512	7.042	6.035	6.089	6.238
bij: mutaties werkkapitaal	6.427	-12.104	-296	-12.400	0
kasstroom uit operationele activiteiten	3.169	-10.729	9.558	-4.614	9.057
investeringen materiële vaste activa	-26.153	-12.554	-8.036	-6.753	-6.634
desinvesteringen materiële vaste activa	0	0	0	0	0
mutatie financiële vaste activa	223	-500	-500	-500	0
kasstroom uit investeringsactiviteiten	-25.930	-13.054	-8.536	-7.253	-6.634
aflossing langlopende lening	11.043	-4.461	-3.965	-3.969	-4.474
kasstroom uit financieringsactiviteiten	11.043	-4.461	-3.965	-3.969	-4.474
Saldo 1 januari	500	500	500	501	502
mutaties in boekjaar	-2.944	-15.837	-2.051	0	0
saldo 31 december	-1.551	501	502	0	0
liquiditeitsbehoefte(langlopende lening)	11.359	17.328	2.944	3.301	2.051
saldo na aantrekken langlopende lening*	9.808	17.829	3.446	3.301	2.051
cumulatieve liquiditeitsbehoefte	11.359	28.686	31.630	34.930	36.981

* minimaal benodigde kaspositie kort wordt gesteld op € 500.000.

De langlopende leningen worden op de kapitaalmarkt gefinancierd.

Rentetoerekening

De rentelasten worden door middel van een rente omslagpercentage toegerekend aan de verschillende taakvelden.

Rentetoerekening	2024	2025	2026	2027
<i>× € 1.000</i>				
a. Externe rentelasten (korte en lange financiering)	2.036	2.045	2.066	2.042
b. Externe rentebaten	-2	-2	-3	-3
Saldo rentelasten en rentebaten	2.034	2.043	2.063	2.040
Toegerekende rente grexen/projecten	-327	-459	-461	-478
c2. Rente projectfinanciering	0	0	0	0
c3. Rentebaat doorverstrekte leningen	0	0	0	0
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	1.707	1.584	1.602	1.562
d1. Rente over eigen vermogen	0	0	0	0
d2. Rente over voorzieningen	0	0	0	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	1.707	1.584	1.602	1.562
e. De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	1.819	1.884	1.907	1.915
f. Renteresultaat taakveld treasury	112	300	305	353

Risicobeheer

In de wet Fido is een begrenzing opgenomen van kortlopende middelen die gemeente mogen opnemen, de zogenaamde kasgeldlimiet. De minister heeft de limiet vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal. Voor de gemeente Vught wordt de kasgeldlimiet geraamd op:

Kasgeldlimiet <i>× € 1.000</i>	2024	2025	2026	2027
Begrote lasten	109.554	100.319	98.474	94.326
Kasgeldlimiet	9.312	8.527	8.370	8.018

De renterisico-norm begrenst de rentegevoeligheid van de vaste schuldpositie van de gemeente. Het renterisico wordt bepaald door de som van het bedrag aan herfinanciering en het bedrag aan renteherziening op de vaste schuld. Het percentage is door de minister vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. Maximaal mag dus 20% van het begrotingstotaal in enig jaar aan rentegevoeligheid onderhevig zijn. De gemeente Vught heeft 12 lineaire leningen uitstaan tegen vaste renten. Het totaal geleende bedrag bedraagt op 1 januari 2023 € 59,8 miljoen. Doordat er in gelijke delen wordt afgelost lopen we een beperkt renterisico.

Berekening renterisiconorm <i>x € 1.000</i>	2024	2025	2026	2027
10 Begrote lasten	109.554	100.319	98.474	94.326
11 Het bij ministeriële regeling vastgesteld %	20%	20%	20%	20%
12 Renterisiconorm	21.911	20.064	19.695	18.865
Berekening rente risico (x € 1.000)				
1a Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0
1b Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0	0
2 Renteherziening op vaste schuld (1a-1b)	0	0	0	0
3a Nieuw aangetrokken vaste schuld	17.328	2.944	3.301	2.051
3b Nieuw uitgezette vaste geldleningen	0	0	0	0
4 Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a-3b)	17.328	2.944	3.301	2.051
5 Betaalde aflossingen	4.461	4.465	4.469	4.474
6 Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	4.461	4.465	4.469	2.051
7 Renterisico op de vaste schuld (2+6)	4.461	4.465	4.469	2.051
8 Renterisiconorm	21.911	20.064	19.695	18.865
9a Ruimte onder renterisiconorm (8-7)	17.450	15.599	15.225	16.815
9b Overschrijding renterisiconorm (7-8)	0	0	0	0

Uit bovenstaande berekening blijkt dat ons renterisico onder de renterisiconorm blijft.

Schatkistbankieren

Alle decentrale overheden zijn verplicht hun overtollige middelen (middelen die niet onmiddellijk nodig zijn voor de publieke taak) in de schatkist aan te houden.

Om het dagelijks kasverkeer te vereenvoudigen is er een drempelbedrag dat buiten de schatkist mag worden gehouden. Het drempelbedrag is een gemiddeld saldo per kwartaal. Voor de komende jaren wordt dit voor onze gemeente geraamd op:

Drempelbedrag schatkistbankieren <i>x € 1.000</i>	2024	2025	2026	2027
Begrote lasten	109.554	100.319	98.474	94.326
Drempelbedrag	822	752	739	707

3.4 Lokale heffingen

Inleiding

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de totale inkomsten binnen de gemeentelijke begroting. De paragraaf lokale heffingen, conform artikel 10 van het Besluit begroting en verantwoording voor gemeenten en provincies (BBV), biedt een overzicht van het beleid voor de lokale lasten. Deze paragraaf lokale heffingen bestaat uit:

- 3.4.1. Geraamde opbrengsten;
- 3.4.2. Beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- 3.4.3. Overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen;
- 3.4.4. De lokale lastendruk;
- 3.4.5. Kwijtscheldingsbeleid.

De lokale heffingen zijn onder te verdelen in twee categorieën, namelijk belastingen en rechten. Belastingen zijn heffingen waar geen aanwijsbare tegenprestatie van de overheid tegenover staat. De lokale belastingen, o.a. de OZB en toeristenbelasting, zijn bijdragen in de algemene kosten van de gemeente en hebben een budgettaire functie. Heffingen zijn rechten en leges. De gemeente krijgt (maximaal) de kosten vergoed die ze zelf maakt. De totale opbrengst van deze heffingen mag niet meer zijn dan de totale kosten. De gemeenteraad bepaalt, door het vaststellen van de belastingverordeningen, welke belastingen de gemeente heft en welke heffingsmaatstaven en tarieven we hanteren.

De belangrijkste belastingen en heffingen in de gemeente Vught zijn:

- Onroerendezaakbelastingen (OZB);
- Afvalstoffenheffing;
- Rioolheffing;
- Toeristenbelasting;
- Leges;
- Reclamebelasting

Daarnaast heffen we rechten zoals o.a. marktgelden en lijkbezorgingsrechten.

3.4.1 Geraamde opbrengsten

Totaaloverzicht opbrengsten belastingen en heffingen (retributies).

Heffingen <i>x € 1.000</i>	2022 realisatie	2023	2024	2025	2026	2027
Onroerende zaakbelasting	9.527	9.734	10.339	10.873	11.133	11.133
Afvalstoffenheffing/reinigingsrechten	3.371	3.154	3.732	3.960	4.077	4.133
Rioolheffing	4.040	4.567	4.478	4.746	5.027	5.186
Toeristenbelasting	623	461	474	491	509	517
Totaal	17.561		19.023	20.070	20.746	20.968

3.4.2 Beleid t.a.v. lokale heffingen

Uitgangspunt van het coalitieakkoord is dat de lastendruk niet onnodig toeneemt.

De opbrengsten van lokale heffingen worden beïnvloed door drie factoren: autonome ontwikkelingen, areaal (uitbreiding of krimp) en indexatie. Het uitgangspunt is dat wijzigingen in areaal leiden tot meer- of minderopbrengsten. Indexatie leidt tot meeropbrengsten. De te realiseren OZB opbrengst voor het jaar t+1 wordt bepaald door de begrote opbrengsten in het jaar t te verhogen met de verwachte

areaaluitbreiding én het inflatiepercentage. Deze laatste 2 kunnen afwijken van het voorgaande begrotingsjaar. Door het te delen door de actuele WOZ waarden ontstaat het tarief.

Het is vigerend beleid om autonome ontwikkelingen te compenseren.

Voor de afvalstoffenheffing, de rioolheffing, leges en lijkbezorgingsrechten wordt maximaal 100% kostendekking toegepast. De kosten bestaan uit de directe kosten en een opslag voor de overhead. De opslag voor overhead wordt meegenomen bij de tariefbepaling van de diverse heffingen. Hiervoor wordt binnen de Programmabegroting een consistente gedragslijn gehanteerd.

Voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing zijn de gebruikers belastingplichtig en is het tarief onder meer afhankelijk van inhoudelijke beleidskeuzes en het gewenste voorzieningenniveau.

De legesopbrengsten over het totaal van de verordening zijn, conform artikel 229b van de Gemeentewet, op basis van voorcalculatie niet hoger dan de lasten. Het totaal van de legesopbrengsten is wettelijk beperkt tot maximaal 100% kostendekkend. Kruissubsidiëring tussen de titels is niet verboden maar ook niet wenselijk omdat het dienstverlening betreft van verschillende aard.

De indexering van de OZB is gelijk aan de indexering van goederen en diensten, die van de overige leges is gekoppeld aan de stijging van de indexering van de loonkosten.

Jaar	2023	2024	2025	2025	2027
Indexering OZB inflatie	2,8%	3,6%	3,6%	3,6%	1,6%
Indexering overige leges	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%	3,0%

3.4.3 Overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen

Onroerendezaakbelastingen

De heffingsgrondslag voor de onroerendezaakbelastingen is de waarde zoals die in het kader van de Wet Waardering Onroerende Zaken jaarlijks wordt vastgesteld. Er zijn twee heffingen, de OZB-gebruikersbelasting voor niet-woningen en de OZB-eigenarenbelasting voor zowel woningen als niet-woningen. Daarbij passen we de drie onderstaande uitgangspunten toe:

Autonome ontwikkelingen

Conform bestaand beleid worden autonome ontwikkelingen gecompenseerd bij de tariefbepaling.

Areaal

Areaalontwikkelingen leiden in het geval van uitbreiding tot meeropbrengsten en in het geval van krimp tot minderopbrengsten. Areaal heeft derhalve geen effect op de lastendruk.

Indexatie

Het meerjarig begrotingsperspectief leidt ertoe dat met ingang van 2024 de inflatiecorrectie van 3,6% wordt toegepast.

Verwacht wordt dat de WOZ-waarden voor woningen naar waardepeildatum 1-1-2023 een lichte stijging laten zien. Voor niet-woningen verwachten we een marktontwikkeling rond de nullijn. De marktontwikkeling heeft geen effect op de uiteindelijk te realiseren OZB-opbrengsten omdat de gemiddelde waarde­stijging of -daling wordt verdisconteerd in de tarieven. Daarmee heeft dit ook geen effect op de lastendruk.

Toeristenbelasting

Voor het houden van verblijf met overnachting binnen de gemeente Vught, door personen die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de basisregistratie personen staan ingeschreven, wordt toeristenbelasting geheven. De opbrengst van de toeristenbelasting maakt onderdeel uit van de algemene dekkingsmiddelen. Door de corona pandemie is het aantal overnachtingen in 2020 fors gedaald. De cijfers over het jaar 2022 zijn hoger dan verwacht. Het aantal overnachtingen was vanwege de aanhoudende corona crisis lager ingeschat, op het niveau van 2021. Tevens is het aantal overnachtingen fors gestegen door de komst van Helvoirt dat sinds 2021 onder de heffing van de gemeente Vught valt. Gelet op de inzet van diverse onderkomens bij de opvang van (Oekraïense) vluchtelingen is de verwachting dat de toeristenbelasting op het niveau van 2022 zal blijven.

De actuele tarieven Toeristenbelasting gelden met ingang van 2020. Het tarief per persoon/per overnachting is € 2,00 voor hotels en € 1,75 voor overige accommodaties.

Toeristenbelasting	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal overnachtingen hotels	104.068	77.861	103.880	152.950	152.000
Aantal overnachtingen overige	54.909	35.711	101.168	120.133	120.000
Totaal	158.977	113.572	205.048	273.083	272.000

Er zijn voor belastingjaar 2023 nog geen cijfers beschikbaar. Het aantal overnachtingen is ingeschat op het niveau van 2022.

Het heffen van toeristenbelasting draagt bij aan de voorzieningen in onze gemeente waar toeristen gebruik van kunnen maken. De gemeente Vught faciliteert onder andere de informatievoorziening online en offline voor toeristen en recreanten, middels www.visitvught.nl en de toeristische informatiepunten. Daarnaast verbindt de gemeente Vught de ondernemers binnen de recreatieve sector in een jaarlijkse bijeenkomst. Toeristen maken ook gebruik van de bredere voorzieningen die Vught heeft, zoals de fiets- en wandelpaden, de bijbehorende bankjes, afvalbakken en informatieborden, IJzeren Man, DePetrus etc. Ondanks dat de toeristenbelasting geen doelbelasting is, worden de lasten van bovengenoemde faciliteiten indirect (deels) bekostigd door de gebruiker.

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing is een bestemmingsheffing voor het verhalen van de kosten van de afvalinzameling en –verwerking. De afvalinzameling is in 2016 aanbesteed, op grond van de resultaten van de brede afvaldiscussie. In 2017 is de huis- aan huisinzameling gewijzigd. Het uitgangspunt voor de afvalstoffenheffing is maximaal 100% kostendekkende tarieven. De kosten van de milieustraat worden gedeeltelijk gedekt door tarieven aan de poort. We hanteren de principes “de vervuiler betaalt” en “afval is grondstof”. We bieden het door de burgers gewenste serviceniveau tegen zo laag mogelijke kosten. Het tarief bestaat uit een vastrecht en een variabel deel, op basis van volume en het aantal ledigingen. In 2020 zijn de tarieven gestegen om de dienstverlening kostendekkend aan te bieden. Het stijgen van de kosten en beleidsmatige keuzes liggen hieraan ten grondslag. De verzwaring van de lastendruk is evenredig over de belastingplichtigen worden verdeeld. Voor 2024 worden de tarieven aangepast om de heffing kostendekkend te laten blijven.

Afval	x €1.000
Kosten taakveld	3.489
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	<u>574</u>
<i>Directe kosten en inkomsten</i>	2.915
Overhead	267
BTW	<u>550</u>
<i>Toe te rekenen kosten</i>	817
Totale kosten	3.732
Opbrengst heffingen	3.732
Mutatie egalisatievoorziening afval	0
Totale inkomsten	3.732
Dekkingspercentage	100%

Rioolheffing

Rioolheffing is een bestemmingsheffing om kosten voor een doelmatig werkende riolering en overige maatregelen ten aanzien van hemelwater en grondwater te verhalen. Artikel 228a Gemeentewet maakt een onderscheid tussen de waterketen (afvoer afvalwater) en het watersysteem (hemelwater en grondwater). In het programma water en riolering 2022-2026 (PWR) zijn de volgende uitgangspunten voor de rioolheffing opgenomen:

- kostendekkende tarieven (maximaal 100%);
- heffingsgrondslag drinkwaterverbruik;
- voorwaarden voor bronnering;
- principe “de vervuiler betaalt”.

Eventuele risico's en tekorten worden opgevangen door de voorziening riolering.

Riool	x €1.000
Kosten taakveld(en)	4.158
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	<u>25</u>
<i>Directe kosten en inkomsten</i>	4.134
Overhead	292
BTW	<u>241</u>
<i>Toe te rekenen kosten</i>	533
Totale kosten	4.667
Opbrengst heffingen	4.478
Mutatie egalisatievoorziening riolering	189
Totaal inkomsten	4.667
Dekkingspercentage	100%

Leges

Bij de leges wordt onderscheid gemaakt tussen de leges algemene dienstverlening, dienstverlening fysieke leefomgeving (omgevingsvergunning) en overige dienstverlening. De legesverordening is opgebouwd uit deze drie titels.

Kruissubsidiëring binnen de diverse titels van de Legesverordening wordt op beperkte schaal toegepast, o.a. bij het tarief voor bouw gerelateerde omgevingsvergunningen. Kruissubsidiëring kan worden toegepast om legesopbrengsten te maximaliseren en financiële prikkels positief dan wel negatief in te zetten. De kostendekking blijft op totaalniveau onder de 100%.

Kostendekkendheid <i>x € 1.000</i>	Titel 1, algemene dienst- verlening	Titel 2, dienst- verlening fysieke leefomgeving/ omgevings- vergunning	Titel 3, dienst- verlening onder Europese diensten-richtlijn	Totaal leges
Kosten taakveld(en)	615	764	58	1.437
Opbrengsten taakveld(en), excl. heffingen	<u>564</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>564</u>
<i>Directe kosten en opbrengsten</i>	52	764	58	874
Overhead	541	672	51	1.264
BTW	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>4</u>	<u>7</u>
<i>Toe te rekenen kosten</i>	543	674	55	1.272
Totaal kosten en opbrengsten	594	1.438	114	2.146
Opbrengst heffingen	364	1.379	20	1.763
Dekkingspercentage	61%	96%	17%	82%

Begraafplaatsen / grafrechten

De gemeente Vught exploiteert één algemene begraafplaats. Er wordt gestreefd naar een kostendekkende exploitatie van deze begraafplaats. Om te komen tot kostendekkende tarieven zijn de grafrechten de afgelopen drie jaar verhoogd. De kostendekking zoals opgenomen in de tabel is gebaseerd op een 100% kostendekkende exploitatie inclusief overhead. De geraamde opbrengsten zijn gebaseerd op 5 begravingen per jaar en 12 verlengingen.

Begraafplaatsen	x €1.000
Kosten taakveld(en) incl. (omslag) rente	21
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	<u>0</u>
<i>Directe kosten</i>	21
Overhead	0
BTW	<u>4</u>
<i>Toe te rekenen kosten</i>	4
Totale kosten	25
Opbrengst grafrechten	20
Dekkingspercentage	81%

Reclamebelasting

In 2013 is voor het centrum van Vught een reclameheffing ingevoerd. De opbrengsten van deze reclameheffing (na aftrek van perceptiekosten en oninbaar) worden afgedragen aan het centrummanagement. Het centrummanagement gebruikt deze middelen voor investeringen en activiteiten die positief bijdragen aan de leefbaarheid en aantrekkingskracht van het centrum. Met ingang van 2023 is

de naam gewijzigd in Reclamebelasting en is het tarief voor de reclamebelasting € 1,30 per € 1.000 WOZ-waarde. Om onevenredigheid in belastingheffing te beperken geldt een minimum van € 130. Er is geen maximum bedrag ingesteld.

3.4.4 De lokale lastendruk

De lokale lastendruk is gebaseerd op OZB, riool- en afvalstoffenheffing. Ten gevolge van inflatiecorrectie zullen de OZB-tarieven 2024 met 3,6% stijgen. De tarieven voor afvalstoffenheffing en rioolheffing zijn (maximaal) 100% kostendekkend en daarmee gerelateerd aan het ambitieniveau ten aanzien van kwaliteit en dienstverlening. Met ingang van 2020 wordt er geen belasting geheven per lediging van de gft-container.

In vergelijking met andere gemeenten is de lokale lastendruk in Vught bovengemiddeld. De lokale lastendruk hangt samen met het voorzieningenniveau dat een gemeente biedt. Vught heeft afgelopen jaren het (hoge) voorzieningenniveau kunnen handhaven en de lastenverzwaring kunnen beperken. Het streven is en blijft beperking van de lastenverzwaring.

Ontwikkeling lokale lastendruk (meerpersoonshuishouden)	2022	2023	2023 t.o.v. 2022
OZB			
WOZ-waarde woning	€ 417.560	€ 471.842	
Tarief	0,1020%	0,0928%	
OZB	€ 426	€ 437	2,6%
Afvalstoffenheffing			
Vastrecht	€ 188	€ 164	
Ledigingen restafval, 140 ltr*	€ 91	€ 91	
Ledigingen gft, 140 ltr*	€ -	€ -	
Heffing	€ 279	€ 255	-8,6%
Rioolheffing			
Basistarief	€ 228	€ 228	0,0%
Totaal	€ 933	€ 920	-1,4%

*Op basis van 9 ledigingen restafval en 6 ledigingen GFT

3.4.5 Kwijtscheldingsbeleid

Het kwijtscheldingsbeleid is vastgelegd in een verordening. Kwijtschelding kan worden verkregen voor OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing. Mensen met een inkomen tot 100% van de bijstandsnorm komen hiervoor in aanmerking. Voor de doelgroep 100% tot 110% is er een bijdrageregeling in het leven geroepen. Een regeling in het kader van het armoedebeleid die buiten het gemeentelijk belasting/invorderingsterrein valt. Voor de afvalstoffenheffing is het aantal ledigingen waarvoor kwijtschelding wordt verleend beperkt (de vervuiler betaalt). De kwijtschelding is niet opgenomen in de tariefstelling voor de afvalstoffenheffing respectievelijk riolering maar wordt gedekt uit de algemene middelen via het budget armoedebeleid.

Jaar	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Aantal toekenningen	171	200	200	200	200	200
Derving x € 1.000	76	98	100	103	105	105

3.5 Onderhoud kapitaalgoederen

De gemeente Vught heeft een buitengebied wat in de verre omgeving bekendheid heeft door haar landgoederen en de recreatieplas de IJzeren Man. In het bebouwd gebied zijn veel gemeentelijke en andere voorzieningen te vinden die van belang zijn voor de manier waarop bewoners en bezoekers de omgeving beleven. In die omgeving wordt gewoond, gewerkt en gerecreëerd waarbij de beleving voor een groot deel wordt bepaald door de kwaliteit van de kapitaalgoederen. Een goed beheer ervan is van groot belang.

3.5.1 Beheer en onderhoud openbare ruimte

Inleiding

In deze paragraaf wordt aangegeven op welke wijze de kapitaalgoederen in de openbare ruimte worden onderhouden. Hiervoor zijn beleids- en beheerplannen vastgesteld en voor de uitvoering zijn de benodigde financiële middelen beschikbaar gesteld. We onderscheiden de volgende beheersdisciplines:

- Wegen
- Openbare verlichting
- Civieltechnische kunstwerken
- Riolering
- Groen en bomen
- Speelvoorzieningen
- Verkeer

Per beheerdiscipline gaan we nader in op de beleidskaders en ontwikkelingen, de prestaties en kwaliteit en de financiën. Er wordt afgesloten met een meerjarenoverzicht van de projecten in de openbare ruimte.

Achterstallig onderhoud

Een belangrijk onderdeel van de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen is om te beoordelen of de gemeentelijke kapitaalgoederen voldoende onderhouden worden en achterstallig onderhoud wordt voorkomen. De notitie Materiële vaste activa van de commissie Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) maakt onderscheid tussen twee soorten achterstallig onderhoud:

- Achterstallig onderhoud waarmee onveilige situaties worden gecreëerd en waarbij sprake is van kapitaalvernietiging is onaanvaardbaar en dient zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen een redelijke termijn hersteld te worden. Op basis van artikel 44 lid 1a BBV is de gemeente verplicht hiervoor een voorziening te vormen. Het achterstallig onderhoud wordt vervolgens ten laste van deze voorziening gebracht.
- Er kan ook sprake zijn van achterstallig onderhoud zonder dat dit leidt tot kapitaalvernietiging en/of onveilige situaties. Daar is sprake van wanneer de onderhoudstoestand van een kapitaalgoed lager is dan het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau. Wanneer dit veroorzaakt wordt door onvoldoende beschikbaar gesteld budget door de raad is het noodzakelijk dat de raad een besluit neemt om óf meer budget beschikbaar te stellen óf het gewenste kwaliteitsniveau naar beneden bij te stellen zonder dat dit leidt tot kapitaalvernietiging en/of onveilige situaties.

Bij alle kapitaalgoederen is er geen sprake van achterstallig onderhoud in de eerste betekenis daarvan. Er zijn dus geen onveilige situaties en er vindt geen kapitaalvernietiging plaats. Er hoeft daarom geen voorziening te worden gevormd.

Wegen

Beleidskader

Het groot onderhoud van wegen dat plaatsvindt, dient ervoor om het bestaande wegennet in stand te houden op het kwaliteitsniveau zoals dat is aangegeven in de CROW-wegbeheersystematiek als een evenwichtig wegennet. Er wordt op een rationele manier kennis verkregen over waar, wanneer, welke

maatregelen moeten worden getroffen om volgens de vooraf gestelde norm het afgesproken kwaliteitsniveau te bereiken. De systematiek geeft daarbij aan welke maatregelen hiervoor noodzakelijk zijn.

Prestaties en kwaliteit

Aan het beheer van zand-, half verharde en verharde wegen (ca. 1.911.500 m²) ligt de beleidskeuze vast die door de gemeenteraad is gemaakt, waarbij de prioritering binnen de kwaliteitscriteria zijn vastgelegd. Daarin is de doelstelling van het beheer vastgelegd om het Vughtse wegennet te laten voldoen aan wat volgens de CROW als een evenwichtig wegennet mag worden beschouwd. Het jaarlijks onderhoud is gekoppeld aan een tweejaarlijkse globale visuele wegininspectie van het wegenbestand, welke begin 2023 heeft plaatsgevonden. Onderstaande kwaliteitscijfers zijn gebaseerd op de tweejaarlijkse globale visuele wegininspectie.

Kwaliteit asfalt- verharding	2019	2021	2023	Evenwichtig wegennet	Kwaliteit elementen- verharding	2019	2021	2023	Evenwichtig wegennet
A+	55%	53%	39%	20%	A+	54%	61%	43%	10%
A	19%	8%	17%	60%	A	22%	15%	24%	77%
B	16%	29%	27%	12%	B	18%	20%	18%	8%
C	4%	1%	1%	8%	C	1%	0%	1%	5%
D	7%	9%	16%	0%	D	6%	4%	14%	0%

Kwaliteitsniveau volgens CROW richtlijnen:

- A+: geen schade
- A: enige schade, maar de waarschuwingsgrens is nog niet overschreden
- B: waarschuwingsgrens is overschreden: binnen vijf jaar is onderhoud nodig
- C: richtlijn is overschreden: binnen twee jaar is groot onderhoud nodig
- D: richtlijn is meer dan één klasse overschreden: er is direct groot onderhoud nodig

In 2023 is er overgestapt naar een gedetailleerdere wijze van inspecteren waardoor een nog accurater beeld van de kwaliteit van de elementen- en asfaltverharding verkregen is. Dit heeft gevolgen voor de kwalificatie van de kwaliteit van de wegen.

Het beheerplan wegen periode 2024 – 2025 wordt geactualiseerd aan de hand van de uitgevoerde wegininspectie. Om de kwaliteit naar het gewenste niveau te brengen en te behouden zijn naar verwachting aanvullende financiële middelen benodigd. Hier wordt op teruggekomen bij Burap I 2024 en de Kadernota 2025.

Voor de vervanging van wegen is het investeringskrediet vanaf 2023 opgehoogd met € 500.000. In de meerjarenplanning (MOR) wordt prioriteit gegeven aan de aanpak van wegen met het laagste kwaliteitsniveau in combinatie met een hoge gebruiksintensiteit.

Een groot aandeel van de asfaltverharding met een slechte kwaliteit (niveau D) betreft erftoegangswegen en minder belangrijke landbouwwegen. Aanpak hiervan heeft een lagere prioriteit omdat deze weinig gebruikt worden en verschillende wegen afgewaardeerd mogen worden naar half verharde wegen. Dit is een proces dat de komende jaren wordt opgepakt.

Financiën

Voor het onderhoud van de wegen zijn jaargebonden budgetten beschikbaar. Voor de investeringen zijn jaarlijks investeringskredieten beschikbaar.

Wegen	× € 1.000	2024	2025	2026	2027
Onderhoud wegen		389	403	418	424
Investering wegen		1.366	1.404	1.432	1.431

Openbare verlichting

Beleidskader en ontwikkelingen

Het beheerplan openbare verlichting geeft kaders voor de openbare verlichting, binnen en buiten de bebouwde kom, die aansluiten op landelijke wetgeving. Met het beheerplan wordt aangegeven waar de openbare verlichting aan moet voldoen om zo goed mogelijk te functioneren.

Prestaties en kwaliteit

De kwaliteit van de verlichting laat zich uitdrukken in een percentage in dienst (brandt wel/brandt niet). Hierop wordt jaarlijks gemeten en gerapporteerd, de huidige score ligt hoger dan 99%. De doelstelling is deze score de komende jaren te handhaven. Invulling wordt gegeven aan het verleden van het areaal om de doelstelling te behalen om in 2030 volledig verled te zijn.

Financiën

Er is investeringskrediet beschikbaar voor de openbare verlichting en daarnaast is er ook een investeringskrediet voor het verleden van de openbare verlichting.

Openbare verlichting $\times \text{€ } 1.000$	2024	2025	2026	2027
Investering openbare verlichting	249	258	268	272
Investering verleden openbare verlichting	66	69	71	72

Civiltechnische kunstwerken

Beleidskader en ontwikkelingen

Periodiek wordt aan de hand van een visueel uitgevoerde inspectie de meerjarenonderhoudsplanung geactualiseerd. Er wordt gestuurd op een veilig gebruik met een doelmatige uitstraling.

Prestaties en kwaliteit

De kwaliteit van het areaal is beneden het basisniveau geraakt. Voor de komende jaren is een vervanging- en herstelprogramma ingepland.

Financiën

Vervanging civiltechnische kunstwerken

Voor de vervanging van civiltechnische kunstwerken zijn de volgende investeringen begroot voor de komende jaren.

Civiltechnische kunstwerken $\times \text{€ } 1.000$	2024	2025	2026	2027
Investeringen civiltechnische kunstwerken	74	40	61	62

Onderhoud civiltechnische kunstwerken

Voor het onderhoud van civiltechnische kunstwerken is een meerjarenplanung opgesteld. Op basis van de kosten van de komende 10 jaar is de gemiddelde storting in de voorziening per jaar berekend. De jaarlijkse onttrekking is afgeleid van de kosten die verwacht worden.

Civiltechnische kunstwerken $\times \text{€ } 1.000$	2024	2025	2026	2027
Beginsaldo voorziening	314	350	349	435
Storting	140	140	139	138
Onttrekking	105	140	53	125
Eindsaldo voorziening	350	349	435	448

Riolering (incl. water)

Beleidskader en ontwikkelingen

In het programma water en riolering 2022-2026 (PWR) is de zorgplicht voor afvalwater, hemelwater en grondwater van de Wet milieubeheer en de Waterwet vertaald in visie en beleid voor de Vughtse riolering en wateren. Het PWR is zo opgesteld dat dit eenvoudig geïmplementeerd kan worden in de omgevingswet.

Om invulling te geven aan de duurzaamheidsambities is de Nota Vught Klimaatadaptief 2035 opgesteld. Het PWR in combinatie met de Nota Vught Klimaatadaptief 2035 biedt meer mogelijkheden om de leefomgeving klimaatadaptief in te richten.

Prestaties en kwaliteit

- Volledige scheiding van afvalwater en hemelwater op lange termijn. We streven ernaar om de overlast door foutieve aansluitingen in de komende circa 20 jaar te minimaliseren, daarvoor hebben we een subsidieregeling. Het kost meer tijd dan eerder voorzien, omdat uit onderzoek is gebleken dat de hoeveelheid foutieve aansluitingen groter is.
- We vervangen en onderhouden rioolgemalen en riolering die in slechte staat verkeert. We vervangen 6% rioolgemalen en 2 % riolering per jaar, zodat de gemiddelde kwaliteit toeneemt. We doen de werkzaamheden zoveel mogelijk gebiedsgericht, met verbetering voor weginrichting, verlichting en groen.
- We zorgen ervoor dat bij die theoretische bui, die eenmaal per twee jaar optreedt, geen water op straat voorkomt. We voorkomen schade door hevige regenval, door bij vervanging van riolering te beoordelen of extra grote riolering nodig is.
- We meten de grondwaterstanden en analyseren de gegevens, met het oog op de plannen met de Rijksinfrastructuur en de andere (woningbouw) ontwikkelingen.

Water

- We vervangen de hemelwaterriolering zodanig dat de waterkwaliteit verbetert. We nemen extra verbindingen en berging in vijvers mee in projecten. We vervangen de beschoeiing ongeveer elke 20 tot 25 jaar en baggeren regelmatig, elke 10 tot 15 jaar.

Financiën

Vervanging riolering, pompen en gemalen, beschoeiingen en baggeren

Voor de riolering zijn jaarlijks investeringskredieten beschikbaar voor riolering, pompen en gemalen. Voor de wateren zijn voor beschoeiingen jaarlijks investeringskredieten beschikbaar en voor baggeren een exploitatiebudget. Onderdeel van het onderhoudsbudget baggeren is een storting in de voorziening baggeren, die hieronder wordt toegelicht.

Riolering en water	× € 1.000	2024	2025	2026	2027
Riolering					
Investing riolering		3.458	3.582	3.711	3.770
Investing pompen en gemalen		339	351	364	370
Water					
Investing beschoeiingen		132	136	141	143
Beheer vijvers en waterwegen		227	229	231	232

Baggeren

Baggeren maakt onderdeel uit van het beheer vijvers en waterwegen. Omdat de kosten per jaar veel kunnen verschillen in omvang is hiervoor een voorziening ingesteld. De storting in deze voorziening is berekend op basis van de gemiddelde kosten per jaar van de meerjarenplanning. Op basis van de jaarlijkse kosten die verwacht worden zijn de onttrekkingen begroot.

Baggeren $\times \text{€ } 1.000$	2024	2025	2026	2027
Beginsaldo voorziening	72	166	143	183
Storting	129	129	129	129
Onttrekking	36	152	89	216
Eindsaldo voorziening	166	143	183	97

Groen en bomen

Beleidskader en ontwikkelingen

22 juni 2023 is het gemeentelijk groenbeleid onder de naam “Groenvisie” unaniem aangenomen door de gemeenteraad. Samen met de reeds bestaande “Groene kaart”, de waardevolle bomenlijst, het beheersysteem en de vastgestelde beeldkwaliteitsnormen vormt dit een adequaat sturingsmechanisme voor het beheer en onderhoud van het openbaar groen. Door middel van dit beleid kan ingespeeld worden op thema's zoals klimaatadaptatie, duurzaamheid en biodiversiteit.

Om de ecologische kwaliteit (biodiversiteit) van het groen te versterken is de Nota biodiversiteit opgesteld.

Prestaties en kwaliteit

Gebied	Kwaliteitsniveau
Centra	A-kwaliteit
Wijken	B-kwaliteit
Buitengebied en overgang buitengebied	C-kwaliteit

Financiën

Voor investeringen in het groenareaal zijn de onderstaande kredieten beschikbaar.

Groen $\times \text{€ } 1.000$	2024	2025	2026	2027
Investering groen	514	525	537	342

Speelvoorzieningen

Beleidskader en ontwikkelingen

Eigenaren en beheerders van speelvoorzieningen zijn verplicht alle speelvoorzieningen, die openbaar toegankelijk zijn, aantoonbaar te laten voldoen aan het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (WAS). De wet verplicht daarom de eigenaar en/of de beheerder een logboek bij te houden van elk speeltoestel.

Prestaties en kwaliteit

In het beheerplan speelvoorzieningen is weergegeven welke speelvoorzieningen gedurende deze periode worden vervangen. De huidige gemiddelde kwaliteit van de speelvoorzieningen is hieronder weergegeven.

Kwaliteit speelvoorzieningen	Uitstekend	Goed	Voldoende	Onvoldoende	Slecht
			X		

Financiën

Voor de investeringen in speelvoorzieningen zijn de onderstaande kredieten beschikbaar.

Spelen $\times \text{€ } 1.000$	2024	2025	2026	2027
Investering speelvoorzieningen	61	64	66	67

Verkeer- en vervoersplan (incl. parkeren)

Beleidskader en ontwikkelingen Verkeer

Het beleidskader voor verkeer is de Mobiliteitsvisie, kernbegrippen in de visie zijn, veiligheid, duurzaamheid, leefbaarheid en bereikbaarheid. In de visie zijn de modaliteiten op elkaar afgestemd en zijn duidelijke keuzes betreffende de verschillende modaliteiten in relatie tot gebieden/trajecten binnen de gemeentegrenzen gemaakt. Er is hierin een duidelijke voorkeur voor de modaliteiten lopen en fietsen.

Prestaties en kwaliteit

In de mobiliteitsvisie is bepaald dat de gemeente aansluit bij het landelijke beleid, het strategisch plan verkeersveiligheid 2030 (SPV) en de daarin gestelde doelstelling. Een van de pijlers is dat het verkeerveiligheidsbeleid meer risico gestuurd wordt. Doel: risico's in het verkeer structureel terugdringen.

Beleidskader en ontwikkelingen Parkeren

In 2013 is de Nota Parkeerbeleid 2013-2022 vastgesteld. Goed parkeerbeleid is van essentieel belang voor onder andere het functioneren van het centrum, de kwaliteit van de woonomgeving, het economisch functioneren van werkgebieden en het stimuleren van het gebruik van fiets en openbaar vervoer. Het parkeerbeleid draagt bij aan het versterken van de stedelijke vitaliteit en zorgt voor een optimale benutting van de infrastructuur. In de nota zijn onder andere de parkeernormen opgenomen. In 2024 wordt de nieuwe nota parkeerbeleid aan de raad ter besluitvorming voorgelegd.

Prestaties en kwaliteit

De Nota Parkeerbeleid stelt dat minimaal 95% van de parkeerders in de parkeerschijfzone op een juiste wijze parkeert (korter dan de maximum toegestane parkeerduur) bij een maximale handhavinginzet van gemiddeld 2 uur per parkeerplaats per jaar.

Verder geldt bij besluitvorming als toetsingskader dat uitbreiding van de maximaal toegestane parkeerschijfduur wordt overwogen als 10% langer parkeert dan 70 min (op basis van de huidige situatie).

Financiën

Voor investeringen in verkeer en parkeren zijn de onderstaande kredieten beschikbaar.

Verkeer en parkeren	x € 1.000	2024	2025	2026	2027
Investering verkeer (incl. parkeren)		21	21	22	23

Meerjarenoverzicht projecten in de openbare ruimte

In onderstaande tabel zijn alle projecten in de openbare ruimte voor de komende jaren opgenomen. Hierbij is aangegeven in welke jaren de (resterende) werkzaamheden gepland staan en wat het totale krediet is van het project. Belangrijk uitgangspunt in de planning is dat alle werkzaamheden aan ons onderliggende wegennet zijn uitgevoerd vóór de start van de Rijksinfra projecten. Vanzelfsprekend hebben deze projecten de hoogste prioriteit. De uitgaven op de projecten worden bekostigd vanuit de investeringskredieten MOR voor wegen, riolering, verlichting, groen etc. Onder de tabel wordt een toelichting gegeven op de projecten.

Project	x € 1.000	2024	2025	2026	2027	Totaal krediet
Herinrichting Emmasingel e.o.						4.673
WRM CPO/B v Hövellplein						1.127
Herinrichting Martinilaan						1.095
Herinrichting Kampdijklaan						1.846
Herinrichting Loonsebaan Postweg-Kampdijklaan						1.695
Herinrichting Vondelstraat-Sniedersstraat						1.188
Meerj. contr. wegmakingen						125
Fietspad Drongelens pad						2.000
Herinrichting Kolonel Thomsonlaan e.o.						1.230
Herinrichting Wildpad						504
Herinrichting Helvoirtsestraat						1.604
RI: Rijksinfra - PHS – Realisatie						1.436
Herinrichten Dr. Hillenlaan						449
Herinrichting Esscheweg *						0
Herinrichting Laagstraat*						0
Langzaam verkeersbrug St Lambertusbrug zz						17
Langzaam verkeersbrug St Lambertusbrug nz						23
Langzaam verkeersbrug Pieter Vreedesingel						68
Langzaam verkeersbrug Oude Loonsebaan						25
Langzaam verkeersbrug Driesendam						62
Langzaam verkeersbrug Pepereind						61
Langzaam verkeersbrug Klein Brabant						17
Langzaam verkeersbrug Reeburgpark/Vlasborch						32
Langzaam verkeersbrug Fort Isabella						892

* Deze locaties maken onderdeel uit van de mobiliteitsvisie en worden in het verlengde van de aangenomen motie hierover in versneld opgepakt. Bij het opmaken van de begroting is dit in onderzoek waardoor de benodigde investeringskredieten nog niet bekend zijn.

Toelichting op de projecten

Emmasingel en omgeving

Een reconstructieproject met een beperkte relatie met Rijksinfra. Het project is in 2022 opgestart en is vanwege de omvang meerjarig ingepland.

Baron van Hövellplein en Dr. Hillenlaan

Werkzaamheden aan de openbare ruimte volgen bouwactiviteiten.

Martinilaan

Het project Martinilaan kent een koppeling met de ombouw van de N65. De Martinilaan wordt mogelijk deels ingericht als fietsstraat. Het traject loopt van de N65 tot aan de ovonde. De ombouw van de Martinilaan staat gepland om aansluitend op de realisatie van de N65 uit te voeren. Exacte planning is daarom nog niet helder.

Kampdijklaan

Het project Kampdijklaan is een project in de invloedssfeer van de werkzaamheden PHS. Structuurbepalend groen vergt hier een slimme oplossing. De Kampdijklaan wordt ingericht als fietsstraat. Qua planning is dit project redelijk autonoom, uitvoering gestart in 2023 en loopt door tot in 2024. Sluit wel aan op conditioneringswerkzaamheden ten behoeve van PHS aan zowel de Willem III-laan als de verlengde Kampdijklaan. Wortelopdruk en rioolstoringen geven dit project een hoge prioriteit.

Loonsebaan

Project Loonsebaan betreft het traject rotonde Postweg-Loyolalaan tot aan de Kampdijklaan. Ook de Loonsebaan wordt ingericht als fietsstraat. Dit project ligt onder de invloedssfeer van PHS, is daarnaast redelijk autonoom, is ingepland om in 2024 uit te voeren.

Vondelstraat-Sniedersstraat

Het betreft een herinrichtingsproject. Er is geen relatie met Rijksinfra, dit project is autonoom in te plannen.

Fietspad Drongelens pad

De fietspaden op de dijk langs het Drongelens kanaal vergen groot onderhoud. Gezien de lengte van het traject vergt dit een grote investering.

Herinrichting Kolonel Thomsonlaan e.o.

De riolering in de Kolonel Thomsonlaan e.o. is aan vervanging toe. Dit project wordt integraal aangepakt, heeft geen relatie met Rijksinfra en is autonoom in te plannen. In het kader van duurzaamheid in de vorm van hergebruik van materialen die vrijkomen bij het project Kampdijklaan een koppeling gemaakt met het project Kampdijklaan. Dit geeft tevens een koppeling in planning. Dit project wordt in 2024 afgerond.

Herinrichting Wildpad

De staat van de verharding van het Wildpad, maar ook de riolering en de algehele inrichting vragen om een herinrichting. Dit project wordt integraal aangepakt, heeft geen relatie met Rijksinfra en is autonoom in te plannen.

Herinrichting Helvoirtsestraat

Dit project sluit aan op de in 2021 gerealiseerde herinrichting van de Torenstraat. Vanwege de ontsluiting van de woonkern Helvoirt, wordt nadrukkelijk afgestemd met noodzakelijke werkzaamheden aan de brug de Runsvoort. Aangezien de omleidingsroute over de Runsvoort gaat, moeten deze eerst uitgevoerd zijn voordat de werkzaamheden aan de Helvoirtsestraat kunnen plaatsvinden.

RI: Rijksinfra - PHS – Realisatie

Voorafgaand aan de werkzaamheden van PHS worden diverse 'conditioneringswerkzaamheden' uitgevoerd. Het merendeel van de kosten wordt gedragen door ProRail. We voeren echter ook direct Vughtse werkzaamheden uit om de eigen kwaliteiten te verbeteren en hiermee overlast te beperken. De in 2023 gestarte conditioneringswerkzaamheden worden in 2024 voortgezet.

Herinrichting Esscheweg

De inrichting van de Esscheweg over het traject rotonde Hertoglaan tot aan de Schotsbergendreef vergt verkeerkundige verbetering, in het bijzonder de fietsverbinding. De ondergrondse aanwezigheid van een hoofdtransport gasleiding en waterleiding vergen gedegen inpassingsonderzoek, waarna een herinrichting kan plaatsvinden. Het moment van realisatie vereist afstemming met de planning van Rijksinfra.

Herinrichting Laagstraat

Vanuit verkeerskundige perspectief is aanpassing van de Laagstraat over het traject Vlasmeersestraat – Tunnelbak PHS wenselijk. Gescheiden rijbanen voor fietsers en een goede verbinding voor voetgangers zijn hier gewenst. De aanwezigheid van bomen, maar ook de aangrenzende ontwikkelingsprojecten als Leyhoeve en Voorburg vergen gedegen inpassingsonderzoek, waarna een herinrichting kan plaatsvinden. Het moment van realisatie vereist afstemming met de planning van Rijksinfra.

Diverse vervangingen van langzaam verkeersbruggen

De vervanging van diverse langzaam verkeersbruggen (bruggen voor voetgangers en fietsers) staat gepland voor de komende jaren.

Langzaam verkeersbrug Fort Isabella

In samenwerking met de provincie, gemeente Den Bosch, de Isabella Groep en het waterschap wordt gewerkt aan de realisatie van een recreatieve fiets- en voetgangersbrug.

3.5.2 Onderhoud gebouwen

Het onderhoud aan de gebouwen wordt uitgevoerd conform meerjarenonderhoudsplannen. Onderhoud coördineren we centraal. We kiezen ervoor om het conditieniveaus van alle gebouwen op een eenduidige manier te bepalen. De gehanteerde conditieniveaus zijn:

Conditieniveau	Omschrijving	Toelichting
1	Uitstekend	Incidenteel geringe gebreken
2	Goed	Incidenteel beginnende veroudering, plaatselijk zichtbare veroudering
3	Redelijk	Functievervulling van bouw- en installatiedelen niet in gevaar
4	Matig	Functievervulling van bouw- en installatiedelen in gevaar
5	Slecht	Veroudering is onomkeerbaar
6	Zeer slecht	Technisch rijp voor sloop

Deze conditieniveaus gebruiken we voor alle gebouwen:

- primair, speciaal en voortgezet onderwijs (*voor zover de verantwoordelijkheid strekt*);
- gemeentelijke gebouwen;
- sociaal-culturele gebouwen en sportaccommodaties.

Primair, speciaal en voortgezet onderwijs

Voor het basisonderwijs en speciaal onderwijs geldt dat gemeenten geen verantwoordelijkheid hebben voor het planmatig en groot onderhoud.

Uitzondering op deze situatie vormt gebouw het Kwartier waar basisschool Het Molenven en de Koningslinde zijn gehuisvest en de Dr. Landmanschool. Het Kwartier, omdat dit twee scholen betreft van twee verschillende schoolbesturen en het gebouw nog meer functies huisvest. Afsproken is dat de gemeente eigenaar is en blijft van dit gebouw. De gemeente is ook eigenaar van het HelvoirThuis, waarin de Dr. Landmanschool is gevestigd. Dit betreft ook een pand met meerdere functies. Het HelvoirThuis (inclusief school) wordt verderop in deze paragraaf verantwoord.

Gemiddelde conditie van de primair, speciaal en voortgezet onderwijs							
Accommodatie	Gewenste conditie	Huidige conditie					
		1	2	3	4	5	6
Het Kwartier	2		X				
HelvoirThuis (Dr. Landmanschool)	2	X					

Financiën

Clustervoorziening Vught-Noord	x €1.000	2024	2025	2026	2027
Beginsaldo voorziening		249	91	94	82
Stortingen		9	9	9	9
Onttrekkingen		167	7	21	0
Eindsaldo voorziening		91	94	82	91

Gemeentelijke gebouwen

Gemiddelde conditie van de gemeentelijke gebouwen							
Accommodatie	Gewenste conditie	Huidige conditie					
		1	2	3	4	5	6
Gemeentekantoor (Secr. van Rooijstraat)	2		X				
Raadhuis (Leeuwensteinplein)	2		X				
Koetshuis (fietsenstalling raadhuis)	2		X				
BOR/Brandweer (Kettingweg)	2		X				
Milieustraat + Kringloop	2			X			
Lambertustoren	2			X			
Oude toren Helvoirt	2			X			

De gemeentelijke gebouwen verkeren momenteel in een redelijke tot goede conditie. Voor de gemeentelijke gebouwen zijn de meerjarenonderhoudsplannen geactualiseerd. Op basis van deze plannen zijn de onttrekkingen en jaarlijkse dotaties geactualiseerd.

Financiën

Gemeentelijke gebouwen	x	2024	2025	2026	2027
€1.000					
Beginsaldo voorziening		1.357	1.545	1.169	783
Stortingen		350	343	343	343
Onttrekkingen		161	719	729	12
Eindsaldo voorziening		1.545	1.169	783	1.114

Rijksmonumenten	x	2024	2025	2026	2027
€1.000					
Beginsaldo voorziening		89	57	46	47
Stortingen		1	1	1	1
Onttrekkingen		34	12	0	22
Eindsaldo voorziening		57	46	47	25

Sociaal-culturele gebouwen en sportaccommodaties

Vanuit het accommodatiebeleid in Vught stoten we sommige gebouwen af en sommige hebben niet langer een sociaal-culturele functie. Voor andere gebouwen wijzigt hun functie en/of het gebruik.

Bij de gemeentelijke accommodaties maken we onderscheid in:

- binnensportaccommodaties;
- buitensportaccommodaties;
- sociaal-culturele gebouwen (inclusief activiteiten voor jongeren);
- overige accommodaties.

Binnensportaccommodaties

De binnensportaccommodaties hebben allemaal een relatie met het geven van bewegingsonderwijs voor het primair en/of voortgezet onderwijs. Bij de nieuw- of verbouw van scholen wordt gekeken naar het handhaven en/of vernieuwen van gymzalen.

Gemiddelde conditie van de sociaal-culturele gebouwen en sportaccommodaties							
Accommodatie	Gewenste conditie	Huidige conditie					
		1	2	3	4	5	6
Binnensportaccommodaties							
Gymzaal De Springplank	2	X					
Sporthal Elzenburg	2	X					
Sporthal Martinihal	2		X				
Gymzaal Vught Noord	2		X				
Gymzaal Hertog van Brabant	2		X				
Gymzaal Cromvoirt	3			X			
Sporthal HelvoirThuis	2	X					

Financiën

Binnensportaccommodaties x €1.000	2024	2025	2026	2027
Beginsaldo voorziening	315	223	268	209
Stortingen	56	56	56	56
Onttrekkingen	148	10	114	18
Eindsaldo voorziening	223	268	209	247

Buitensportaccommodaties (incl. volkstuinen)

De buitensportaccommodaties (inclusief de volkstuinen) behouden hun functie.

De nieuwbouw accommodatie voor voetbalvereniging Zwaluw VFC is in 2023 in gebruik genomen. Het groot onderhoud is ondergebracht bij de voetbalvereniging Zwaluw VFC. De gemeente doteert hieraan een jaarlijkse bijdrage voor groot onderhoud op basis van het opgestelde meerjarenonderhoudsplan.

Gemiddelde conditie van de buitensportaccommodaties (incl. volkstuinen)							
Accommodatie	Gewenste conditie	Huidige conditie					
		1	2	3	4	5	6
Buitensportaccommodaties							
Prins Hendrik; sportvelden	3			X			
Kleedruimte Real Lunet	2			X			
Volkstuinencomplex Piacenza – Gement	3				X		

Door de nieuwbouw van Zwaluw VFC en het onderbrengen van het groot onderhoud bij de vereniging, heeft het groot onderhoud enkel nog betrekking op voetbalvereniging Real Lunet.

Financiën

Buitensportaccommodaties x €1.000	2024	2025	2026	2027
Beginsaldo voorziening	257	191	191	183
Stortingen	0	0	0	0
Onttrekkingen	67	0	7	0
Eindsaldo voorziening	191	191	183	183

Sociaal-culturele gebouwen

Gemiddelde conditie van de sociaal-culturele gebouwen							
Accommodatie	Gewenste conditie	Huidige conditie					
		1	2	3	4	5	6
Sociaal-culturele gebouwen							
Theresialaan	3			X			
JJC Elzenburg	2		X				
SCC Lunetten	2		X				
HelvoirThuis	2	X					
D'n Inbreng	2		X				

Het groot onderhoud van sociale-culturele accommodatie D'n Inbreng is overgekomen naar de gemeente en hiervoor is een meerjarenonderhoudsplan opgesteld.

Financiën

Sociaal-culturele gebouwen	x €1.000	2024	2025	2026	2027
Beginsaldo voorziening		382	349	357	327
Stortingen		32	32	32	32
Onttrekkingen		65	25	62	67
Eindsaldo voorziening		349	357	327	269

Overige gebouwen

Voor de accommodaties die worden afgestoten en waar sprake is van leegstandsbeheer wordt alleen noodzakelijke onderhoud uitgevoerd om het gebouw veilig en heel te houden. Voor de locaties die in stand blijven, wordt het onderhoud op verantwoorde wijze aan de hand van meerjarenonderhoudsplannen uitgevoerd.

Het gebouw Mariaplein wordt verhuurd ten behoeve van kinderopvang.

Gemiddelde conditie van de overige gebouwen							
Accommodatie	Gewenste conditie	Huidige conditie					
		1	2	3	4	5	6
Overige accommodaties							
Buurtbus Cromvoirt (St. Lambertusstraat 56)	3			X			
Voormalige gymzaal Molenven	3			X			
Fusilladeplaats	2		X				
Woonwagenlocatie Olmenlaan	2				X		
Mariaplein	3			X			

Financiën

Overige gebouwen	x	2024	2025	2026	2027
€1.000					
Beginsaldo voorziening		0	6	12	18
Stortingen		6	6	6	6
Onttrekkingen		0	0	0	0
Eindsaldo voorziening		6	12	18	24

3.6 Bedrijfsvoering

3.6.1 Planning & Control

Samen met het normen- en toetsingskader van de raad, waarmee de rechtmatige uitvoering van ons beleid wordt geborgd, is de programmabegroting de basis voor de Planning & control cyclus.

Vanuit het coalitieakkoord, Een nieuwe start, is het college uitvoeringsprogramma opgesteld. Dit uitvoeringsprogramma is gebaseerd op de grote thema's uit het coalitieakkoord. De onderwerpen uit het addendum op dit coalitieakkoord zijn in deze programmabegroting verwerkt.

De presentatie is in lijn met de structuur van de P&C cyclus: Wat willen we bereiken?, Wat gaan we ervoor doen? en Wanneer? Dit is een solide basis voor de P&C cycli. De activiteiten die we in 2024 doorzetten en/of oppakken zijn opgenomen in deze Programmabegroting. Hierbij is ook rekening gehouden met de aangenomen moties bij de behandeling van de Kadernota 2024-2027.

In de programmabegroting zijn daarmee de activiteiten vastgelegd waarmee het college het komende jaar, in opdracht van de raad, aan de slag gaat. De uitvoering van beleid en bedrijfsvoering is gedelegeerd aan het managementteam van de gemeente Vught.

Door middel van de bestuursrapportages en de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over de voortgang van de geformuleerde doelstellingen en de hiervan afgeleide actiepunten.

Voor de indicatoren is afgesproken deze onderwerp van besluitvorming te laten zijn bij nieuwe beleidsnota's.

Om de volledigheid en betrouwbaarheid van de rapportages te bewaken is in samenspraak met de accountant een set van interne controlemaatregelen geïmplementeerd. Een nadere toelichting over deze interne beheersmaatregelen is gegeven in de paragraaf interne controle.

3.6.2 Informatisering & Automatisering

Verbetering kwaliteit interne dienstverlening en implementatie digitale werkplek

In 2024 wordt de digitale werkplek geïmplementeerd. Alle medewerkers (ook inhuur en stagiaires) krijgen een moderne, hybride en digitaal veilige werkplek. Hierdoor wordt storingsgevoeligheid in het ICT-landschap verlaagt, veiligheid verhoogd en gebruiksgemak vergroot. De implementatie is een eerste belangrijke stap naar het volledig werken in de Cloud en het aangehaakt blijven bij autonome ontwikkelingen.

Om enerzijds de implementatie en doorontwikkeling van de digitale werkplek goed te ondersteunen, maar anderzijds een groeiende behoefte in digitale mogelijkheden en digitale dienstverlening op te vangen, wordt de kwaliteit van interne dienstverlening vergroot. Uitwerkingen hiervan zijn introductie van een producten- en dienstencatalogus, professionalisering van de Servicedesk en het werken met een integrale I-agenda.

3.6.3 Personeel & Organisatie

Organisatie en implementatie visie 'Vught bouwt verder'

De visie Vught bouwt verder geeft richting en inspiratie aan de interne organisatie. Het geeft een beeld van de toekomst, wie we willen en moeten zijn en hoe we daar willen komen.

In 2023 is de visie aan de organisatie gepresenteerd. Hierin wordt aangegeven op basis van welke uitgangspunten en doelstellingen de organisatie verder wordt ontwikkeld. De komende periode wordt

deze visie vertaald in een concreet plan van aanpak met uitvoeringsprogramma. De uitvoering hiervan, en de vertaling in het dagelijkse werken, denken en handelen, zal grotendeels in 2024 plaatsvinden.

Daarnaast ontwikkelt de organisatie zich zowel kwalitatief als kwantitatief permanent verder. Deze ontwikkeling wordt altijd langs de lat gelegd van de gewenste dienstverlening zoals aangegeven door het lokale, provinciale en landelijke bestuur en de samenleving. Mochten voor de gewenste ontwikkeling of onverwachte situaties, wijzigingen nodig zijn in processen, de structuur en/of werkwijze van de organisatie zullen deze, na zorgvuldige beoordeling, worden doorgevoerd.

Omgevingswet

De invoeringsdatum van de omgevingswet is telkens uitgesteld. Deze is nu vastgesteld op 1 januari 2024 en ook nu is (landelijk) nog zeker niet alles uitgekristalliseerd.

De wet betekent een heel andere manier van denken over en werken in het ruimtelijk domein. We zijn dan ook al geruime tijd bezig met de voorbereidingen voor de implementatie van de wet. Het jaar 2023 heeft in het teken gestaan van het werken met de nieuwe wet, van de nodige structuurwijzigingen en de nieuwe processen (ander dan het werken met zogenaamde serviceformules). De nodige scholing/training is gevolgd. Maar de ervaring leert dat de praktijk weerbarstiger is dan de theorie doet voorkomen en dus zal er nauwkeurig gemonitord, geëvalueerd en waar nodig bijgestuurd worden in 2024. Daarnaast wordt er ruimte gemaakt voor opleiding, training en coaching 'on the job' voor onze medewerkers (zowel intern verzorgd -de Academy- of extern).

Dienstverlening

Onze in- en externe dienstverlening dient toekomstbestendig te zijn. De overheid streeft er naar om steeds meer diensten en informatie digitaal aan te bieden. Deze dienstverlening moet wel klantgericht blijven: kwalitatief goed, persoonlijk waar nodig en ook efficiënt. Hiervoor moeten we goed voorbereid zijn op vele terreinen; software, hardware, competenties, functies, opleiding/training en monitoring van onze dienstverlening. Omdat er het een en ander staat te gebeuren op dit gebied, noem het de permanente doorontwikkeling wordt ruim aandacht geschonken aan opleiding, training en coaching.

Digitale werkplek en digitalisering

Er gaat in 2024 veel gebeuren in onze organisatie op het terrein van de digitale werkplek en het digitaal 'toekomstproof' werken. Daarom wordt onderzocht welke effecten deze digitalisering van het werk heeft en wat ze betekenen voor de vereiste competenties, functies, werkprocessen etc. Beleid wordt gemaakt daar waar sprake is van een leemte. Dit project heeft grote raakvlakken met onze (digitale) dienstverlening.

Arbeidsmarkt

De arbeidsmarkt wordt onder andere door de vergrijzing en de groei van de ZZP markt steeds knapper. Daarbij heeft de overheid niet de beste papieren. Vooralsnog heeft Vught een redelijk goede arbeidsmarktpositie, maar het is uitermate belangrijk om ons als werkgever goed te presenteren en medewerkers ook te binden en te boeien. Onderzocht wordt op welke wijze we onze HR-instrumenten het beste hierop kunnen afstemmen zoals werving en selectie, personeelsadvertenties, arbeidsvoorwaarden, ontwikkelmogelijkheden etc. Daarnaast dienen we na te denken over kennisbehoud en een extra goede begeleiding van nieuwe, vaak jonge, onervaren medewerkers zeker gezien de stevige opgaves die er liggen.

Duurzame inzetbaarheid - vitaliteit

De medewerkers zo lang en optimaal mogelijk mentaal en fysiek inzetbaar houden is een zeer belangrijk onderwerp. Begin 2023 is een hiervoor een vitaliteitsweek gehouden met uiteenlopende activiteiten op het vlak van het fysieke en mentale welbevinden. Hiervan hebben de medewerkers volop gebruik gemaakt.

Vitaliteit leeft en het is zaak het ook levend te houden, want zowel de werkgever als de werknemer is hierbij gebaat. Daarom worden ('verlengd wegens succes') in het nieuwe jaar vergelijkbare activiteiten georganiseerd.

Personeelsscan

De personeelsscan wordt nu gehouden onder het personeel met als doel te weten te komen hoe de staat is waarin onze organisatie verkeert op een aantal vooraf gedefinieerde onderwerpen. De informatie die dit oplevert wordt gebruikt voor de doorontwikkeling van het personeel, de strategische personeelsplanning, het arbeidsmarktbeleid en activiteiten rondom duurzame inzetbaarheid.

Nieuwsblad

Ons ziekteverzuimcijfer over 2021 bedroeg het 3,77% en over 2022 4,94%. Het landelijke cijfer voor vergelijkbare gemeenten bedroeg over 2022 6,5% (2021 nog 5,8%).

De cijfers zijn lastig te duiden vanwege de corona-periode. Het streefcijfer van 4,5% lijkt nog steeds realistisch en wordt gehandhaafd. Het geldende verzuimbeleid voldoet en wordt voortgezet.

Personeelsbudget

Personeelsbudget	2024	2025	2026	2027
Programmabegroting 2023 regulier personeel	20.594	21.235	21.796	21.747
<i>Opgenomen Kadernota 2024</i>				
Procesregisseur Zorg- en Veiligheid	90	93	95	98
Vergunningverlener	90	93	95	0
Ondersteuning invoer Omgevingswet	90	93	95	98
Stedebouwkundige	67	69	71	73
Medewerker verkeer	82	85	87	90
Medewerker HR	74	76	79	81
Medewerker sport	50	50	0	0
Cao indexering en IPAP	2.005	2.003	1.962	2.593
<i>Overige mutaties</i>				
Omzetten boa's van inhuur naar loonkosten	436	449	463	476
Bedrijfscontactfunctionaris	45	45	45	45
Projectleider buitengebied	106	0	0	0
<i>Programmabegroting 2024</i>				
Programmamanager opvang en migratie	106	110	113	0
Programmacoördinator opvang en migratie	85	87	90	0
Programmamedewerker opvang en migratie	76	79	81	0
Locatiecoördinator opvang en migratie	152	157	162	0
Sociaal beheerder opvang en migratie	121	124	128	0
Overige verschillen	-37	-164	-77	52
Totaal regulier personeel	24.232.804	24.682.372	25.285.151	25.354.142
Totaal tijdelijk personeel	1.808.195	1.613.708	1.220.761	629.712
Totaal personeelskosten	26.042	26.297	26.507	25.985

Bestuur				
Raads- en commissieleden	437	440	452	453
Burgemeester en wethouders	596	600	618	617
Totaal bestuur	1.034	1.040	1.070	1.070

Toelichting personeelsbudget

Opgenomen Kadernota 2024

In de Kadernota 2024 zijn een aantal functies genoemd die aan de formatie worden toegevoegd.

Overige mutaties

Omzetten boa's van inhuur naar loonkosten

In de begroting 2023 waren de kosten voor de boa's als inhuurkosten begroot. Deze zijn in 2024 omgezet naar loonkosten. De raad is hierover geïnformeerd bij Burap I 2023.

Bedrijfscontactfunctionaris

In december 2022 heeft de raad besloten budget beschikbaar te stellen voor structurele formatie van een bedrijfscontactfunctionaris.

Projectleider buitengebied

In het coalitieakkoord is opgenomen dat we een gezond en leefbaar buitengebied willen bereiken. Hiervoor zijn activiteiten benoemd in de programmabegroting 2023. Om hier invulling aan te geven is budget opgenomen voor een tijdelijke projectleider buitengebied (2023 en 2024). De dekking hiervoor komt van de subsidie die we ontvangen voor Puzzelen met Ruimte.

Programmabegroting 2024

Projectteam Opvang en Migratie

Ter ondersteuning van de werkzaamheden voor opvang en migratie is voor de periode tot en met 2026 een team ingericht met in totaal 6 fte. De kosten hiervan komen volledig ten laste van de Rijksbijdrage die de gemeente ontvangt.

Overige verschillen

Voor de jaren 2024 tot en met 2026 betreft het voordelen als gevolg van tijdelijke werknemers in eigen dienst. Het verschil in 2027 ontstaat omdat dit in de huidige begroting een nieuwe jaarschijf is, waar nog een aantal correcties op gemaakt moesten worden.

Wachtgeldvoorziening

Voor niet jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen dient een voorziening te worden aanhouden. De onttrekkingen kunnen onderhevig zijn aan onvoorziene wijzigingen. De verplichtingen kunnen sterk fluctueren als gevolg van werkaanvaarding en/of nieuwe uitkeringsverplichtingen ten gevolge van beëindiging van dienstverbanden. In de primitieve begroting is een storting opgenomen van € 100.000 voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van de ambtenaren. Eventuele gevolgen van de komst van de WNRA en WAB zijn pas later inzichtelijk. Als een aanpassing van de storting nodig is loopt dit altijd via de reguliere P&C producten.

3.6.4 Onderzoeken rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid

In de vastgestelde financiële verordening (artikel 212 van de Gemeentewet) zijn de uitgangspunten voor het financiële beleid, het financiële beheer en de inrichting van de financiële organisatie bepaald. Deze verordening waarborgt dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan.

Vanaf 1 januari 2023 moet het dagelijks bestuur een verantwoording opnemen in de jaarrekening over de rechtmatigheid van de relevante financiële beheershandelingen. De accountant zal toetsen of de jaarrekening (inclusief de rechtmatigheidsverantwoording) getrouw is. Een belangrijke ontwikkeling waar we ons al enige tijd op voorbereiden.

Gedurende het jaar vindt continu onderzoek plaats naar de rechtmatigheid. De adviseur Risicomanagement, interne controle medewerkers en de accountant toetsen de juiste toepassing van de werkprocessen. Een juiste inrichting van de administratieve organisatie rondom de werkprocessen geeft een goede waarborg voor rechtmatig handelen. Het gehele proces en planning rondom dit onderwerp is vastgelegd in het beleid risicomanagement en het interne controle werkplan.

Op grond van artikel 213a Gemeentewet moet ons college periodiek onderzoek doen naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door ons gevoerde bestuur. Onder 'het door ons gevoerde bestuur' wordt zowel verstaan aspecten van interne bedrijfsvoering als extern gericht beleid. Het betreft onderzoek voor het dagelijkse bestuur; dit in tegenstelling tot de rekenkamer(functie) die onderzoek verricht in opdracht van het algemeen bestuur (uw raad).

3.6.5 Interne controle

Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf boekjaar 2023 is de nieuwe rechtmatigheidsverantwoording van kracht. Zodoende dient het college vanaf 2023 een rechtmatigheidsverklaring af te geven. De accountant zal dan geen oordeel meer geven over de rechtmatigheid in zijn controleverklaring. De rechtmatigheidsverantwoording van het college wordt dan onderdeel van de getrouwheidsverklaring van de accountant.

Bij de rechtmatigheidsverantwoording gaat het om de financiële rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties van alle transacties. Er is een plan van aanpak opgesteld om dit proces zo goed mogelijk te laten verlopen. In 2022 zijn alle voorbereidingen hierop in gang gezet, welke in 2023 zijn afgerond.

Het college zal in afstemming met de raad bepalen welk niveau van verantwoording zij willen invoeren. De voorkeur is om voor 2023 te kiezen voor de variant “wettelijk minimum” (financiële rechtmatigheid), met de huidige verantwoordingsgrenzen en hierover afstemming te zoeken met (een vertegenwoordiging van) de gemeenteraad.

Interne controle

Het proces rondom de interne controle vindt gedurende het hele jaar plaats, waardoor kort cyclisch kan worden bijgestuurd. Deze activiteiten worden conform het werkplan interne controle uitgevoerd. Tussentijds vinden er afstemmingen met de accountant plaats om er voor te zorgen dat de accountant kan steunen op onze interne controles.

3.6.6 Fraude en onregelmatigheden

Het college van gemeente Vught is zich bewust van het inherente risico van fraude dat zij, zowel intern als extern, loopt bij het uitvoeren van al haar activiteiten.

Het college heeft in 2022 een frauderisicoanalyse opgesteld waaruit naar voren kwam dat op enkele onderdelen in de bedrijfsvoering sprake is van een hoger dan normaal risico op non-compliance. Deze risico's hebben in 2022 extra aandacht gekregen, waarbij aanvullende interne beheersingsmaatregelen zijn ingevoerd en periodiek (en onverwacht) additionele reviews plaatsvinden.

Externe partijen moeten er op kunnen vertrouwen dat gemeente Vught en haar medewerkers op een betrouwbare, eerlijke en zorgvuldige manier zaken doen. Daarom heeft gemeente Vught een gedragscode opgesteld die aan iedere medewerker bij indiensttreding wordt overlegd en onderdeel is van het personeelshandboek. Het belang van de gedragscode en de naleving wordt periodiek benadrukt en is onderwerp van gesprek tussen leidinggevende en medewerker. Er is een in- en extern vertrouwenspersoon aangewezen waarbij eventuele misstanden vertrouwelijk kunnen worden gemeld. De gedragscode is online beschikbaar en wordt (daarmee) ook gedeeld met onze externe relaties.

Onze (financiële) processen kenmerken zich door de aanwezigheid van functiescheiding. Hiermee voorkomen we dat slechts één persoon ongecontroleerd transacties of verplichtingen kan aangaan, autoriseren, verwerken en afwikkelen en toegang heeft tot activa.

Ondanks alle beheersingsmaatregelen resteert het risico dat management of directie maatregelen doorbreekt en het risico van samenspanning tussen medewerkers. Transparante besluitvorming, de governance structuur, een open cultuur waarbij we elkaar durven aan te spreken, de aanwezigheid van een vertrouwenspersoon om niet-integer handelen (anoniem) te melden, periodieke interne en externe audits op de naleving van beheersingsmaatregelen moeten er toe bijdragen dat override of controls wordt gesignaleerd.

Gezien de aard van de activiteiten van gemeente Vught en de landen waarmee zaken wordt gedaan, onderkennen we ook een extern risico op non-compliance. De in 2022 uitgevoerde risicoanalyse heeft ons goed inzicht gegeven in deze risico's en het belang van het aanscherpen van een aantal procedures. Dit is dan ook een structureel onderdeel van ons risicomanagementproces.

De afgelopen jaren zijn er regelmatig berichten in de media over cyberaanvallen, gevallen van ransomware en datalekken. Gezien de activiteiten van gemeente Vught heeft informatiebeveiliging vanuit de perspectieven continuïteit, fraude en privacy en daarmee samenhangende reputatie een hoge prioriteit.

Tijdens de dagelijkse bedrijfsvoering vinden controles plaats om vast te stellen of gewerkt wordt volgens de daarover gemaakte afspraken, waaronder de diverse protocollen voor informatiebeveiliging. Daarnaast beoordelen de security en privacy officer de kwaliteit en naleving van de getroffen beheersingsmaatregelen. Periodiek wordt de beheersing van informatiebeveiliging getoetst, via in- en externe audits. Eventuele verbeterpunten vormen de input voor verdere aanscherping en/of naleving van het informatiebeveiligingsproces.

Conclusie

Het college is van mening dat, met alle analyses en getroffen beheersingsmaatregelen, de risico's met betrekking tot een beheerste en integere bedrijfsvoering inzichtelijk zijn en op een adequate wijze de aandacht krijgen.

3.7 Openbaarheidsparagraaf

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 deels in werking getreden. In de Woo is aandacht voor de passieve openbaarheid (de Woo verzoeken), de actieve openbaarheid en het onderdeel informatiehuishouding op orde. De verplichtingen rondom de actieve openbaarmaking gaan op een later tijdstip in. Dit zal naar verwachting vanaf 2024 gefaseerd gebeuren bij koninklijk besluit.

Voor wat betreft de passieve openbaarmaking werken we met een Woo-coördinator. Deze registreert de Woo-verzoeken en zet deze uit in de organisatie, coördineert de afhandeling van Woo-verzoeken binnen de gemeente en bewaakt de termijnen zoals deze in de Woo gesteld zijn.

Het doel is om ook in 2024 de Woo verzoeken binnen de daarvoor gestelde wettelijke termijnen af te handelen.

In de Woo is opgenomen dat er een centrale infrastructuur komt waarop alle bestuursorganen verplicht aansluiten om documenten uit de in de wet genoemde informatiecategorieën te publiceren. De bedoeling was dus dat alle bestuursorganen de openbaar te maken documenten zouden plaatsen op dit Platform Open OverheidsInformatie (PLOOI).

Het idee hierachter was dat via dit platform, onderdeel van de Wet open overheid, uiteindelijk alle openbare overheidsinformatie voor iedereen vindbaar en doorzoekbaar moest worden.

Eind 2022 heeft het Adviescollege ICT-toetsing (AcICT) geadviseerd om de ontwikkeling van PLOOI in de oorspronkelijke vorm (centrale opslag, aanleverloket, API) stop te zetten. De minister van BZK heeft besloten dit advies over te nemen.

Er is besloten om te investeren in de ontwikkeling van een eenvoudige variant. Inmiddels is deze variant (deels) opgeleverd. Het gaat hier om de zogenaamde Woo-index. Het is echter niet meer mogelijk om hier de openbaar te maken informatie op te plaatsen, het gaat alleen om verwijzingen naar elders gepubliceerde informatie.

Gevolg van dit besluit is dat alle gemeenten nu zelf een methode moeten vinden om hun informatie actief openbaar te maken. Vervolgens zal er dan een verwijzing naar (in) het nieuwe platform opgenomen moeten worden.

Intern is aangegeven dat onze website niet geschikt is om daarop grote hoeveelheden (toegankelijke) informatie op te nemen. Het gaat dan om het plaatsen van grote hoeveelheden data, de doorzoekbaarheid van deze data en uitdagingen op het gebied van de digitale toegankelijkheid.

Dit betekent dat we een andere omgeving moeten vinden waarop we onze actief openbaar te maken informatiecategorieën kunnen publiceren. Op dit moment ontstaan er landelijk initiatieven op het gebied van het openbaar maken van informatie. Dit staat vaak nog in de kinderschoenen. We volgen deze ontwikkelingen.

Het doel is om in 2024 een keuze te maken over waar we onze actief openbaar te maken informatie op een veilige en duurzame wijze kunnen gaan opslaan en publiceren.

Naast de actieve openbaarmaking verplicht de Woo gemeenten om de informatiehuishouding op orde te brengen en hun digitale overheidsinformatie duurzaam toegankelijk te maken en te houden. De bepaling uit de Archiefwet dat gemeenten documenten in een goede, geordende en toegankelijke staat moeten bewaren, wordt herhaald in de Woo. Vught beschikt over een actueel, compleet en logisch samenhangend overzicht van de aanwezige informatie. Dit overzicht ligt vast in de applicatie i-Navigator. De kern van deze applicatie is een model Documentair Structuur Plan (DSP) speciaal voor gemeenten, met daarin een overzicht van alle zaaktypen/processen die de gemeente uitvoert. Dit DSP is de basis voor de inrichting van ons zaakstelsel.

In 2024 gaat het team informatievoorziening verder om in samenwerking met de vakafdelingen/ proceseigenaren informatiebeheerplannen op te stellen.

Jaarlijks, tot en met 2026, ontvangt de gemeente vanuit het rijk budgetten voor de implementatie van de Woo. Deze middelen zijn ingezet voor de aanstelling van een administratief juridisch medewerker die zich onder andere bezighoudt met de uitvoerende taken op het gebied van de actieve openbaarmaking. Het gaat hier dan om het anonimiseren van stukken, het verder gereed maken voor publicatie en het plaatsen van de verwijzingen in de Woo-index (Woo-redacteur). Naar verwachting zal een deel van de middelen ingezet gaan worden voor de inrichting, of aansluiting, van of op een publicatieplatform.

3.8 Grondbeleid

3.8.1 Beleidskaders en doelstellingen

Gemeentelijke kaders

- Richtlijnen Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
- Nota Grondbeleid 2020-2024
- Nota activerings- en afschrijvingsbeleid
- Nota kostenverhaal

Grondbeleid is een middel om ruimtelijk beleid te kunnen voeren en is onder andere gericht op het fysiek mogelijk maken van de maatschappelijk gewenste (ruimtelijke) ontwikkelingen. Hierbij wordt de financiële positie van (de grondexploitatie) de gemeente Vught zo optimaal mogelijk bewaakt en waar mogelijk verbeterd.

Het grondbeleid is ondersteunend aan de doelstellingen uit onder andere de woonvisie, structuurvisies, bestemmingsplannen en het bestuursakkoord. Bij voorstellen voor locatieontwikkelingen kijken we onder andere in hoeverre een en ander zich verhoudt tot de hierin genoemde doelstellingen en de kaders.

De wettelijke financiële kaders voor het grondbeleid zijn vastgelegd in het “Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten” (BBV), en in de door de commissie BBV uitgebrachte “Notitie grondbeleid in begroting en jaarstukken”. Deze notities bevatten regelgeving voor begroting en verantwoording van de kosten en opbrengsten.

De richtlijnen BBV geven aan dat enkel onze locaties waarvoor een grondexploitatie is vastgesteld door de raad (de zogenaamde Bouwgronden In Exploitatie, afgekort BIE) mogen worden verantwoord in (het saldo van) de grondexploitatie (grondbedrijf).

De locaties waarvan we (in de nabije toekomst) eigendom hebben en die (nog) geen BIE zijn, maar waar we in het kader van een mogelijke herontwikkeling wel bezig zijn met visie vorming en planvoorbereiding, verantwoorden we daarom onder “Wonen en bouwen” in programma 2.11.

Momenteel is er één locatie in exploitatie die wordt verantwoord in deze paragraaf. Dit betreft de locatie Den Hoek. Deze locatie is dus een “Bouwgrond in exploitatie” (BIE).

3.8.2 Activiteiten

Woningbouwprogramma / Uitvoeringsprogramma grondexploitatie

In 2024 werken we de doelstellingen uit zoals onder andere opgenomen in het coalitieakkoord “een nieuwe start”, de Woonvisie Groei met Vughtse kwaliteit en het Uitvoeringsprogramma grondexploitatie 2023-2026. We borgen de samenhang tussen woningbouwprogrammering en het Uitvoeringsprogramma grondexploitatie. Daarbij bezien we of er locatieontwikkelingen zijn waarvoor een BIE kan of moet worden opgesteld. Dat nemen we mee in het Uitvoeringsprogramma grondexploitatie welke in maart/april 2024 aan uw raad voorligt.

Bouwgronden in exploitatie (BIE's)

Zoals gezegd is in Vught op dit moment Den Hoek het enige plan in exploitatie.

Den Hoek

Den Hoek is een bouwlocatie volop in ontwikkeling. In totaal worden er 78 woningen gerealiseerd, een mix van sociale huurwoningen, betaalbare koopwoningen, middeldure- en dure koopwoningen. Conform uw raadsbesluit van juli 2021 werken we Den Hoek ook in 2024 verder uit. De woningen worden gerealiseerd door meerdere projectontwikkelaars, een CPO groep en particuliere eigenaren.

Projectontwikkelaar (bouwclaimhouders)

Met alle bouwclaimhouders zijn nieuwe koop- en realisatieovereenkomst gesloten. De eerste dertien woningen zijn reeds opgeleverd door Van de Ven Bouw en Ontwikkeling. Zes woningen zijn momenteel in aanbouw door Reuvers Ontwikkeling en Bouw, waarbij verwacht wordt dat deze in Q4 2023 opgeleverd worden. Hazenberg Bouw heeft de omgevingsvergunning aangevraagd. Verwacht wordt dat deze verleend wordt in Q4 2023.

Duurzame/ circulaire woningen:

Als pilot is in Den Hoek een volgende stap gezet naar klimaatneutrale woningen door de bouw van circulaire woningen te stimuleren. Als eerste gemeente van Noord-Brabant is via een aanbesteding een circulaire gronduitgifte uitgezet voor de bouw van zeventien woningen. De opdracht voor de bouw van de circulaire woningen is in Q2 2022 aan Van der Heijden projectontwikkeling gegund. De verwachte oplevering van deze NOM-woningen staat gepland in Q3/Q4 2023.

CPO woningen:

Binnen het plangebied is er ruimte geboden voor de bouw van elf woningen door middel van een Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO). Dit is een vereniging die hier in eigen beheer woningen ontwikkelt en realiseert. Door middel van een aanbesteding heeft 'Helvoirt bouwt duurzaam met Helvoirt' de grond kunnen kopen. De groep heeft in juli 2023 de omgevingsvergunning aangevraagd. Verwacht wordt dat deze verleend wordt in Q4 2023.

Woonveste:

Er komen in dit plangebied acht sociale huurwoningen. De woningen worden gebouwd door Hazenberg en opgeleverd aan Woonveste. Verwacht wordt dat omgevingsvergunning verleend wordt in Q4 2023.

Particuliere kavels:

In totaal zijn er tien particuliere kavels beschikbaar in het plangebied. Vijf woningen zijn op dit moment in aanbouw, met vier kavels heeft de gemeente een optieovereenkomst afgesloten en één kavel is bezig met de aanvraag omgevingsvergunning.

Woonrijp maken:

In 2023 is gestart met de voorbereidingen voor het woonrijp maken. De start van het woonrijp maken is afhankelijk van de opleveringen van, met name, de ontwikkelaars. Met het ontwerp van het woonrijp maken houden we rekening met de uitkomsten van de burgerraad Helvoirt (via de G1000). Zo onderzoeken we de mogelijkheid om enkel groene parkeerplaatsen te realiseren met een groene hoge waterdoorlatendheid. Vooruitlopend op het woonrijp maken is al wel het eerste deel van het groenplan uitgevoerd. Zo zijn de eerste bomen geplant in het talud bij het spoor, en is er beplanting aangebracht bij de geluidwal.

Investeringskredieten en activeren kosten locaties niet in exploitatie

Uw raad heeft bij het Uitvoeringsprogramma grondexploitatie ook besloten om voor de locaties De Hagen fase 2 en De Baarzen deelgebied supermarkt een investeringskrediet te verstrekken voor de in 2023 verwachte planvoorbereidingskosten ter hoogte van:

- De Hagen fase 2: € 249.545;
- De Baarzen deelgebied supermarkt: € 139.958.

In 2022 heeft uw raad besloten om, conform de Notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken 2019 (commissie Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten) deze voorbereidingskosten, als kosten van onderzoek en ontwikkeling, per 1-1-2022 onder de immateriële vaste activa te activeren. Dat doen we in 2023 ook.

3.8.3 Resultaatverwachting

Programmatistische resultaatverwachting

Het resultaat van het grondbeleid wordt niet alleen bepaald door de kaders van het grondbeleid. Ook de gemeentelijke doelstellingen op het gebied van ruimtelijke ordening en wonen dragen bij aan het resultaat van het grondbeleid. Voor wat betreft de gemeentelijke doelstelling bekijken we dus in hoeverre voorstellen over locatieontwikkelingen zich verhouden tot de doelstellingen in de woonvisie, structuurvisies, bestemmingsplannen, de woningbouwprogrammering en het bestuursakkoord.

Financiële resultaatverwachting

De economische situatie is van invloed op het resultaat van de grondexploitatie. Daarom is ook dit jaar bij de actualisatie van het Uitvoeringsprogramma grondexploitatie rekening gehouden met de huidige situatie op de onroerendgoedmarkt en de verwachting voor de toekomst. De ramingen en prognoses die zijn geraadpleegd om de indexen te herijken moeten met de nodige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd en gebruikt. We leven in een tijd waarin veel onzekerheid heerst en waarbij de wereld er elke maand anders uit ziet. Daarom is besloten om, gezien de volatiliteit van de parameters in de huidige tijd, bij alle (voor besluitvorming voorliggende of als basis voor besluitvorming dienende) exploitatieberekeningen van de gemeente gevoeligheidsanalyses toe te passen, waarbij we de dan bestaande situatie op de (onroerend goed) markt in ogenschouw nemen.

Naar aanleiding van het Uitvoeringsprogramma grondexploitatie 2023-2026 ziet de nu vastgestelde meerjarenraming er als volgt uit:

€ 1.000	2024	2025	2026	2027	Totaal
Te realiseren opbrengsten	0	0	0	0	0
Kosten	992	296	0	0	1.288
Saldo opbrengst	-992	-296	0	0	-1.288
Activering (dekking eerder geactiveerde kosten)	-1.188	-296	0	0	-1.484
Vrijval Winst	196	0	0	0	196

3.8.4 Risico's en reserves

Het ontwikkelen en realiseren van locaties brengt financiële risico's met zich mee. De omvang hiervan brengen we daarom goed in kaart om te kunnen bepalen of de voorzieningen en de risicoreserve toereikend zijn.

Voor lopende BIE's bepalen we de risico's door uit te gaan van het scenario "continueren". Hierbij kijken we per post wat het risico op afwijken is.

Voor bepaalde voorzienbare risico's treffen we voorzieningen. Voor de BIE's geldt dat er per project een voorziening getroffen moet worden tot het voorgerecalculeerde tekort volgens de exploitatieopzet. Voor de dekking van de resterende onvoorziene risico's houden we de reserve grondexploitatie aan.

We verwijzen u naar het Uitvoeringsprogramma grondexploitatie voor een toelichting bij de risico's.

Reserve grondexploitatie <i>(x € 1.000)</i>	2022	2023	2024	2025
Saldo primo jaar	5.386	5.382	5.842	6.038
Winst jaar	44	670	196	0
Vennootschapsbelasting	48	210	0	0
Saldo ultimo jaar	5.382	5.842	6.038	6.038
Geïntariseerde risico's	0	0	0	0
Dekkingsruimte	5.382	5.842	6.038	6.038

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de reserve grondexploitatie ruimschoots toereikend is om de risico's te dekken.

3.9 Verbonden partijen

Algemeen

Het takenpakket van gemeenten is breed. Deze taken worden niet altijd door de eigen ambtelijke organisatie van de gemeenten uitgevoerd, maar ook door andere organisaties. In dit kader heeft Vught een relatie met verbonden partijen.

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarmee de gemeente een bestuurlijke én financiële band heeft. Van een bestuurlijk belang is sprake indien de gemeente rechtstreeks invloed heeft op de besluitvorming binnen de verbonden partij. Een financieel belang is aan de orde als de gemeente financieel kan worden aangesproken wegens het functioneren van de verbonden partij of wanneer de gemeente geld kan kwijtraken bij een faillissement van een verbonden partij.

Verbonden partijen zijn in toenemende mate van belang voor het realiseren van de doelstellingen van gemeenten en provincies en dus is van belang dat de verbonden partijen financieel gezond zijn en blijven. Immers, met de verbonden partijen worden bestuurlijke en financiële banden onderhouden, met alle risico's van dien.

Hieronder wordt een tabel gepresenteerd met de verbonden partijen onderverdeeld in:

- Gemeenschappelijke regelingen.
- Vennootschappen en Coöperaties.
- Stichtingen en Verenigingen.
- Overige verbonden partijen.

Per partij wordt kort de visie en het beleid van de betreffende partij en het bestuurlijk en financiële belang van de gemeente aangegeven.

Over het beleid in algemene zin kan per categorie van verbinding het volgende worden opgemerkt.

Gemeenschappelijke regelingen

Vught participeert in enkele gemeenschappelijke regelingen tussen gemeenten. Daarbij hebben de deelnemende gemeenten een gezamenlijk belang. Het gaat om regionale beleidsontwikkeling en beleidsafstemming, en/of om uitvoerende taken die beter op regionaal niveau georganiseerd kunnen worden.

Stichtingen

Er is een tijd geweest dat de gemeente was vertegenwoordigd in besturen van veel partijen met wie zij een subsidierelatie had. Die lijn is bewust verlaten in het belang van een objectieve opstelling ten opzichte van een dergelijke partij en een ongebonden beoordeling van het maatschappelijk nut ervan. Waar de gemeente nu nog vertegenwoordigd is in stichtingsbesturen gaat het om stichtingen waarin de gemeente bewust een actieve rol wil spelen.

Toelichting op de financiële informatie

Solvabiliteit

De solvabiliteit is een graadmeter voor de mate waarin de verbonden partij met eigen middelen is gefinancierd en daardoor in staat is om ondernemingsrisico's op te vangen. Hoe hoger de solvabiliteit is, des te minder is de verbonden partij afhankelijk van externe vermogensverschaffers.

Een gezonde solvabiliteit ligt boven de 20%.

In de opgave verbonden partijen is de solvabiliteit als volgt berekend:

Solvabiliteit = Eigen vermogen / Totaal vermogen (eigen vermogen + vreemd vermogen)

Eigen vermogen

De algemene en bestemmingsreserves. Het eigen vermogen wordt opgevat als de financiële buffer voor het opvangen van ondernemingsrisico's.

Vreemd vermogen

De voorzieningen, de langlopende en kortlopende schulden en de overlopende passiva.

Stadsgewest 's-Hertogenbosch

Gemeenschappelijke regelingen	
Programma	Besturen
Naam en vestigingsplaats	Stadsgewest 's-Hertogenbosch, 's-Hertogenbosch
Visie en beleidsvoornemens	<u>Visie</u> Het beheren van voormalige stortplaats Vlagheide tot de overdracht aan de provincie. <u>Beleidsvoornemen</u> Tot de overdracht de resterende activiteiten conform de geldende regelgeving te beheren en daar waar mogelijk initiatieven te ontplooiën tot kostenbesparing.
Bestuurlijk en financieel belang	De burgemeester maakt namens de gemeente Vught deel uit van het Algemeen Bestuur. De burgemeester is lid van het dagelijks bestuur met de portefeuille financiën. De burgemeester is bestuurslid Stichting Beheer Registergoederen Stadsgewest 's-Hertogenbosch en is lid van de bestuursraad nazorgfonds. <u>Begroting 2024</u> <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Resultaat voor bestemming: 0 Resultaat na bestemming: 0 <u>Jaarrekening 2022</u> <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Eigen vermogen: 01-01-2022: 1.725 31-12-2022: 1.573 Vreemd vermogen: 01-01-2022: 2.685 31-12-2022: 2.581 Solvabiliteit einde jaar: 38%
Bijdrage gemeente	€ 32.429

Veiligheidsregio Brabant-Noord

Gemeenschappelijke regelingen	
Programma	Besturen
Naam en vestigingsplaats	Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Brabant-Noord (incl. Meldcentrum), 's-Hertogenbosch
Visie en beleidsvoornemens	<u>Visie</u> Een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van de brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en crisisbeheersing onder een regionaal bestuur. Door de gecoördineerde aanpak zijn hulpverleningsdiensten beter en gemakkelijker aan te sturen. <u>Beleidsvoornemen</u> De veiligheidsregio wil samen met de hierin samenwerkende diensten bijdragen aan het scheppen van fysieke veiligheid en het uitvoeren van de aan hen opgedragen taken in het belang van de burgers, bedrijven en instellingen van Brabant-Noord
Bestuurlijk en financieel belang	De burgemeester is lid van het Algemeen Bestuur van de regeling en een van de wethouders is de plaatsvervanger. De deelnemende gemeenten dragen voor het GMC en de GHOR, naar rato van het aantal inwoners, de kosten van de regeling, voor zover de kosten niet uit andere middelen worden gedekt. <u>Begroting 2024</u> <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Resultaat voor bestemming: -2.276 Resultaat na bestemming: 0 <u>Jaarrekening 2022</u> <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Eigen vermogen: 01-01-2022: 13.864 31-12-2022: 15.924 Vreemd vermogen: 01-01-2022: 33.127 31-12-2022: 44.539 Solvabiliteit einde jaar: 26%
Bijdrage gemeente	€ 2.312.695

Werkvoorzieningschap de Dommel (WSD)

Gemeenschappelijke regelingen	
Programma	Meedoen
Naam en vestigingsplaats	Gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap De Dommel (WSD), Boxtel
Visie en beleidsvoornemens	<u>Visie</u> Iedereen die wil, kan meedoen in de samenleving, ongeacht afkomst, leeftijd of beperkingen. <u>Beleidsvoornemen</u> Zich inzetten als “breed mensontwikkelbedrijf” van en voor gemeenten.
Bestuurlijk en financieel belang	Een wethouder en een raadslid hebben zitting in het Algemeen Bestuur en een wethouder in het Dagelijks Bestuur. Bijdragen in de algemene bestuurs- en indicatiekosten van de WSD groep en bijdragen in de exploitatie van WSD en Blizo op basis van aantal geplaatste werknemers uit de gemeente. <u>Begroting 2024</u> <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Resultaat voor bestemming: 907 Resultaat na bestemming: 1.367 <u>Jaarrekening 2022</u> <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Eigen vermogen: 01-01-2022: 29.757 31-12-2022: 29.395 Vreemd vermogen: 01-01-2022: 4.632 31-12-2020: 8.234 Solvabiliteit einde jaar: 78%
Bijdrage gemeente	€4.240.577 (mei circulaire 2023)

GGD Hart voor Brabant

Gemeenschappelijke regelingen	
Programma	Meedoen
Naam en vestigingsplaats	Gemeenschappelijke regeling GGD Hart voor Brabant, 's-Hertogenbosch
Visie en beleidsvoornemens	<u>Visie</u> Het bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid van iedereen, met speciale aandacht voor risicogroepen. <u>Beleidsvoornemen</u> Het belang van preventie neemt toe: voorkomen is beter dan genezen.
Bestuurlijk en financieel belang	Wethouder heeft zitting in Algemeen Bestuur. De gemeente is samen met de andere deelnemende gemeenten verantwoordelijk voor de instandhouding van de gemeentelijke gezondheidsdienst. <u>Begroting 2024</u> <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Resultaat voor bestemming: -501 Resultaat na bestemming: 0 <u>Jaarrekening 2022</u> <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Eigen vermogen: 01-01-2022: 7.749 31-12-2022: 7.376 Vreemd vermogen: 01-01-2022: 23.834 31-12-2022: 20.068 Solvabiliteit einde jaar: 27%
Bijdrage gemeente	€ 1.367.689(basispakket)

Regionale Ambulance Voorziening (RAV)

Gemeenschappelijke regelingen	
Programma	Meedoen
Naam en vestigingsplaats	Regionale ambulance-voorziening (RAV) Brabant Midden- West-Noord, 's-Hertogenbosch
Visie en beleidsvoornemens	<u>Visie</u> Voor een goede ambulancezorg is het van belang samen te werken in de vorm van een openbaar lichaam. Deze samenwerking is gericht op een niveau van ambulancezorg waarbij de patiënt centraal staat. <u>Beleidsvoornemens</u> Het leveren van kwalitatief hoogwaardig ambulancezorg, die tijdig ter plaatse is en binnen de taakstellende budgettaire kaders wordt gerealiseerd.
Bestuurlijk en financieel belang	Wethouder heeft zitting in het Algemeen Bestuur. <u>Begroting 2024</u> <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Resultaat voor bestemming: 0 Resultaat na bestemming: 92 <u>Jaarrekening 2022</u> <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Eigen vermogen: 01-01-2022: 14.180 31-12-2022: 14.293 Vreemd vermogen: 01-01-2022: 32.686 31-12-2022: 29.564 Solvabiliteit einde jaar: 33%
Bijdrage gemeente	€ 0

Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC)

Gemeenschappelijke regelingen	
Programma	Overhead
Naam en vestigingsplaats	Gemeenschappelijke regeling Het Brabants Historisch Informatie Centrum, 's-Hertogenbosch
Visie en beleidsvoornemens	<u>Visie</u> Het BHIC heeft een wettelijke taak en een maatschappelijke opgave. De wettelijke taak bestaat uit het goed, geordend en toegankelijk beheren van de archieven die aan het BHIC zijn overgedragen. Dit alles conform de Archiefwet en de daaruit voortvloeiende richtlijnen. De maatschappelijke opgave is de verbreiding van de kennis van de Brabantse geschiedenis. Deze doelstelling wordt gestuurd door de operationele missie: meer publiek, meer divers publiek, meer tevreden publiek. <u>Beleidsvoornemen</u> Bij de uitvoering van de wettelijke taak zal in 2021 – naast de reguliere activiteiten – veel aandacht uitgaan naar de verdere ontwikkeling van het e-depot.
Bestuurlijk en financieel belang	De burgemeester maakt namens de gemeente Vught deel uit van het Algemeen Bestuur. De burgemeester neemt als portefeuillehouder deel aan de portefeuillehouders vergadering. Deze is informierend naar het bestuur. Het bestuur bestaat uit drie leden aangewezen door de minister en 3 leden gekozen vanuit de regio. <u>Begroting 2024</u> <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Resultaat voor bestemming: -144 Resultaat na bestemming: 0 <u>Jaarrekening 2022</u> <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Eigen vermogen: 01-01-2022: 1.444 31-12-2022: 1.576 Vreemd vermogen: 01-01-2022: 4.409 31-12-2022: 4.633 Solvabiliteit einde jaar: 25%
Bijdrage gemeente	€134.200

Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN)

Gemeenschappelijke regelingen	
Programma	Wonen
Naam en vestigingsplaats	Omgevingsdienst Brabant Noord, 's-Hertogenbosch
Visie en beleidsvoornemens	<u>Visie</u> De ODBN zorgt voor een schone en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst. <u>Beleidsvoornemen</u> Samen met gemeenten en provincie optimaliseren van de uitvoering van de Omgevingswet (2018), zodat Noord (oost) Brabant zich positioneert tot top regio agrifood, met de ODBN als het kennis- en expertisecentrum voor landbouw en groene wetgeving.
Bestuurlijk en financieel belang	Wethouder maakt namens de gemeente Vught deel uit van het Algemeen Bestuur. De deelnemende gemeenten dragen een bijdrage per inwoner af en een bijdrage voor het takenpakket op basis van uren. <u>Begroting 2024</u> <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Resultaat voor bestemming: -78 Resultaat na bestemming: 35 <u>Jaarrekening 2022</u> <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Eigen vermogen: 01-01-2022: 10.127 31-12-2022: 9.040 Vreemd vermogen: 01-01-2021: 11.379 31-12-2021: 10.920 Solvabiliteit einde jaar: 45%
Bijdrage gemeente	€ 615.949

Stichting Bureau Inkoop en aanbesteding Zuid-Oost Brabant (Bizob)

Stichtingen en Verenigingen	
Programma	Overhead
Naam en vestigingsplaats	Stichting Bureau Inkoop en Aanbesteding Zuidoost-Brabant (Bizob). Oirschot
Visie en beleidsvoornemens	<u>Visie</u> Door samenwerking de inkoop van gemeenten te professionaliseren. <u>Beleidsvoornemen</u> Door professioneler in te kopen, geld te besparen, kwaliteit van producten, diensten en werken te verbeteren, Het beheersen van doorloop- en levertijd, voorkomen van onverwachte budgetoverschrijdingen en integriteit van de gemeentelijke organisatie waarborgen. Hierdoor het vertrouwen van de samenleving vergroten in de manier waarop gemeenschapsgeld wordt besteed.
Bestuurlijk en financieel belang	Een wethouder maakt deel uit van het bestuur namens de gemeente. <u>Begroting 2023</u> <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Resultaat voor bestemming: 0 Resultaat na bestemming: 0 <u>Jaarrekening 2022</u> <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Eigen vermogen: 01-01-2022: 1.405 31-12-2022: 977 Vreemd Vermogen: 01-01-2022: 1.140 31-12-2022: 1.210 Solvabiliteit einde jaar: 45%
Bijdrage gemeente	€ 199.332

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Vennootschappen en Coöperaties	
Programma	Algemene dekkingsmiddelen
Naam en vestigingsplaats	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), Den Haag
Visie en beleidsvoornemens	<u>Visie</u> BNG bank is de bank voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. <u>Beleidsvoornemens</u> Het behoud van een substantieel marktaandeel in de Nederlandse publieke sector en het semipublieke domein en het behalen van een redelijk rendement voor aandeelhouders.
Bestuurlijk en financieel belang	De gemeente is aandeelhouder en heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op deze aandelen. De gemeente bezit 15.795 aandelen met een nominale waarde van € 2,50 per aandeel. Afhankelijk van de winstgevendheid van de BNG wordt aan de aandeelhouders jaarlijks dividend uitgekeerd. <u>Begroting 2024</u> <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Resultaat voor bestemming: n.v.t. Resultaat na bestemming: n.v.t. <u>Jaarrekening 2022</u> <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Eigen vermogen: 01-01-2021: 5.062.000 31-12-2021: 4.615.000 Vreemd vermogen: 01-01-2021: 143.995.000 31-12-2021: 107.459.000 Solvabiliteit einde jaar: 4%
Bijdrage gemeente	N.v.t.

Regio Noordoost Brabant

Stichtingen en Verenigingen	
Programma	Leven
Naam en vestigingsplaats	Regio Noordoost Brabant, 's-Hertogenbosch
Visie en beleidsvoornemens	<u>Visie</u> Deelname aan RNOB (Regio Noordoost Brabant) betekent een kans op een sterke impuls voor de economische en sociale ontwikkeling van de regio. Samen werken we aan goed leven, wonen en werken in Noordoost Brabant. <u>Beleidsvoornemen</u> De regionale samenwerking in RNOB tussen 11 gemeenten en 2 waterschappen is vastgelegd in het 'Convenant regionale samenwerking Regio Noordoost Brabant 2021-2024'. Het samenwerkingsconvenant loopt dus tot en met 2024. De onderwerpen waarop wordt samengewerkt zijn vastgelegd in de Samenwerkingsagenda richting 2030.
Bestuurlijk en financieel belang	Burgemeester maakt deel uit van de Bestuurlijke Regiegroep. <u>Begroting 2024</u> <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Resultaat voor bestemming: 0 Resultaat na bestemming: 0 <u>Jaarrekening 2022</u> <i>Bedragen (* € 1.000)</i> Eigen vermogen: 01-01-2022: 298 31-12-2022: 370 Vreemd vermogen: 01-01-2022: 3.208 31-12-2022: 3.581 Solvabiliteit einde jaar: 8%
Bijdrage gemeente	€ 115.322

Vereniging van Eigenaars Prins Hendrik

Stichtingen en Verenigingen	
Programma	Leven
Naam en vestigingsplaats	Vereniging van Eigenaars Atletiekcomplex "Prins Hendrik", Vught
Visie en beleidsvoornemens	<u>Visie</u> Het voor de langere termijn beheren van het gebouw en de grond en het behartigen van gemeenschappelijke belangen van de eigenaars. <u>Beleidsvoornemen</u> Het zo doelmatig mogelijk in standhouden van het gebouw op de atletiekaccommodatie.
Bestuurlijk en financieel belang	Deze VvE is in 2012 opgericht. De gemeente heeft 1/3 deel van de stemmen in de VvE. Middels het onderbrengen van het gebouw op de atletiekaccommodatie in een Vereniging van Eigenaren wordt het belang van de instandhouding gedeeld met de andere eigenaren. Er zijn geen begrotingen en jaarrekeningen van de Vereniging beschikbaar.
Bijdrage gemeente	€ 25.000

Financiële begroting

4.1 Meerjarenraming baten en lasten

Het meerjarige begrotingsresultaat kent een overschot van € 424.000 in 2023 en ontwikkelt zich naar € 1.563.000 in 2026. Dit is het saldo zonder een correctie voor de incidentele baten en lasten. De Provincie, in zijn rol van toezichthouder, toetst op een meerjarenbegroting die een structureel evenwicht kent. Zie hiervoor paragraaf 4.1.2.

Baten	Realisatie	Begroting	Meerjarenbegroting			
<i>bedragen x €1.000</i>	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Wonen	13.769	21.986	13.894	13.231	13.879	13.597
Leven	1.804	1.837	2.006	1.997	1.923	1.950
Meedoen	5.918	6.431	6.263	6.253	6.534	6.249
Besturen	4.193	3.666	10.282	8.545	6.118	583
Overhead	644	875	327	339	351	357
Algemene dekkingen	65.888	66.424	71.263	73.956	71.428	73.832
Totaal baten	92.216	101.219	104.035	104.321	100.234	96.567

Lasten	Realisatie	Begroting	Meerjarenbegroting			
<i>bedragen x €1.000</i>	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Wonen	21.963	40.338	31.674	24.383	24.389	25.656
Leven	8.995	9.595	10.137	10.034	10.162	10.244
Meedoen	32.933	35.247	36.372	36.303	36.268	35.941
Besturen	8.763	10.268	17.340	15.421	13.153	7.814
Overhead	10.513	13.386	13.598	13.916	14.228	14.440
Algemene dekkingen	-46	626	418	246	257	215
Totaal lasten	83.120	109.459	109.539	100.304	98.458	94.310

Saldi programma's	Realisatie	Begroting	Meerjarenbegroting			
<i>bedragen x €1.000</i>	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Wonen	-8.194	-18.352	-17.781	-11.152	-10.510	-12.058
Leven	-7.191	-7.758	-8.131	-8.037	-8.239	-8.295
Meedoen	-27.016	-28.816	-30.109	-30.050	-29.734	-29.692
Besturen	-4.569	-6.602	-7.058	-6.876	-7.035	-7.231
Overhead	-9.869	-12.511	-13.271	-13.577	-13.877	-14.084
Algemene dekkingen	65.934	65.798	70.845	73.710	71.171	73.617
Saldo baten en lasten	9.096	-8.240	-5.504	4.017	1.776	2.257

Mutaties reserves	Realisatie	Begroting	Meerjarenbegroting			
<i>bedragen x €1.000</i>	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Wonen	277	8.968	7.296	783	-56	1.201
Resultaat reserve grondexploitatie	4	-460	-196	0	0	0
Leven	512	-258	-307	-787	-787	-787
Meedoen	222	1.376	120	38	38	38
Besturen	52	0	0	0	0	0
Overhead	0	0	0	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen	-600	-1.000	-1.000	-2.500	-1.000	-1.000
Totaal verrekening reserves	467	8.626	5.913	-2.465	-1.805	-547
Resultaat algemene dienst	9.563	356	394	1.536	-45	1.694

4.1.1 Baten en lasten grondexploitatie

De inkomsten en uitgaven met betrekking tot de grondexploitatie wisselen sterk van jaar tot jaar. Daarnaast zijn er specifieke voorschriften voor het tijdstip waarop de resultaten als gerealiseerd mogen worden beschouwd. De jaarresultaten uit de grondexploitatie worden daarom in eerste instantie verrekend met de reserve grondexploitatie.

Op basis van de jaarlijkse bijstelling van het uitvoeringsprogramma grondbedrijf en de daarin opgenomen risico-inventarisatie, bepalen we of middelen uit de grondexploitatie vrij gemaakt kunnen worden voor andere doeleinden.

4.1.2 Baten en lasten activiteiten algemene dienst

Het financieel beleid is er op gericht om het begrotingsresultaat structureel sluitend te houden.

Structureel begrotingssaldo (* € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Saldo baten en lasten	-5.519	4.001	1.760	2.241
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	5.913	-2.465	-1.805	-547
Begrotingssaldo na bestemming	394	1.536	-45	1.694
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-1.576	-2.504	-998	-968
Structureel begrotingssaldo	1.970	4.040	953	2.662

Het begrotingssaldo gecorrigeerd voor incidentele baten en lasten noemen we het structurele begrotingssaldo. Deze laat zien of onze begroting structureel in evenwicht is en daarmee ook op langere termijn voldoet.

4.1.3 Overzicht incidentele baten en lasten

Het is van belang dat de begroting transparant is en dat er zowel voor de gemeenteraad als voor de externe toezichthouders helder inzicht bestaat in de financiële positie op korte en langere termijn. Zo is in de BBV bepaald dat in de toelichting op het overzicht van baten en lasten een overzicht van incidentele baten en lasten wordt gevoegd. Met behulp van dit overzicht kan bepaald worden in hoeverre een formeel sluitende begroting ook structureel in evenwicht is. De staat wordt ook gebruikt om het kengetal voor de structurele exploitatieruimte te bepalen.

Meerjarige tijdelijk geldstromen waarvan de eindigheid vastligt vanwege een raadsbesluit en/of een toekenningsbesluit worden aangemerkt als incidentele baten en lasten ook als de geldstroom (nog) langer is dan 3 jaar.

Incidentele baten en lasten betreffen die posten die het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden. Het gaat om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten of subsidies als deze eveneens het karakter van tijdelijkheid c.q. eindig doel hebben. Reguliere lasten of baten die incidenteel hoger of lager uitvallen horen hier niet bij.

Toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves worden als incidenteel beschouwd, tenzij het gaat om reguliere onttrekkingen aan financieringsreserves c.q. dekkingsreserves of om onttrekkingen uit een daartoe toereikende (bestemmings)reserve gedurende een periode van minimaal drie jaar met als doel het dekken van structurele (afschrijvings)lasten. Ook hiervan is een overzicht voorgeschreven. Hiervoor verwijzen we naar hoofdstuk 4.2.3.

In de toelichting op het BBV staat als hulpmiddel dat voor het bepalen van een nadere invulling van het begrip ‘incidenteel’ gedacht kan worden aan baten en lasten die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen.

Incidentele baten en lasten met mutatie in de reserves

De uitgaven die we doen voor het convenant de Kwebben, de bijdragen in het kader van de weidevogelconvenant en de stimuleringsregeling landschap worden gedekt vanuit het groenfonds.

Voor de mutaties op het taakveld Rijksinfra is een bestemmingsreserve gevormd. De lasten die we dit jaar ten laste hiervan brengen zijn € 8.047K. Dit heeft als voornaamste oorzaak de bijdrage die we doen aan PHS. Zie ook paragraaf 1.4 van het jaarverslag.

Voor de implementatie van de wet Kwaliteitsborging zijn in de septembercirculaire middelen ontvangen. De kosten hiervoor in de meerjarenbegroting dekken we uit de Algemene reserve.

In verband met de nieuwbouw van de school voor speciaal onderwijs Zuiderbos zijn er eenmalige kosten voor verhuizing (€ 50K) en de tijdelijke huur van units (€ 19K).

Voor dekking van de extra lasten vanuit het “oude” IHP valt een bijdrage uit bestemmingsreserve IHP vrij van € 411K.

Voor de realisatie van een natuurtoilet is een motie aangenomen. De verwachte eenmalige kosten van € 20.000 dekken we uit de Algemene reserve.

Voor het afkopen van schulden van inwoners verwachten we een incidenteel budget van € 100.000 nodig te hebben. Hiervoor zetten we de budgetruimte in die beschikbaar komt uit de niet volledige inzet van de middelen voor de energietoeslag in 2023 (die vrijvalt in het rekeningssaldo en daarmee naar de Algemene reserve).

De verkoopopbrengsten voor de locaties Mariaplein, Molenven en Pepereind zijn incidenteel verwerkt. De opbrengst van de verkoop Pepereind wordt gestort in de algemene reserve (€126.000). De overige opbrengsten gaan naar de reserve Rijksinfra (respectievelijk €210.000 en € 224.000).

De winstnemingen in de grondexploitatie Den Hoek en de daarmee samenhangende VPB lasten zijn opgenomen in deze staat.

Ter verbetering van de financiële positie vindt een jaarlijkse dotatie aan de Algemene reserve plaats van € 1.000.000.

Er is in 2023 ten laste van de Algemene reserve een Fonds Lokale solidariteit (€ 1.000.000) en een bestemmingsreserve Verduurzaming gemeentelijke gebouwen (€ 1.000.000) gevormd. Dit wordt in 2025 weer terug gestort in de Algemene reserve.

Overige incidentele baten en lasten

Schades en schadeverhalen zijn op totaalniveau opgenomen. Het gaat hier om schades in de openbare ruimte, zoals openbare verlichting. Voor schades en schadeverhaal is een bedrag van € 62K in deze begroting opgenomen.

De opvang van ontheemden uit Oekraïne is gedaan op basis van de bekostigingsregeling van het Rijk. Wij verwijzen naar paragraaf 1.6. Er is een bedrag van € 9.694 aan zowel lasten als baten opgenomen. Per saldo is dit budgettair neutraal verwerkt.

Voor een aantal gebouwen stopt de exploitatie in verband met herontwikkeling van het gebied. Het betreft De Baarzen, de Wicken en Hertog van Brabant. Deze kennen nog wel lasten en baten in de tussenliggende periode.

Voor zowel het uitvoeren van de Woonvisie als een onderzoek gebiedsvisie en bedrijventerrein zijn incidenteel budgetten in de begroting opgenomen.

De verkoop van de locatie Hertog van Brabant is verder uitgesteld en begroot op € 800K. De boekwaarde is hoger. Voor het verschil is een bijdrage uit de reserve begroot.

Voor de pilot Dagbesteding zijn middelen vrijgemaakt voor meerdere jaren. Zie de toelichting bij het programma Meedoen.

Er zijn middelen ontvangen voor het Nationaal Programma Onderwijs. Deze mogen tot medio 2025 ingezet worden. Op basis van het programma zijn deze verwerkt in deze programmabegroting.

De uitkeringen die we via het gemeentefonds tijdelijk ontvangen in verband met de herindeling Helvoirt is meerjarig in de staat verwerkt. Dit geldt ook voor de daarmee samenhangende kosten.

Binnen de nieuwe Brede SPUK-regeling GALA zijn middelen ontvangen voor onder meer terugdringen gezondheidsachterstanden, mentale gezondheid, aanpak overgewicht en valpreventie. Deze regeling heeft een tijdelijk karakter. Tegenover de ontvangen rijksmiddelen staan uitgaven geraamd voor hetzelfde bedrag.

We zijn gestart met het project Puzzelen met Ruimte. Tegenover de inzet van eigen middelen staat gedeeltelijk een subsidie.

Incidentele baten en lasten	2024	2025	2026	2027
<i>× € 1.000</i>				
<i>Incidentele baten</i>				
Schadeverhaal	62	64	66	66
Mariaplein tgv Rijksinfra	0	0	210	0
Gymzaal Molenvan tgv Rijksinfra	0	0	224	0
Verkoop Pepereind	0	126	0	0
Winstneming grex Den Hoek	196	0	0	0
Opvang ontheemden Oekraïne	9.694	7.991	5.544	0
Baten af te stoten vastgoed	152	95	28	28
Verkoop Hertog van Brabant	800	0	0	0
Nationaal programma onderwijs	210	142	0	0
Uitkering gemeentefonds herindeling	429	0	0	0
Brede SPUK regeling GALA	323	323	239	0
Puzzelen met Ruimte	50	0	0	0
Totaal incidentele baten	11.916	8.740	6.311	94
<i>Incidentele lasten</i>				
Schades	62	65	67	68
Convenant natuurpark Kwebben	3	3	3	3
Bijdrage weidevogelconvenant	5	5	5	5
Rijksinfra tgv exploitatie	8.017	1.396	865	1.724
Implementatie Wet kwaliteitsborging	35	35	35	0
Verhuiskosten Zuiderbos	50	0	0	0
Mutatie reserve IHP	411	0	0	0
Units Zuiderbos, plaatsingskosten	19	0	0	0
Natuurtoilet	20	0	0	0
Reduceren schulden	100	0	0	0
Inzet frictiebudget herindeling	429	0	0	0
Opvang ontheemden Oekraïne	9.694	7.991	5.544	0
Lasten af te stoten vastgoed	412	38	-6	-6
Woonvisie	20	0	0	0
Onderzoek gebiedsvisie en bedrijventerrein	50	0	0	0
Boekwaarde Hertog van Brabant	846	0	0	0
Pilot dagbesteding	100	60	30	0
Nationaal programma onderwijs	210	142	0	0
Brede SPUK regeling GALA	323	323	239	0
Puzzelen met Ruimte	150	0	0	0
Totaal incidentele lasten	20.956	10.058	6.783	1.794
Saldo incidentele baten en lasten	-9.039	-1.318	-472	-1.700

Verrekeningen met reserves				
<i>Baten</i>				
Convenant natuurpark Kwebben	3	3	3	3
Bijdrage weidevogelconvenant	5	5	5	5
Rijksinfra tgv exploitatie	8.017	1.396	865	1.724
Implementatie Wet kwaliteitsborging	35	35	35	0
Verhuiskosten Zuiderbos	50	0	0	0
Mutatie reserve IHP	411	0	0	0
Units Zuiderbos, plaatsingskosten	19	0	0	0
Natuurtoilet	20	0	0	0
Reduceren schulden	100	0	0	0
Totaal incidentele baten	8.660	1.439	908	1.732
<i>Lasten</i>				
Mariaplein tgv Rijksinfra	0	0	210	0
Gymzaal Molenven tgv Rijksinfra	0	0	224	0
Verkoop Pepereind	0	126	0	0
Winstneming grex Den Hoek	196	0	0	0
Aanvulling financiële positie	1.000	1.000	1.000	1.000
Terugstorting Algemene reserve	0	1.500	0	0
Totaal incidentele lasten	1.196	2.626	1.434	1.000
Totaal met reserves verrekend	7.464	-1.187	-526	732
Resultaat incidentele baten en lasten	-1.576	-2.504	-998	-968

Per saldo zit er in het begrotingsresultaat 2023 dus een bedrag van € 1.576.000 aan incidentele lasten.

4.2 Meerjarenraming vermogenspositie

Voor een goed inzicht in de financiële positie moet naast inzicht in de meerjarenraming van baten en lasten ook inzicht bestaan in de ontwikkeling van de vermogensposities.

De investeringsbegroting beïnvloed in hoge mate de schuldpositie en daarmee de rente en afschrijvingslasten die ten laste van de begrotingsruimte komen. Deze lasten beïnvloeden direct de wendbaarheid van de begroting. Hoe groter het beslag dat de kapitaallasten leggen op de begrotingsruimte hoe minder ruimte er over blijft voor het bekostigen van overige zaken. Het is daarom erg belangrijk dat de schulden in een goede balans blijven met de inkomsten van de gemeente.

In de hoofdstukken 3.2. en 3.3. is een toelichting opgenomen op de ontwikkeling van de schuldpositie. In dit hoofdstuk beperken we ons tot een meer technische toelichting op de verschillende vermogensbestanddelen.

4.2.1 Investeringsprogramma en kapitaallasten

Het volledige investeringsprogramma is opgenomen in bijlage I. De investeringen zijn direct van invloed op onze schuldpositie en leiden tot een stijging van de kapitaallasten.

Hierna volgt en verkort overzicht van de geplande investeringen. Een volledige specificatie is in bijlage I opgenomen.

Investeringsprogramma	2023	2024	2025	2026	2027	Totaal
<i>× 1.000</i>						
Nieuwe investeringen	15.576	5.326	1.549	43	43	22.537
Vervangingsinvesteringen	10.576	7.109	6.486	6.711	6.590	37.472
Totaal	26.152	12.435	8.035	6.754	6.633	60.009
Zuiderbos : Uitbreiding	10.046	2.000	0	0	0	12.046
Noodlokalen Het Kwartier	0	300	0	0	0	300
IKC Lichtstraat onderwijsgebouwen	33	186	62	0	0	281
IKC Lichtstraat aanv. kindvoorzieningen	373	1.143	381	0	0	1.897
IKC Lichtstraat gymzaal	301	1.482	494	0	0	2.277
Discussiesets Raadhuis	0	100	0	0	0	100
MOR projecten	9.440	6.145	6.346	6.546	6.423	34.900
Minicontainers restafval en gft	90	521	0	0	0	611
Zwaluw vfc	1.614	0	0	0	0	1.614
Verduurzaming gebouw De Ketting 1 en 1a	734	0	0	0	0	734
Verduurzaming gebouw Lidwinastraat 12c	576	0	0	0	0	576
Overige	2.945	678	752	208	210	4.793
Totaal	26.152	12.555	8.035	6.754	6.633	60.129

Kapitaallasten

De rente en afschrijvingslasten van investeringen worden aan de programma's toegerekend vanaf het jaar volgend op de investering. Het verschil tussen de werkelijke rente en toegerekende rente wordt als onverdeeld financieringsresultaat opgenomen.

De begrote afschrijvings- en rentelasten bedragen:

Kapitaallasten <i>× € 1.000</i>	2024	2025	2026	2027
Afschrijvingslasten	7.092	6.086	6.139	6.287
Rentelasten	2.034	2.043	2.063	2.040

In de afschrijvingslasten zijn de extra afschrijvingen begrepen van de boekwaarden van te verkopen vastgoed.

4.2.2 Stand van de reserves

Reserves <i>(* € 1.000)</i>	2023	2024	2025	2026	2027
Algemene Reserve					
100 Algemene reserve	28.488	29.283	31.874	32.839	33.839
Algemene Reserve	28.488	29.283	31.874	32.839	33.839
Reserve Grondexploitatie					
200 Reserve grondexploitatie algemeen	5.842	6.038	6.038	6.038	6.038
Reserve Grondexploitatie	5.842	6.038	6.038	6.038	6.038
Overige Bestemmingsreserves					
250 Reserve Fractieondersteuning	24	24	24	24	24
351 Bestemmingsreserve IHP	411	0	0	0	0
326 Reserve Huisvestingsplan onderwijs	500	1.150	1.800	2.450	3.100
357 Reserve Groenfonds	206	198	189	181	173
359 Bestemmingsreserve Rijkswaterstaat	10.781	3.544	2.928	3.277	2.333
362 Reserve Gebiedesoverstijgende kosten	1.023	1.023	1.023	1.023	1.023
364 Bestemmingsreserve Herinr. Moleneindplein	0	0	0	0	0
367 Reserve Ruimte voor Ruimte	50	50	50	50	50
369 Bestemmingsreserve brug fort Isabella	450	435	419	404	388
371 Reserve Kapitaallasten Accommodatiebeleid	740	707	674	640	607
373 Bestemmingsreserve gymvoorzieningen	123	93	63	33	2
374 Bestemmingsreserve N65 Helvoirt	5.556	5.556	5.371	5.186	5.000
380 Fonds Lokale solidariteit	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
381 Reserve duurzaamheid gemeente gebouwen	1.000	1.000	913	825	738
382 Reserve Cultureel centrum De Speeldoos	0	200	400	600	800
401 Reserve overheveling budgetten	45	27	27	27	27
Overige Bestemmingsreserves	21.909	15.005	14.880	15.719	15.266
Totaal bestemmingsreserves	27.751	21.043	20.918	21.757	21.304
Gerealiseerd resultaat					
400 Reserve saldo jaarrekening	356	750	2.286	2.241	3.935
Gerealiseerd resultaat	356	750	2.286	2.241	3.935
Reserves	56.595	51.076	55.078	56.837	59.078

Algemene reserve

De algemene reserve dient als weerstandsvermogen voor het opvangen van onvoorziene financiële tegenvallers. Hiervoor dient een minimale buffer te worden aangehouden. (zie hiervoor hoofdstuk 3.2.3. Weerstandsvermogen).

Reserve Grondexploitatie

De reserve grondexploitatie dient in eerste instantie om onvoorziene risico's binnen de grondexploitatie op te kunnen vangen. De minimaal gewenste omvang van de reserve wordt bepaald met behulp van een risico-inventarisatie die jaarlijks bij de vaststelling van het uitvoeringsprogramma grondexploitatie aan de raad wordt voorgelegd. Beleidslijn is dat alle resultaten uit de grondexploitatie met de reserve worden verrekend.

De reserve Bouwgrondexploitatie vanuit de splitsingsbalans Helvoirt is toegevoegd aan deze reserve.

Reserve Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP)

De reserve IHP wordt ingezet als dekkingsmiddel voor het IHP. In de begroting is structureel budgetruimte vrij gemaakt voor het IHP. De verschillen tussen dit budget en de realisatie worden verrekend met de reserve. In de beginjaren werd niet het gehele budget benut en is het overschot aan de reserve toegevoegd. Vanaf 2015 treden er tijdelijk tekorten op die gedekt worden uit deze reserve. Op deze wijze wordt een meerjarig sluitende dekking voor het IHP project bereikt.

De vrijval uit de reserve IHP is veroorzaakt door:

- De kapitaallasten van het gebouw Hertog van Brabantschool komen ten laste van het IHP. Na verkoop komen deze te vervallen en ontstaat ruimte in bestemmingsreserve.
- Op verzoek van de accountant is de incidentele bijdrage uit de voorziening groot onderhoud voor het IKC Vught Zuid omgezet naar een structurele bijdrage uit de bestemmingsreserve.
- Bij de vorming van de reserve IHP is uitgegaan van de toen geldende normbedragen.
- De votering van de investeringskredieten door de Raad, inclusief de recente aanvulling, is gebaseerd op lagere normbedragen. Hierdoor zijn de kapitaallasten lager en resteert ruimte in de reserve IHP.

Reserve Huisvestingsplan Onderwijs en opvang

Op basis van businesscases zullen de komende jaren diverse onderwijsaccommodaties aangepakt worden. op dit moment zijn de bedragen die daarmee samenhangen nog niet bekend. Wel is duidelijk dat het om substantiële bedragen zal gedaan. Ter dekking van de hieruit voortkomende afschrijvingslasten vormen we een bestemmingsreserve.

Reserve Groenfonds

Het groenfonds is een financiële reserve die bedoeld is om groen gerelateerde projecten te financieren. Het college kan de middelen uit dit fonds aanwenden binnen de kaders die de raad heeft aangegeven.

Reserve Rijksinfrastructuur

Voor de kosten van het project PHS en de aanpassing van de N65 is een dekkingsplan in de meerjarenbegroting opgenomen. De reserve Rijksinfra vormt hier onderdeel van.

Reserve Bovenwijkse voorzieningen

De reserve wordt gevoed uit opslagen op de grondprijzen in de projecten van de grondexploitatie. Uit deze reserve kunnen planoverschrijdende werken worden bekostigd. Besteding vindt pas plaats na voorafgaande goedkeuring door de raad. De nota Bovenwijkse voorzieningen vormt het beleidskader voor deze reserve. Hierin zijn de uitgangspunten vastgelegd voor de investeringen die in aanmerking komen voor een bijdrage uit deze reserve. Volgens de nota moeten de werken een infrastructureel karakter hebben.

Reserve herinrichting Moleneindplein

Deze bestemmingsreserve wordt gevormd ter dekking van de afschrijvingslasten van de herinrichting Moleneindplein.

Bestemmingsreserve brug Fort Isabella

Deze reserve is gevormd ten behoeve van de realisatie van een brug over het Drongelens kanaal bij Fort Isabella. Dit project wordt uitgevoerd samen met regionale partners. De start van de werkzaamheden moet nog plaatsvinden.

Reserve Kapitaallasten accommodatiebeleid

Uitgangspunt voor het accommodatiebeleid is dat de opbrengst van locaties die niet meer worden gebruikt, wordt ingezet ter financiering van het accommodatiebeleid. De opbrengsten onder aftrek van de boekwaarden worden gestort in een bestemmingsreserve en vallen in een periode van 25 jaar vrij ten gunste van de exploitatie.

Reserve Gymvoorzieningen

In de vergadering van 1-10-2015 heeft de raad via amendement besloten om het restant van de voorziening buitenonderhoud scholen te bestemmen voor de financiering van een gymvoorziening.

Reserve N65 Helvoirt

Voor het geactiveerde deel van de bijdrage van de voormalige gemeente Haaren aan de N65 is een bestemmingsreserve gevormd. Deze dient ter dekking van de toekomstige jaarlijkse afschrijvingslasten.

Fonds lokale solidariteit

We constateren een periode waarin veel huishoudens problemen ervaren door forse inflatie en stijging van energielasten. We willen een vangnet zijn en mensen niet in de kou laten staan. Dit fonds is bedoeld om eventuele maatregelen uit te bekostigen.

Reserve duurzaamheid gemeentelijke gebouwen

Deze reserve is gevormd om de toekomstige afschrijvingslasten van investeringen in de verduurzaming van gemeentelijke gebouwen uit te bekostigen.

Reserve cultureel centrum De Speeldoos

We werken aan een businesscase voor De Speeldoos. In navolging van de motie van de raad om geld te reserveren voor de toekomstige uitgaven die uit deze businesscase voortkomen is deze reserve gevormd. De reserve is, conform de verslagleggingsregels, bestemd voor de dekking van toekomstige afschrijvingen. Dit betekent dat deze reserve alleen inzetbaar is, wanneer het toekomstig eigendom bij de gemeente ligt.

Reserve saldi jaarrekening

Dit betreft de cumulatie van de begrote jaarresultaten van de activiteiten van de algemene dienst. Bij de vaststelling van de jaarrekening neemt de raad een besluit over de bestemming van de overschotten of de dekking van de tekorten. Normaal gesproken worden deze resultaten verrekend met de algemene reserve.

4.2.3 Verrekeningen met reserves

Resultaatbestemmingen		2024	2025	2026	2027
- is onttrekking	Reserve				
<i>x € 1.000</i>					
Reserves programma Wonen					
Convenant natuurpark Kwebben	Groenfonds	-3	-3	-3	-3
Bijdrage weidevogelconvenant	Groenfonds	-5	-5	-5	-5
Rijksinfra tlv exploitatie	Rijksinfra	780	780	780	780
Mariaplein tgv Rijksinfra	Rijksinfra	0	0	210	0
Gymzaal Molenven tgv Rijksinfra	Rijksinfra	0	0	224	0
Rijksinfra tgv exploitatie	Rijksinfra	-8.017	-1.396	-865	-1.724
Verkoop Pepereind	Algemene reserve	0	126	0	0
Afschrijving brug fort Isabella	Brug fort Isabella	-16	-16	-16	-16
Afschrijving N65 Helvoirt	Reserve N65 Helvoirt	0	-185	-185	-185
Implementatie Wet kwaliteitsborging	Algemene reserve	-35	-35	-35	0
Verrduurzaming milieustraat	Reserve duurzaamheid	0	-49	-49	-49
Reserves programma Wonen		-7.296	-783	56	-1.201
Reserves programma Leven					
Verhuiskosten Zuiderbos	Algemene reserve	-50	0	0	0
Afschrijving accommodatie	Accommodatiebeleid	-33	-33	-33	-33
Afschrijving Martinihal	Gymvoorzieningen	-30	-30	-30	-30
Mutatie reserve IHP	Reserve IHP	-411	0	0	0
Dotatie huisvestingsplan	Huisvestingsplan onderwijs	650	650	650	650
Units Zuiderbos, plaatsingskosten	Reserve budgetoverheveling	-19	0	0	0
Reserveren cultureel centrum De Speeldoos	Reserve SCC De Speeldoos	200	200	200	200
Reserves programma Leven		307	787	787	787
Reserves programma Meedoen					
Verduurzaming Lidwinastraat	Reserve duurzaamheid	0	-38	-38	-38
Natuurtoilet	Algemene reserve	-20	0	0	0
Reduceren schulden	Algemene reserve	-100	0	0	0
Reserves programma Meedoen		-120	-38	-38	-38
Reserves programma Besturen					
Reserves programma Besturen		0	0	0	0
Reserves Grondexploitatie					
Winstneming	Grondexploitatie	196	0	0	0
Reserves Grondexploitatie		196	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen					
Inkomstenderving corona 2020	Algemene reserve				
Aanvulling financiële positie	Algemene reserve	1.000	1.000	1.000	1.000
Terugstorting Algemene reserve	Algemene reserve	0	1.500	0	0
Resultaat	Reserve saldo jaarrekening	394	1.536	-45	1.694
Algemene dekkingsmiddelen		1.394	4.036	955	2.694
		-5.519	4.001	1.760	2.241

Structurele verrekening met reserves

Een overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves is voorgeschreven. Dit overzicht laat zien in welke mate de begroting structureel gedekt wordt vanuit de reserves.

Programma	Structurele mutaties reserves					
	<i>× € 1.000</i>	2023	2024	2025	2026	2027
	<i>Structurele toevoegingen aan reserves</i>					
Wonen	Reserve Rijksinfra	838	780	780	780	780
Leven	Reserve SCC De Speeldoos	0	200	200	200	200
Leven	Reserve Huisvestingsplan onderwijs	500	650	650	650	650
	Totaal structurele toevoeging	1.338	1.630	1.630	1.630	1.630
	<i>Structurele onttrekkingen aan reserves</i>					
Leven	Afschrijving accommodatie	33	33	33	33	33
Leven	Afschrijving Martinihal	30	30	30	30	30
Wonen	Afschrijving brug Fort Isabella	16	16	16	16	16
Wonen	Afschrijving milieustraat, kringloop	0	0	49	49	49
Wonen	Afschrijving N65 Helvoirt	0	0	185	185	185
Meedoen	Afschrijving Lidwinastraat 1c	0	0	38	38	38
	Totaal structurele onttrekking	79	79	351	351	351
	Per saldo structurele mutatie	1.259	1.551	1.279	1.279	1.279

Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserve Rijksinfra

Door een herschikking van de reserves is er een bestemmingsreserve gevormd voor de Rijksinfra PHS en N65. Deze reserve wordt nog verder aangevuld met een jaarlijkse storting ten laste van de exploitatie (structureel) en de opbrengsten uit de verkoop van vastgoed (incidenteel).

Uit de reserve valt jaarlijks (structureel) een bedrag vrij om de gemaakte kosten te dekken. Deze bijdrage kan per jaar schommelen afhankelijk van de voor dat jaar geraamde kosten volgens het dekkingsplan.

Vrijval reserve dekking kapitaallasten accommodatiebeleid

Volgens het dekkingsplan voor het accommodatiebeleid wordt de (netto-) verkoopopbrengst van de te verkopen accommodaties gestort in een bestemmingsreserve. Met een jaarlijkse bijdrage uit deze bestemmingsreserve kan een gedeelte van de kapitaallasten van de investeringen in de accommodaties Elzenburg en Rozenoord worden gedekt.

Bijdrage reserve gymvoorziening Martinihal

De reserve gymvoorziening wordt ingezet voor gedeeltelijke dekking van de kapitaallasten van de investeringen in de gymvoorziening Martinihal.

Bijdrage reserve brug fort Isabella

De reserve is gevormd ter dekking van de afschrijvingslasten van de investeringen in de brug bij Fort Isabella.

Bijdrage reserve Moleneindplein

Uit de verkoopopbrengsten van locatie De Wieken vormen we deze reserve ter dekking van de afschrijvingslasten van de investeringen op de locatie Moleneindplein.

Bijdrage reserve verduurzaming milieustraat, kringloop

Ter dekking van de afschrijvingslasten die voortvloeien uit de verduurzamingsmaatregelen is deze reserve gevormd.

Bijdrage reserve N65 deel Helvoirt

Vanuit de herindeling is deze reserve overgekomen. Hij is bestemd ter dekking van de afschrijvingslasten N65 deel Helvoirt.

Bijdrage reserve verduurzaming Lidwinastraat 1c

Ter dekking van de afschrijvingslasten die voortvloeien uit de verduurzamingsmaatregelen is deze reserve gevormd.

4.2.4 Stand van de voorzieningen

Voorzieningen kunnen gevormd worden voor:

- Gelijkmatische verdeling van lasten over de jaren, bijvoorbeeld onderhoudsvoorzieningen,
- Voor toekomstige uitstroom van middelen waarvan de oorzaak van de uitstroom in het verleden ligt, bijvoorbeeld wachtgeldverplichtingen.

Voorzieningen worden gevormd voor feitelijke of in rechte afdwingbare verplichtingen, die leiden tot een uitstroom van middelen en waarvan de omvang of het moment van afwikkelen onzeker is.

De beleidsruimte ten aanzien van voorzieningen is beperkt. Onze voorzieningen zijn op het vereiste peil.

Voorzieningen	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
	primo	ultimo	ultimo	ultimo	ultimo	ultimo
<i>x € 1.000</i>	2023	2023	2024	2025	2026	2027
Verplichtingen, verliezen en risico's	4.186	4.324	4.463	4.606	4.750	4.898
Voorziening pensioenverpl ambtsdragers	2.093	2.070	2.046	2.023	2.000	1.977
Voorziening wachtgeldverplichtingen	65	65	65	65	65	65
Voorziening toekomstige pensioenverplichtingen	535	696	859	1.025	1.192	1.363
Voorziening verlofsparen	93	93	93	93	93	93
Voorziening Taalstraat/Torenstraat	17	17	17	17	17	17
Voorziening geluidschermen Isabellaveld	1.330	1.330	1.330	1.330	1.330	1.330
Voorziening De Hagen	47	47	47	47	47	47
Voorziening SHP	5	5	5	5	5	5
Onderhoudsegalisatie	2.964	3.047	2.989	2.639	2.278	2.533
Voorziening civiele kunstwerken	216	326	361	361	447	459
Voorziening baggeren	0	72	166	143	183	97
Voorziening woonwagenlocatie Olmenlaan	120	0	6	12	17	23
Voorziening onderhoud sportaccommodaties	414	315	223	268	209	247
Voorziening onderhoud acc. Sportparken	257	257	191	191	183	183
Voorziening onderhoud Soc. Cult. Acc.	90	60	65	61	58	63
Voorziening onderhoud D'n Inbreng	0	23	24	32	35	41
Voorziening HelvoirThuis	50	39	-7	-8	-2	-54
Voorziening HelvoirThuis (school)	196	201	206	209	214	219
Voorziening JC Elzenburg	58	59	61	63	22	24
Voorziening toren dorp Helvoirt	92	89	57	46	47	25
Voorziening onderhoud Clustervoorziening V-N	326	249	91	94	82	91
Voorziening milieustraat, kringloopwinkel	0	36	46	69	89	128
Voorziening onderhoud raadhuis	81	177	272	358	4	90
Voorziening onderhoud kettingweg	190	296	287	155	0	47
Voorziening onderhoud gemeentekantoor	874	847	940	586	690	850
Van derden verkregen middelen	4.697	3.977	3.747	3.772	3.926	4.103
Egalisatievoorziening gemeentelijke riolering	4.489	3.891	3.662	3.689	3.843	4.021
Voorziening afvalstoffenheffing	196	75	75	75	75	75
Voorziening sociaal fonds	12	11	10	9	8	7
Totaal voorzieningen algemene dienst	11.847	11.348	11.200	11.017	10.954	11.533
Overige waarderingen	18	18	18	18	18	18
Voorziening dubieuze debiteuren	18	18	18	18	18	18
Totaal Generaal	11.866	11.366	11.218	11.035	10.973	11.551

4.3 Meerjarenbegroting balansposities

Het doel van de geprognosticeerde meerjarige balans is om de raad inzicht te geven in de ontwikkeling van onder meer de investeringen, de inzet van de reserves en voorzieningen, de financieringsbehoefte en het EMU-saldo.

De meerjarenraming van de balans ziet er als volgt uit.

Meerjarenraming gecomprimeerde balans einde jaar (x € 1.000)						
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Activa						
Immateriële vaste activa	556	136	136	136	0	0
Materiële vaste activa	130.707	151.347	156.860	158.861	159.526	159.922
Financiële vaste activa	672	449	949	1.449	1.949	1.949
Voorraden	3.103	-1.484	-296	0	0	0
Overige vlottende activa	14.793	12.400	12.400	12.400	12.400	12.400
Totaal activa	149.831	162.849	170.049	172.846	173.874	174.270
Passiva						
Eigen vermogen						
Algemene reserve	20.881	28.488	29.283	31.874	32.839	33.839
Reserve saldi jaarrekening	9.563	356	750	2.286	2.241	3.935
Bestemmingsreserves	29.039	21.909	15.005	14.880	15.719	15.266
Reserve grondexploitatie	5.382	5.842	6.038	6.038	6.038	6.038
Voorzieningen	11.847	11.348	11.200	11.017	10.954	11.533
Langlopende schulden	59.855	82.196	95.062	94.041	93.372	90.949
Vlottende passiva	13.264	12.710	12.710	12.710	12.710	12.710
Totaal passiva	149.831	162.849	170.049	172.846	173.874	174.270

Het eigen vermogen daalt en de schuldpositie neemt toe. Echter de algehele financiële positie is ten opzichte van eerdere verwachtingen verbeterd. Dit is nader uiteengezet in de paragrafen Weerstandsvermogen en risicobeheersing en Financiering.

Bijlagen

5.1 Investeringsprogramma

5.1.1 Nieuwe investeringen

	Nieuwe investeringen	2023	2024	2025	2026	2027
	<i>× 1.000</i>					
Wonen	De Hagen Fase 2	307	0	0	0	0
Wonen	De Baarzen locatie supermarkt	62	0	0	0	0
Wonen	Aankoop percelen I 975 en I 992	195	0	0	0	0
Leven	Evenementenlocatie	0	120	0	0	0
Leven	Zuiderbos : Uitbreiding	10.046	2.000	0	0	0
Leven	Zuiderbos : Parkeervoorziening	-7	57	0	0	0
Leven	OLP Koningslinde 2023	41	0	0	0	0
Leven	OLP Bs Misha de Vries 2023	18	18	18	18	18
Leven	Noodlokalen Het Kwartier	0	300	0	0	0
Leven	Vorbereidingskrediet Het Kwartier	400	0	0	0	0
Leven	IKC Lichtstraat onderwijsgebouwen	33	186	62	0	0
Leven	IKC Vught Zuid: Muzieklokaal (Avonturier)	62	0	0	0	0
Leven	IKC Lichtstraat aanv. kindvoorzieningen	373	1.143	381	0	0
Leven	IKC Lichtstraat gymzaal	301	1.482	494	0	0
Leven	IKC Lichtstraat Inrichting gymzaal	0	0	85	0	0
Leven	Sportpark Bergenshuizen: Openbare Ruimte	33	0	0	0	0
Leven	Zwaluw vfc	1.614	0	0	0	0
Leven	Bewegen in de ruimte	92	25	25	25	25
Leven	Asfalteren BMX baan	3	0	0	0	0
Wonen	Rijksinfra: Bijkomende investeringen	0	0	0	0	0
Wonen	Rijksinfra: Olmenlaan-Heikantstraat	0	0	484	0	0
Wonen	Langzaam verkeersbrug Fort Isabella	434	0	0	0	0
Wonen	Verduurzaming gebouw De Ketting 1 en 1a	734	0	0	0	0
Wonen	Verduurzaming gebouw Lidwinastraat 12c	576	0	0	0	0
KPL	Gemeentekantoor: Audio visuele hulpmiddelen	3	0	0	0	0
KPL	Gemeentekantoor: nieuw en duurzaam werken	255	0	0	0	0
Leven	Digitale sloten accommodaties	0	25	0	0	0
Leven	Beweeglocatie Bisschop Zwijsenplein	0	90	0	0	0
subtotaal	Nieuwe investeringen	15.576	5.446	1.549	43	43

Evenementenlocatie

Dit jaar zal de ijsbaan worden georganiseerd in het Reeburgpark. Na het evenement verwachten wij dat de locatie opgeknapt zal moeten worden. Dit doen we niet alleen voor dit jaar, maar wij investeren gelijk in het aanpassen van het park om de locatie geschikt te maken voor evenementen in de komende jaren. Uit een eerste inventarisatie blijkt dat de kosten hiervoor ongeveer € 120.000 bedragen. Hiervoor wordt de grond verstevigd en wordt een aanrijdroute gecreëerd. Het aanwijzen van de locatie als evenementenlocatie voor de komende jaren zal plaatsvinden in het nog op te leveren evenementenbeleid.

Noodlokalen Het Kwartier

Er is een investeringskrediet van € 300.000 opgenomen om, in afwachting van de structurele oplossing voor het capaciteitsprobleem, het capaciteitstekort tijdelijk op te lossen.

Verduurzaming gemeentelijke gebouwen

In het kader van de versnellingsopgave verduurzaming gemeentelijk vastgoed, verduurzamen we de panden. De Ketting 1 en 1a en het pand Lidwinastraat 12c verduurzaamd. De afschrijvingslasten die verband houden met deze investering worden gedekt door de hiervoor gevormde bestemmingsreserve.

Digitale sloten diverse accommodaties

Gemeentelijke accommodaties die worden verhuurd, met name sportzalen, worden voorzien van digitale sloten. Deze digitalisering bevordert de verhuurbaarheid en zorgt voor een efficiënter beheer. Het sleutelbeer en de bijbehorende borggelden komen hiermee te vervallen. De investering bedraagt €25.090.

Beweeglocatie Bisschop Zwijsenplein

Op het beweegplein aan het Bisschop Zwijsenplein passen we het trapveldje aan zodat deze bestand is tegen het intensieve gebruik. We realiseren een kunstgrasveld. Hiervoor reserveren we € 90.000.

5.1.2 Vervangingsinvesteringen

	Vervangingsinvesteringen	2023	2024	2025	2026	2027
	<i>× 1.000</i>					
Wonen	Verv onderhoud openbare verlichting	351	249	258	268	272
Wonen	Verledding openbare verlichting	64	66	69	71	72
Wonen	Wegenplan	2.619	1.366	1.404	1.432	1.431
Wonen	Verkeers- en vervoersplan	20	21	21	22	23
Wonen	Langzaam verkeersbrug Oude Loonsebaan	0	25	0	0	0
Wonen	Langzaam verkeersbrug St.-Lambertusstraat NZ	0	0	23	0	0
Wonen	Langzaam verkeersbrug St.-Lambertusstraat ZZ	0	0	17	0	0
Wonen	Langzaam verkeersbrug Pieter Vreedesingel	68	0	0	0	0
Wonen	Langzaam verkeersbrug Reeburgpark/Vlasborch	0	32	0	0	0
Wonen	Langzaam verkeersbrug Driesedam	0	0	0	0	62
Wonen	Langzaam verkeersbrug Pepereind	0	0	0	61	0
Wonen	Langzaam verkeersbrug Klein Brabant	0	17	0	0	0
Wonen	Tijdelijke ontsluitingsweg PI	0	0	0	0	0
Wonen	Verkeersbrug De Runsvort	319	0	0	0	0
Wonen	Verbetering van de riolering	5.371	3.458	3.582	3.711	3.770
Wonen	GRP Pompen en Gemalen	430	339	351	364	370
Wonen	GRP beschoeiing	128	132	136	141	143
Wonen	Uitvoering groenbeleidsplan	457	514	525	537	342
Wonen	Vervanging speelvoorzieningen	95	61	64	66	67
Wonen	Minicontainers restafval en gft	90	521	0	0	0
Leven	Vervanging toplaag kunstgrasveld Zwaluw	129	0	0	0	0
Leven	Sportpark Bergenshuizen: Verv grasveld	105	35	36	38	38
Leven	Maaimachine sportvelden Helvoirt	0	23	0	0	0
Overhead	Overige Invest. Info-beleidsplan	115	0	0	0	0
Besturen	Discussiesets Raadhuis	0	100	0	0	0
KPL	Vervangen Motorfrees 2021	0	9	0	0	0
KPL	Bestelauto verv. VN-364-R 2022	73	0	0	0	0
KPL	Bestelauto verv. VN-483-X 2022	73	0	0	0	0
KPL	Helvoirt : wagen gladheidsbestrijding 2021	15	0	0	0	0
KPL	Helvoirt : Pickup met kraan 2021	54	0	0	0	0
KPL	Inzamervoertuig Afval	0	56	0	0	0
KPL	Houtversnipperaar / aanhanger combi	0	85	0	0	0
subtotaal	Vervangingsinvesteringen	10.576	7.109	6.486	6.711	6.590
Totaal investeringen		26.152	12.435	8.035	6.754	6.633

Discussiesets Raad

De discussiesets in het Raadhuis zijn in 2024 afgeschreven en aan vervanging toe.

Uitvoering groenbeleidsplan

Aan de bestaande investeringskredieten is voor de jaren 2024, 2025 en 2026 een bedrag van € 200.000 toegevoegd voor de aanplant van bomen in de openbare ruimte. We nemen hierbij de bomenkansenkaart als uitgangspunt. Hiermee kunnen we de bomenstand laten groeien en daarmee de openbare ruimte meer bedekken met de kronen van bomen.

Wegenplan en Verkeers- en vervoersplan

Het krediet van het Verkeers- en vervoersplan wordt voor het grootste deel overgeheveld naar het Wegenplan, omdat de werkzaamheden waarvan de kosten bij het Verkeers- en vervoersplan terecht kwamen meestal te maken hebben met aanpassingen aan de weg (zoals rotondes, vluchtheuvels en parkeerplaatsen).

Verbetering van de riolering

De kosten voor werkzaamheden aan de riolering (materiaal en arbeid) zijn de afgelopen jaren met een veel hoger cijfer geïndexeerd dan de indexering die op het investeringskrediet voor de riolering is toegepast. Om dit te compenseren is het jaarlijkse krediet met € 505.000 opgehoogd.

5.2 Aanpassingen meerjarenbegroting

Meerjarenbegroting (* € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Saldo Kadernota 2024-2027	319	738	166	-880
Aanpassingen Programmabegroting	2024	2025	2026	2027
Wonen				
Pachtopbrengsten	29	0	0	0
Huur Prorail	75	76	77	77
Sloop voormalige Hertog van Brabantschool	0	25	0	0
Elektriciteitsverbruik vm sportzaal Lidwina	14	14	14	14
Gasverbruik De Kwebben	16	16	16	16
Energie vm St. Willibrordusschool	26	0	0	0
Onderhoudsvoorziening D'n Inbreng	8	8	8	8
Inhuur gebouwenbeheer	-94	-96	-99	0
Exploitatiekosten diverse gebouwen	-6	-9	-5	-7
Rijksinfra	307	-215	-129	30
Privatisering volkstuinencomplex Bergenshuizen	-2	-2	-2	-2
Afval	-213	-221	-229	-233
Afvalstoffenheffing	346	453	443	440
Verduurzaming milieustraat, kringloopwinkel	15	15	15	15
Vrijval reserve verduurzaming	0	49	49	49
Beheer riolering	-90	-90	-90	-90
Rioolheffing	-125	143	424	583
Egalisatievoorziening riolering	-125	-366	-591	-615
Subsidie stichting Duinboeren en Maatschappij	-6	-6	-6	-6
Woonvisie	-20	0	0	0
Overdracht woonwagenlocatie Driesedam	19	19	20	20
ICT vergunningverlening	-20	-21	-21	-22
Totaal programma Wonen	152	-210	-108	276
Aanpassingen Programmabegroting	2024	2025	2026	2027
Leven				
Opstellen visie toekomstige werklocaties	-50	0	0	0
Van Gogh nationaal park	-13	-13	-13	-14
Reservering Huisvestingsplan Onderwijs en opvang	-150	-150	-150	-150
Reserve IHP	36	0	0	0
Nieuwbouw de Lichtstraat	-38	-20	0	0
Leerplicht en RMC	-24	-25	-26	-26
Voorschoolse educatie en peuteropvang	-70	-54	-56	-57
Nationaal Programma onderwijs	70	0	0	0
Sportstimulering	-5	-5	-5	-5
Lokaal beweeg- en sportonderzoek	-5	0	0	0
Lokaal sportakkoord en combinatiefunctionaris sport	90	90	90	90
Gymzaal Hertog van Brabant	0	5	0	0

Verkennen buitensportaccommodaties	-40	0	0	0
SDE-subsidies	-21	-22	-22	-23
Exploitatiekosten diverse accommodaties	-10	-14	-17	-21
Cultuur stimulerend	-5	-5	-5	-5
Combinatiefunctionaris cultuur	40	40	36	36
Stichting Ontmoetingscentrum DePetrus	-18	-19	-19	-20
Reservering Cultureel centrum De Speeldoos	-200	-200	-200	-200
Subsidies	42	48	55	-122
Linie 1629 en Zuidwaterlinie	-15	0	0	0
Bibliotheek	22	23	24	24
Totaal programma Leven	-363	-319	-311	-493
Aanpassingen Programmabegroting	2024	2025	2026	2027
Meedoen				
Wijkgericht werken	-29	-26	-24	-22
Dekking versnelling sociaal domein	29	26	24	22
Natuurtoilet	-20	0	0	0
Dekking uit algemene reserve	20	0	0	0
Pilot dagbesteding	-85	-45	-15	0
Collectief vervoer	-4	-9	-18	-28
Jongerenwerker Elzenburg	-71	-74	-76	-78
Dekking versnelling sociaal domein	71	74	76	78
Verduurzaming JC Elzenburg	7	7	7	6
Vrijval reserve verduurzaming	0	38	38	38
Jongerenparticipatie	-20	0	0	0
Wmo hulp bij het huishouden	-283	-182	-231	-278
Hogere aantallen Wmo indicaties	0	-163	-165	-168
Wmo specialistische hulp	90	0	0	0
Eigen bijdrage Wmo	0	-150	201	205
Inzet uitvoeringsbudget Wmo Beschermd Wonen	-172	-172	-172	-172
Uitvoeringsbudget Wmo Beschermd Wonen	172	172	172	172
Hervormingsagenda Jeugd	0	672	672	687
Tekorten Jeugdzorg	-600	-600	-600	-600
Armoede- en schuldenbeleid	-200	-100	-100	-100
Dekking armoedebeleid uit algemene reserve	100	0	0	0
Bijzondere bijstand en vroegsignalering	-49	0	0	0
Wsw en re-integratietrajecten	-299	-295	-241	-224
Gezond en actief leven akkoord (GALA)	-293	-293	-209	0
Specifieke uitkering GALA	293	293	209	0
Eenzaamheidsbestrijding	-10	-13	-25	0
Indexering plustaken GGD	-6	-7	-7	-7
Rijksvaccinatieprogramma	-6	-7	-6	-6
Regionaal uitvoeringskosten Wmo	16	16	16	14
ICT	-30	0	0	0
Subsidies	-8	-8	-9	-9
Totaal programma Meedoen	-1.387	-844	-484	-470

Aanpassingen Programmabegroting	2024	2025	2026	2027
Besturen				
Veilig wonen	-7	-7	-7	0
Doelmatigheidsonderzoek	-15	-16	-16	-16
Verkiezingen	-17	-7	-17	-17
Paspoorten rijbewijzen	23	0	0	0
Aansluiting Landelijke voorziening	-18	-8	-8	-8
Buurtpreventie	-6	-6	-6	-6
Totaal programma Besturen	-40	-44	-54	-48
Aanpassingen Programmabegroting	2024	2025	2026	2027
Overhead en kostenplaatsen				
Indexering ICT kosten	-200	-207	-215	-218
Actualisatie onderhoudscontracten	38	40	41	41
Belastingen gemeentelijke gebouwen	-15	-16	-17	-19
Personeelszaken algemeen	5	5	5	6
Personeelsbudget	545	615	430	367
Bizob	-39	0	0	0
Totaal programma Overhead	335	437	244	178
Aanpassingen Programmabegroting	2024	2025	2026	2027
Overige / Algemene dekkingsmiddelen				
Onroerend Zaak Belasting	157	222	-11	-189
ICT Belastingen	-15	-16	-16	-16
Rente leningen	-702	-773	-862	-838
Kapitaallasten investeringen	70	328	307	332
Indexering post Onvoorzien	-2	-3	-6	-7
Uitkering gemeentefonds	1.869	2.022	1.089	3.850
Totaal Overige	1.378	1.779	501	3.131
Totaal bijgestelde verwachting	394	1.536	-45	1.694

5.3 Staat van reserves

Reserves (* € 1.000)	Saldo ultimo	2023	2023	2024	2024	2025	2025	2026	2026	2027	2027	2027
	2022	Toevoe- ging	Onttrek- king	Toevoe- ging	Onttrek- king	Toevoe- ging	Onttrek- king	Toevoe- ging	Onttrek- king	Toevoe- ging	Onttrek- king	Eindsaldo
Algemene Reserve												
100 Algemene reserve	20.881	9.822	2.215	1.000	205	2.626	35	1.000	35	1.000	0	33.839
Algemene Reserve	20.881	9.822	2.215	1.000	205	2.626	35	1.000	35	1.000	0	33.839
Reserve Grondexploitatie												
200 Reserve grondexploitatie algemeen	5.382	670	210	196	0	0	0	0	0	0	0	6.038
Reserve Grondexploitatie	5.382	670	210	196	0	0	0	0	0	0	0	6.038
Overige Bestemmingsreserves												
250 Reserve Fractieondersteuning	24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	24
351 Bestemmingsreserve IHP	557	0	146	0	411	0	0	0	0	0	0	0
326 Reserve Huisvestingsplan onderwijs	0	500	0	650	0	650	0	650	0	650	0	3.100
357 Reserve Groenfonds	219	0	13	0	8	0	8	0	8	0	8	173
359 Bestemmingsreserve Rijkswaterstaat	19.935	683	9.838	780	8.017	780	1.396	1.214	865	780	1.724	2.333
362 Reserve Gebiedsoverstijgende kosten	967	56	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.023
364 Bestemmingsreserve Herinr. Moleneindplein	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
367 Reserve Ruimte voor Ruimte	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	50
369 Bestemmingsreserve brug fort Isabella	466	0	16	0	16	0	16	0	16	0	16	388
371 Reserve Kapitaallasten Accommodatiebeleid	773	0	33	0	33	0	33	0	33	0	33	607
373 Bestemmingsreserve gymvoorzieningen	154	0	30	0	30	0	30	0	30	0	30	2
374 Bestemmingsreserve N65 Helvoirt	5.556	0	0	0	0	0	185	0	185	0	185	5.000
380 Fonds Lokale solidariteit	0	1.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.000
381 Reserve duurzaamheid gemeente gebouwen	0	1.000	0	0	0	0	87	0	87	0	87	738
382 Reserve Cultureel centrum De Speeldoos	0	0	0	200	0	200	0	200	0	200	0	800
401 Reserve overheveling budgetten	338	1.352	1.645	0	19	0	0	0	0	0	0	27
Overige Bestemmingsreserves	29.039	4.591	11.721	1.630	8.533	1.630	1.756	2.064	1.224	1.630	2.083	15.266
Totaal bestemmingsreserves	34.421	5.261	11.931	1.826	8.533	1.630	1.756	2.064	1.224	1.630	2.083	21.304
Gerealiseerd resultaat												
400 Reserve saldo jaarrekening	9.563	-9.207	0	394	0	1.536	0	-45	0	1.694	0	3.935
Gerealiseerd resultaat	9.563	-9.207	0	394	0	1.536	0	-45	0	1.694	0	3.935
Reserves	64.865	5.876	14.146	3.220	8.738	5.792	1.791	3.019	1.259	4.324	2.083	59.078

5.4 Staat van voorzieningen

Voorzieningen	Saldo	Toevoeging	Ontrekkings	Saldo	Toevoeging	Ontrekkings	Saldo	Toevoeging	Ontrekkings	Saldo	Toevoeging	Ontrekkings	Saldo	Toevoeging	Ontrekkings	Saldo
	primo			ultimo			ultimo			ultimo			ultimo			ultimo
× € 1.000	2023	2023	2023	2023	2024	2024	2024	2025	2025	2025	2026	2026	2026	2027	2027	2027
<u>Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's</u>	4.186	261	123	4.324	263	123	4.463	265	123	4.606	268	123	4.750	270	123	4.898
Voorziening pensioenverpl ambtsdragers	2.093	0	23	2.070	0	23	2.046	0	23	2.023	0	23	2.000	0	23	1.977
Voorziening wachtgeldverplichtingen	65	100	100	65	100	100	65	100	100	65	100	100	65	100	100	65
Voorz. toekomstig pensioenverpl ambtsdragers	535	161	0	696	163	0	859	165	0	1.025	168	0	1.192	170	0	1.363
Voorziening verlofsparen	93	0	0	93	0	0	93	0	0	93	0	0	93	0	0	93
Voorziening Taalstraat/Torenstraat	17	0	0	17	0	0	17	0	0	17	0	0	17	0	0	17
Voorziening geluidschermen Isabellaveld	1.330	0	0	1.330	0	0	1.330	0	0	1.330	0	0	1.330	0	0	1.330
Voorziening De Hagen	47	0	0	47	0	0	47	0	0	47	0	0	47	0	0	47
Voorziening SHP	5	0	0	5	0	0	5	0	0	5	0	0	5	0	0	5
<u>Onderhoudsegalisatievoorzieningen</u>	2.964	805	723	3.047	723	781	2.989	715	1.065	2.639	714	1.075	2.278	713	459	2.533
Voorziening civiele kunstwerken	216	140	31	326	140	105	361	140	140	361	139	53	447	138	125	459
Voorziening baggeren	0	129	57	72	129	36	166	129	152	143	129	89	183	129	216	97
Voorziening woonwagenlocatie Olmenlaan	120	16	135	0	6	0	6	6	0	12	6	0	17	6	0	23
Voorziening sportaccommodaties	414	56	155	315	56	148	223	56	10	268	56	114	209	56	18	247
Voorziening accommodaties sportparken	257	0	0	257	0	67	191	0	0	191	0	7	183	0	0	183
Voorziening Sociaal Culturele Accommodaties	90	5	34	60	5	0	65	5	9	61	5	8	58	5	0	63
Voorziening onderhoud D'n Inbreng	0	23	0	23	15	13	24	15	7	32	15	12	35	15	9	41
Voorziening HelvoirThuis	50	6	17	39	6	52	-7	6	8	-8	6	0	-2	6	58	-54
Voorziening HelvoirThuis (school)	196	5	0	201	5	0	206	5	1	209	5	0	214	5	0	219
Voorziening JC Elzenburg	58	2	0	59	2	0	61	2	0	63	2	42	22	2	0	24
Voorziening toren dorp Helvoirt	92	1	4	89	1	34	57	1	12	46	1	0	47	1	22	25
Voorziening clustervoorziening Vught-N	326	9	86	249	9	167	91	9	7	94	9	21	82	9	0	91
Voorziening milieustraat, kringloopwinkel	0	41	5	36	41	30	46	41	18	69	41	21	89	41	2	128
Voorziening onderhoud raadhuis	81	107	11	177	103	9	272	95	9	358	95	450	4	95	9	90
Voorziening onderhoud kettingweg	190	106	0	296	46	55	287	46	179	155	46	201	0	46	0	47
Voorziening onderhoud gemeentekantoor	874	160	187	847	160	67	940	160	514	586	160	56	690	160	0	850
<u>Voorzieningen van derden verkregen middelen</u>	4.697	3	723	3.977	3	233	3.747	3	-22	3.772	3	-151	3.926	3	-174	4.103
Egalisatievoorziening gemeentelijke riolering	4.489	0	598	3.891	0	229	3.662	0	-26	3.689	0	-155	3.843	0	-178	4.021
Voorziening afvalstoffenheffing	196	0	121	75	0	0	75	0	0	75	0	0	75	0	0	75
Voorziening sociaal fonds	12	3	4	11	3	4	10	3	4	9	3	4	8	3	4	7
Totaal voorzieningen algemene dienst	11.847	1.069	1.569	11.348	989	1.137	11.200	983	1.166	11.017	985	1.048	10.954	987	408	11.533
<u>Overige voorzieningen waarderungen</u>	18	0	0	18	0	0	18	0	0	18	0	0	18	0	0	18
Voorziening dubieuze debiteuren	18	0	0	18	0	0	18	0	0	18	0	0	18	0	0	18
Totaal Generaal	11.866	1.069	1.569	11.366	989	1.137	11.218	983	1.166	11.035	985	1.048	10.973	987	408	11.551

5.5 Baten en lasten landelijke taakvelden

Taakvelden landelijk (bedragen x €1.000)		Baten 2024	Lasten 2024	Saldo 2024
0.1	Bestuur	-9.694	12.174	2.480
0.10	Mutaties reserves	-8.738	2.826	-5.913
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	394	394
0.2	Burgerzaken	-577	1.553	976
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-924	2.230	1.306
0.4	Overhead	-327	13.598	13.271
0.5	Treasury	-39	-90	-129
0.61	OZB woningen	-6.725	369	-6.356
0.62	OZB niet-woningen	-3.614	15	-3.599
0.64	Belastingen overig	-42	0	-42
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-60.844	8	-60.835
0.8	Overige baten en lasten	0	116	116
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	0	2.331	2.331
1.2	Openbare orde en veiligheid	-10	1.297	1.286
2.1	Verkeer en vervoer	-404	4.130	3.726
2.5	Openbaar vervoer	0	8.023	8.023
3.1	Economische ontwikkeling	0	238	238
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	2	2
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-21	21	0
3.4	Economische promotie	-493	183	-310
4.1	Openbaar basisonderwijs	0	49	49
4.2	Onderwijshuisvesting	-343	3.346	3.003
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-359	1.104	745
5.1	Sportbeleid en activering	-127	752	625
5.2	Sportaccommodaties	-567	1.877	1.309
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-65	1.515	1.449
5.4	Musea	0	77	77
5.5	Cultureel erfgoed	0	166	166
5.6	Media	-30	810	780
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-121	3.615	3.494
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-33	4.346	4.313
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	3.148	3.148
6.3	Inkomensregelingen	-5.460	8.202	2.742
6.4	WSW en beschut werk	0	4.330	4.330

6.5	Arbeidsparticipatie	-20	1.292	1.272
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-223	737	514
6.71A	Hulp bij het huishouden (WMO)	0	2.661	2.661
6.71B	Begeleiding (WMO)	0	2.814	2.814
6.71C	Dagbesteding (WMO)	0	0	0
6.72A	Jeugdhulp begeleiding	0	505	505
6.72B	Jeugdhulp behandeling	0	84	84
6.72C	Jeugdhulp dagbesteding	0	348	348
6.72D	Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	699	699
6.73A	Pleegzorg	0	105	105
6.73B	Gezinsgericht	0	214	214
6.73C	Jeugdhulp met verblijf overig	0	759	759
6.74A	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	0	2.161	2.161
6.74B	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	851	851
6.74C	Gesloten plaatsing	0	655	655
6.81A	Beschermd wonen (WMO)	-172	172	0
6.82A	Jeugdbescherming	0	384	384
6.82B	Jeugdreclassering	0	28	28
7.1	Volksgezondheid	-354	1.877	1.523
7.2	Riolering	-4.717	3.957	-760
7.3	Afval	-4.306	3.489	-817
7.4	Milieubeheer	-587	1.879	1.292
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-20	20	0
8.1	Ruimte en leefomgeving	-361	1.777	1.416
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-196	33	-163
8.3	Wonen en bouwen	-2.257	2.521	263
Totaal taakvelden		-112.773	112.777	0

5.6 Baten en lasten per programma per taakveld

Taakvelden (bedragen x €1.000)		Baten 2024	Lasten 2024	Saldo 2024
1 WONEN				
030	Beheer overige gebouwen en gronden	-924	2.230	1.306
210	Verkeer en vervoer	-404	4.130	3.726
250	Rijksinfra	0	8.023	8.023
320	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	2	2
570	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-121	3.615	3.494
720	Riolering	-4.717	3.957	-760
730	Afval	-4.306	3.489	-817
740	Milieubeheer	-587	1.879	1.292
750	Begraafplaatsen en crematoria	-20	20	0
810	Ruimtelijke ordening	-361	1.777	1.416
820	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-196	33	-163
830	Wonen en bouwen	-2.257	2.521	263
		-13.894	31.674	17.781
2 LEVEN				
310	Economische ontwikkeling	0	238	238
330	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-21	21	0
340	Recreatie en toerisme	-493	183	-310
410	Openbaar basisonderwijs	0	49	49
420	Onderwijshuisvesting	-343	3.346	3.003
430	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-359	1.104	745
510	Sportbeleid en activering	-127	752	625
520	Sportaccommodaties	-567	1.877	1.309
530	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-65	1.515	1.449
540	Musea	0	77	77
550	Cultureel erfgoed	0	166	166
560	Media	-30	810	780
		-2.006	10.137	8.131
3 MEEDOEN				
600	Zelfredzaam zijn en zelfstandig wonen	-23	3.496	3.473
605	Inburgering	-11	325	314
610	Jongerenwerk en toezicht kinderopvang	1	435	436
620	WMO en jeugdzorg	-395	13.248	12.853
630	Ondersteuning bij armoede en zorg	-25	1.993	1.969
640	Meedoen en economisch zelfstandig zijn	-5.455	11.830	6.375

650	Gezondheidsbeleid	-354	1.967	1.613
660	Loketvoorzieningen sociaal domein	0	3.077	3.077
		-6.263	36.372	30.109
4 BESTUREN				
010	Bestuur en burgerparticipatie	-9.694	12.174	2.480
020	Burgerzaken	-577	1.553	976
110	Crisisbeheersing en brandweer	0	2.331	2.331
120	Openbare orde en veiligheid	-10	1.297	1.286
		-10.282	17.355	7.073
7 OVERHEAD				
040	Overhead	-24	13.294	13.271
900	Kostenplaatsen	-303	303	0
		-327	13.598	13.271
8 ALGEMENE DEKKINGEN				
000	Mutaties reserves	-8.738	2.826	-5.913
011	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	394	394
050	Treasury	-39	-90	-129
061	OZB woningen	-6.725	369	-6.356
062	OZB niet-woningen	-3.614	15	-3.599
064	Belastingen overig	-42	0	-42
070	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-60.844	8	-60.835
080	Overige baten en lasten	0	116	116
090	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0
		-80.001	3.638	-76.364
		-112.773	112.773	0

5.7 Normen en toetsingskader

Gemeente Vught Normen en toetsingskader		
Activiteit/product	Wetgeving extern	Regelgeving intern
Algemeen		
Algemene overkoepelende verordeningen, beleidsregels en/of besluiten	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten	
	Gemeentewet	
	Wet Dwangsom	
	Nota procedure aanlevering verantwoordingsinformatie Sisa	
	Regeling informatievoorziening Sisa	
	Kadernota rechtmatigheid	
	Wet Gemeenschappelijke Regelingen	
Algemeen financieel middelenbeheer	Wet markt en overheid	Financiële verordening gemeente Vught
	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en	
	semi publieke sector	Controleverordening gemeente Vught
	Wet op de loonbelasting	
	Wet op de omzetbelasting	
	Wet op het BTW compensatiefonds	
	Regeling Verzameluitkering	
	Wet houdbare Overheidsfinanciën	
	Aanbestedingswet 2012	
	Werkkostenregeling	
	Wet modernisering vennootschapsbelastingplicht overheidsfinanciën	
	Regeling Uitzettingen en Derivaten Decentrale Overheden (Ruddo)	Treasurystatuut
Treasury	Wet en uitvoeringsregeling Financiering Decentrale Overheden (Fido)	
	Regeling schatkistbankieren decentrale overheid	
	Algemene burgerlijke pensioenwet	
Arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid	Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (APPA)	
	Ambtenarenwet	
	CAR/UWO (RAP)	
	Sociale verzekeringswetten	
Wonen		
Beheer overige gebouwen en gronden	Huurwet	
	Wet nadeelcompensatie en schadevergoeding overheid	Beleidsnotitie Reststroken 2011 Herwaardering Prijsmethodiek verkoop en verhuur reststroken
Verkeer en vervoer	Wegenverkeerswet/Wegenwet	Nota Parkeerbeleid 2013-2022
		Beleid Gladheid bestrijding

		Beleid laadpalen-Regeling laadpalen elektrisch vervoer
Openbaar groen	Verordening Ruimte Noord-Brabant	Nota Groen 'Groen verbindt' 2016
	Natuurbeschermingswet 1998	Monumentale- en waardevolle bomenlijst 2016
		Beheerplan Speelvoorzieningen 2015-2018
		Notitie Biodiversiteit 2018
Riolering		Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2018-2023
		Verordening rioolheffing 2021
		Regeling projectsubsidie afkoppelen en aansluiten riolering gemeente Vught 2017
		Waterafvoerordening Vught 2022
Afval	Landelijk Afvalbeheerplan 2017-2029	Afvalstoffenverordening Vught 2018
		Afvalbeleidsplan Vught 2022
Milieubeheer	Wet Milieubeheer	Nota duurzaamheid
	Flora-en faunawet	
	Wet bodembescherming	
Begraafplaatsen en crematoria	Wet op de lijkbezorging	Verordening lijkbezorgingsrechten
		Beheersverordening begraafplaats
Ruimtelijke ordening	Besluit ruimtelijke ordening	Structuurvisie Vught
	Wet ruimtelijke ordening	
	Verordening Ruimte Noord-Brabant 2014	
	Structuurvisie Ruimtelijke Ordening Noord-Brabant 2014	
	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO)	
Grondexploitatie	Wet modernisering vennootschapsbelastingplicht overheidsfinanciën	Grondnota
Wonen en bouwen	Woningwet	Woonvisie Vught 2022-2025
	Pachtnormenbesluit	Structuurvisie Vught
		Bouwverordening 2012
		Welstandsnota 2016
		Algemene Plaatselijke verordening 2022
		Preventie- en handavingsplan Drank- en Horecawet
		Verordening Kwaliteit
		Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Omgevingsrecht
Leven		
Economie		
Onderwijs	Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid (GOA)	Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Vught
	Wet educatie- en beroepsonderwijs (WEB)	
	Wet op primair onderwijs	
	Wet op voortgezet onderwijs	

Sportbeleid en sportaccommodaties		Subsidieverordening 2017-2021
Cultuur en Media	Bibliotheekwet (Wsob)	
	Mediawet	
		Monumentenverordening Vught 2010
Meedoen		
Algemene welzijnsvoorzieningen	Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen	Regeling Budgetsubsidies
		Lokale Inclusie Agenda 2022 - 2026
		Lokale Sociale Agenda 2023 - 2026
Inburgering	Wet inburgering 2021	
	Wet inburgering 2013	
Jongerenwerk en toezicht kinderopvang	Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen	
	Wet basisvoorziening kinderopvang	
Wmo en Jeugdzorg	Jeugdwet 2015	Verordening Maatschappelijke Ondersteuning Vught 2022
	Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015)	Inkoopkader Jeugd
	Uitvoeringsbesluit Wmo 2015	Inkoopkader Wmo
		Centrumregeling Jeugdhulp 2024 -2028
		Centrumregeling regio Meierij Wmo 2020
Armoede beleid en schuldhelpverlening	Wet gemeentelijke schuldhelpverlening	Bijdrageregeling Meedoen
	Invoeringswet	Collectieve zorgverzekering voor minima
	Participatiewet, artikel 35 en 36	Beleidsregels Kindpakket gemeente Vught
		Individuele inkomenstoeslag
		Bijzondere bijstand
		Verordening kwijtschelding Afvalstoffenheffing, Onroerend zaakbelasting en Rioolheffing en gemeente Vught
Inkomensregelingen, re-integratie en Wsw	Participatiewet	Re-integratieverordening Participatiewet Vught
	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Beleidsregels terug- en invordering Bbz 2004 Vught
	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Besluit tot wijziging van de Beleidsregels terugvordering, invordering en verhaal Participatiewet, IOAW en IOAZ Vught 2015
	Wet sociale werkvoorziening (Wsw)	Beleidsregels Social Return 2022
	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz)	
	Wet Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorzieningen aan gemeenten (BUIG)	
	Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers (TOZO)	

Gezondheidsbeleid	Regeling opvang ontheemden Oekraïne	
	Wet publieke gezondheid	
Loketvoorzieningen sociaal domein		Verordening Adviesraad Sociaal domein Vught
Besturen		
Bestuur	Gemeentewet	Verordening op de ambtelijke bijstand gemeente Vught 2021
		Verordening burgerinitiatief gemeente Vught 2014
	Wet bescherming persoonsgegevens	
	Algemene Verordening gegevens bescherming (AVG)	

5.8 Verplichte beleidsindicatoren

Met ingang van het begrotingsjaar 2017 vereist het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dat onderstaande set van verplichte beleidsindicatoren in de programmabegroting wordt opgenomen.

[Dashboard - Cijfers en statistieken van je gemeente - Vught](#)

Beleidsindicatoren programma Wonen	Eenheid	Periode	Waarde
Omvang huishoudelijk restafval	kg/ inwoner	2021	84
Hernieuwbare elektriciteit	%	2021	13,4
Gemiddelde WOZ- waarde woningen	€ 1.000	2021	406
Nieuw gebouwde woningen	aantal per 1.000 woningen	2022	3,6
Demografische druk	%	2022	82,3
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden		2023	958
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden		2023	1.068

Beleidsindicatoren programma Leven	Eenheid	Periode	Waarde
Functioniemenging	%	2022	53,6
Vestigingen (van bedrijven)	Per 1.000 inwoners	2022	192,7
Absoluut verzuim (aantal leerlingen dat niet staat ingeschreven op een school)	Per 1.000 inwoners	2022	3,5
Relatief verzuim (aantal leerlingen dat staat ingeschreven, maar ongeoorloofd afwezig is)	Per 1.000 inwoners	2022	13
Voortijdig schoolverlaters (VO+ MBO)	% leerlingen (12-23 jaar) dat voortijdig (zonder startkwalificatie) het onderwijs verlaat	2021	1,4
Niet sporters	% niet wekelijkse sporters	2020	37,4

Beleidsindicatoren programma Meedoen	Eenheid	Periode	Waarde
Banen	aantal per 1.000 inwoners van 15-74 jaar	2022	830,9
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	2021	1
Kinderen in een gezin dat moet leven van een bijstandsuitkering	% kinderen tot 18 jaar	2021	2
Werkloze jongeren	% 16 t/ m 22 jarigen	2021	1
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking	2022	74,3
Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	2021	176,9
Lopende re-integratievoorzieningen	aantal per 10.000 inwoners van 15-74 jaar	2022	192,1
Jongeren met jeugdhulp	% van jongeren tot 18 jaar	2022	11,0
Jongeren met jeugdbescherming	% jongeren tot 18 jaar ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar	2022	0,7
Jongeren met jeugdreclassering	% jongeren van 12 tot en met 23 jaar	2021	0,2

Clënten met een maatwerkarrangement WMO	Per 10.000 inwoners	2022	550
---	---------------------	------	-----

Beleidsindicatoren programma Besturen	Eenheid	Periode	Waarde
Formatie	FTE per 1.000 inwoners	2022	7,8
Bezetting	FTE per 1.000 inwoners	2022	6,9
Apparaatskosten	Kosten (€) per inwoner	2024	1.151
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2022	18,2
Overhead	% van totale lasten	2024	13,3
Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren van 12-17 jaar	2022	5
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	2022	0,5
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	2022	3,1
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	2022	1,1
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	2022	4,4

5.9 Afschrijvingstabel

Afschrijvingstabel (im-)materiële vaste activa			
	termijn		termijn
Materiële vaste activa:			
Automatisering		Installaties openbare ruimte	
Software	5	Openbare verlichting	20
Hardware	3-5	Verkeerslichtinstallaties	15
Telefooncentrale	8	Verkeersvoorzieningen	15
Brandweer		Speeltoestellen en -voorzieningen	10
Bluswatervoorzieningen	15	Machines en gereedschappen	10
Voertuigen met installaties	15	Onderwijs	
Brandblus- en reddingsmiddelen	10	Gebouwen	40
Gebouwen (excl. Ondergrond)		Noodlokalen	15
Stenen gebouwen	40	OLP en 1e inrichting meubilair	15
Andere gebouwen	25	Riolering:	
Verbouwing	25-40	Investerings rioleringsplan	60
Woonwagens/woonwagencentra	25	Pompen & gemalen	15
Renovatie gebouwen	25	Sanering vijvers, baggerwerk	15
Installaties: (extra functionaliteit)	15	Beschoeiing	20
Kantoorinrichting	10	Vervoermiddelen:	
Inrichting velden en (sport-)terreinen		Algemeen	10
Sport- en speelterreinen	10	Beheer Openbare Ruimte (BOR)	7
Kunstgrasvelden	15	Weg- en waterbouwkundige werken	
		Aanleg wegen, voet- en fietspaden	30
		Reconstructie wegen	30
		Parkeerplaatsen	30
		Verkeersbruggen	99
		Langzaam verkeersbruggen	99
Immateriële vaste activa:		Steigers	25
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	nvt	Kademuren	30
Kosten voor het sluiten van geldleningen	nvt	Groenvoorzieningen	20
Kosten van agio en disagio	nvt		

5.10 Afkortingenlijst

AFC	Agrifood Capital
AFM	Autoriteit Financiële Markten
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
AR	Algemene Reserve
Awb	Algemene wet bestuursrecht
BADO	Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BCF	BTW Compensatie Fonds
BDU	Brede doeluitkering
BHIC	Brabants Historisch Informatie Centrum
BIE	Bouwgronden in exploitatie
BIS	de verhouding tussen eigen vermogen en de niet-risicovrije kredietverlening
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaar
BOR	Beheer Openbare Ruimte
BRP	Basis Registratie Personen
BTW	BTW-compensatiefonds
BUIG	Wet Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten
BZK	Binnenlandse zaken
Burap	Bestuursrapportage
BV	Besloten Vennootschap
B&W	Het college van Burgemeester en Wethouders
CAO	Collectieve Arbeids Overeenkomst
CPO	Collectief Particulier Opdrachtgeverschap
CROW	Centrum Regelgeving en Ondersteuning Water- en wegenbouw
CvB	Charlotte van Beuningen
DVR	De Vughtse Regeling
EMU	Economische en Monetaire Unie
FTE	Formatieplaats
GALA	Gezond en Actief Leven Akkoord
GGD	Gemeentelijke of Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen
GMC	Gemeenschappelijk Meldcentrum Brabant-Noord
GreX	Grondexploitatieveraming
HHT	Huishoudelijke Hulp Toelage
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
IHP	Integraal Huisvestingsplan Onderwijs
IKB	Individueel keuze budget
IKC	Integraal Kindcentrum
IOR	Inrichting Openbare Ruimte
ISV	Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing
IZA	Integraal Zorg Akkoord

JC	Jongerencentrum
KCC	Klant Contact Centrum
LEA	Lokaal Educatieve Agenda
MER	Milieu Effect Rapportage
MJOP	Meerjaren Onderhouds Plan
MJPG	Meerjarenprogramma Geluidsanering
MOR	Meerjarenuitvoeringsprogramma Openbare Ruimte
NIEGG	Niet in exploitatie genomen gronden
NPO	Nationaal Programma Onderwijs
NV	Naamloze Vennootschap
ODBN	Omgevings Dienst Brabant Noord
OLP	Onderwijs Leerpakket
OTB	Ontwerp Tracé Besluit
OV	Openbaar vervoer / Openbare Verlichting
OZB	Onroerende Zaak Belasting
PAS	Programma Aanpak Stikstof
P&C	Planning en Control
PGB	Persoons gebonden budget
PHS	Programma Hoogfrequent Spoor
POH	Praktijk Ondersteuning Huisarts
P&O	Personeel en Organisatie
RAV	Regionaal Ambulance Vervoer
RES	Regionale Energie Strategie
RIEC	Regionaal Informatie en Expertise Centrum
RMC	Regionale Meld- en Coördinatiefunctie
SCC	Sociaal Cultureel Centrum
TB	Tracé Besluit
u/g	uitgeleende gelden
UVP	Uitvoeringsplan
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen
VET	Vughtse Energie Transitie
VKA	VoorKeursAlternatief
V-N	Vught Noord
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VpB	Vennootschapsbelasting
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VTH	Vergunningen, Toezicht en handhaving
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
VVP	Verkeers- en Vervoersplan
WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
Wajong	Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten
Wet FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
Wlz	Wet langdurige zorg
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning

WOZ	Waardering Onroerende Zaken
Wro	Wet ruimtelijke ordening
WSD	Werkvoorzieningschap de Dommel
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw